

Η
ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ (Α.Ε.Π.Π.)
1^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 5 Απριλίου 2018 με την εξής σύνθεση: Ειρήνη Αφοκάρδου Πρόεδρος, Χρυσάνθη Ζαράρη-Εισηγήτρια και Ευαγγελία Μιχολίτση, Μέλη.

Για να εξετάσει την με ημερομηνία κατάθεσης στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού 26.02.2018, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης ΑΕΠΠ 194/26.02.2018, Προδικαστική Προσφυγή της εταιρείας με την επωνυμία «..» με διακριτικό τίτλο, που εδρεύει στην....., επί της οδού....., νομίμως εκπροσωπούμενης.

Κατά της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας (Περιφερειακή Ενότητα Βοιωτίας), όπως νόμιμα εκπροσωπείται, και

Του παρεμβαίνοντα οικονομικού φορέα με την επωνυμία «.....» και το διακριτικό τίτλο «.....», που εδρεύει στο.....

Με την Προδικαστική Προσφυγή ο προσφεύγων επιδιώκει α) να ακυρωθεί η με αρ. 375/2018 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας με την οποία εγκρίθηκε το 1ο πρακτικό ηλεκτρονικής αποσφράγισης προσφορών της επιτροπής του διαγωνισμού, β) να ακυρωθούν οι προσφορές όλων των υπολοίπων συμμετεχόντων στον διαγωνισμό, και γ) να συνεχίσει τη διαγωνιστική διαδικασία μόνον η προσφορά του ως η μόνη έγκυρη και σύμφωνη με την διακήρυξη υποβληθείσα προσφορά.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Χρυσάνθη Γ. Ζαράρη

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της υπό εξέταση προσφυγής έχει καταβληθεί e-παράβολο με κωδικό 192476311958 0427 0068, σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν.4412/2016 και 5 του ΠΔ 39/2017, ύψους 600 ευρώ (βλ. εκτύπωση της τράπεζας EUROBANK περί χρέωσης του λογαριασμού

Αριθμός απόφασης: 320/2018

του προσφεύγοντος με το ποσό των 600 ευρώ και εκτύπωση από την ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων περί αυτόματης δέσμευσης του ηλεκτρονικού παραβόλου).

2.Επειδή με την με αρ. 250219_5731/14.11.2017 Απόφαση του Περιφερειάρχη Στερεάς Ελλάδας προκηρύχθηκε ανοικτός επαναληπτικός ηλεκτρονικός διαγωνισμός με θέμα: «ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΙΔΩΝ ΒΑΣΙΚΗΣ ΥΛΙΚΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ (Ε.Π.) ΕΠΙΣΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΗΣ ΥΛΙΚΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ (ΤΕΒΑ)» για την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας - Κοινωνική Σύμπραξη Περιφερειακής Ενότητας Βοιωτίας ο οποίος περιελάμβανε 3 Ομάδες ως εξής: Ομάδα Α: Είδη Καθαριότητας και προσωπικής υγιεινής προϋπολογισμού 70.182,90 ευρώ πλέον ΦΠΑ, Ομάδα Β: ΓΡΑΦΙΚΗ ΥΛΗ προϋπολογισμού 12.720,79 ευρώ πλέον ΦΠΑ και Ομάδα Γ: ΥΠΝΟΣΑΚΟΙ προϋπολογισμού 440 ευρώ πλέον ΦΠΑ [CPV: 33700000-7 (Είδη Ατομικής Περιποίησης), 39830000-9 (Είδη Καθαριότητας), 30192700-9 (Γραφική Ύλη), 39522540-4 (Υπνόσακοι), αντίστοιχα], συνολικού προϋπολογισμού 83.343,69 ευρώ πλέον ΦΠΑ και με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει τιμής.

3. Επειδή η ως άνω προκήρυξη, αναρτήθηκε στις 27.12.2017 στο ΚΗΜΔΗΣ (17PROC00249148 2017 -12 -27) και το ΕΣΗΔΗΣ και έλαβε αριθμό Συστήματος 51592.

4. Επειδή με την με αρ. 375/12.02.2018 Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας εγκρίθηκε το με αρ. 1/25.01.2018 πρακτικό της επιτροπής διενέργειας του διαγωνισμού που αφορά στον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών των υποψηφίων αναδόχων και εγκρίθηκε η συνέχιση της διαδικασίας του διαγωνισμού στο στάδιο της αποσφράγισης των οικονομικών προσφορών των κάτωθι εταιρειών. Ειδικότερα σύμφωνα με την επίμαχη απόφαση έγιναν αποδεκτές οι προσφορές των οικονομικών φορέων με την επωνυμία:

-για την ομάδα Α
-για την ομάδα Α.
-για τις ομάδες Α, Β, Γ.

Αριθμός απόφασης: 320/2018

-για την ομάδα Β
- για την ομάδα Α.
-για τις ομάδες Α, Β, και
-για την ομάδα Α.

5. Επειδή ο προσφεύγων κατέθεσε στις 26.02.2018 στον διαδικτυακό τόπο διαγωνισμού την υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή, νομίμως υπογεγραμμένη, έχοντας κάνει χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του ΠΔ 39/2017 την οποία κοινοποίησε στην ΑΕΠΠ με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αυθημερόν.

6. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός, ως εκ του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας δαπάνης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας ανάθεσης, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου ΙV του Ν. 4412/2016.

7. Επειδή η Αναθέτουσα Αρχή, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 9 του π.δ 39/2017 κοινοποίησε, στις 28.02.2018 την υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή σε κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο ο οποίος μπορεί να θίγεται από την αποδοχή της προσφυγής.

8. Επειδή ο προσφεύγων θεμελιώνει έννομο συμφέρον για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά της επίμαχης απόφασης με την οποία η προσφορά του κρίθηκε ως αποδεκτή για τις ομάδες **A**: «Είδη Καθαριότητας και προσωπικής υγιεινής» και **B**: «ΓΡΑΦΙΚΗ ΥΛΗ» στρεφόμενος κατά του συνόλου των συνδιαγωνιζομένων του, των οποίων οι προσφορές κρίθηκαν ομοίως αποδεκτές για τις εν λόγω Ομάδες (ενδ. βλ. ΣΤΕ ΕΑ 436, 228/2011) στο πλαίσιο του εν θέματι διαγωνισμού. Επομένως, καταρχήν νομίμως και παραδεκτως ασκείται η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή στην οποία ο προσφεύγων ενσωμάτωσε και αίτημα λήψης προσωρινών μέτρων.

9.Επειδή, με το με αρ. πρωτ. 46413_1568/09.03.2018 έγγραφό της η αναθέτουσα αρχή απέστειλε στην ΑΕΠΠ τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 365 παρ. 1 περ. β του Ν. 4412/2016. Επομένως νομίμως φέρεται η υπό εξέταση προσφυγή ενώπιον του 1^{ου} Κλιμακίου της ΑΕΠΠ.

10.Επειδή, ο παρεμβαίνων κατέθεσε εμπροθέσμως στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού την από 28.02.2018 με αρ. ΑΕΠΠ ΠΑΡ. 96

Αριθμός απόφασης: 320/2018

παρέμβαση, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 362 του ν. 4412/2016, ο οποίος με προφανές έννομο συμφέρον αιτείται τη διατήρηση ισχύος της επίμαχης απόφασης βάσει της οποίας κρίθηκε αποδεκτή η προσφορά του.

11. Επειδή με την με αρ. Α114/2018 Απόφαση της ΑΕΠΠ χορηγήθηκαν στον προσφεύγοντα, κατόπιν σχετικού αιτήματος του το οποίο σώρευσε στην υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή, μέτρα προσωρινής προστασίας σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στην εν λόγω απόφαση ως έχει δημοσιευθεί στο επίσημο διαδικτυακό τόπο της Αρχής (www.aepp-procurement.gr).

12. Επειδή ο προσφεύγων με την υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή ισχυρίζεται ότι η επίμαχη απόφαση θα πρέπει να ακυρωθεί καθόσον οι λοιποί προσφέροντες υπέβαλαν πλημμελείς προσφορές για τους κάτωθι λόγους:

«Α. Παράλειψη δήλωσης του χρόνου παράδοσης των προσφερόμενων προϊόντων.

Στην σελ. 17 της διακήρυξης, στο άρθρο 1. 5. Περιεχόμενα (υπο)φακέλου «Δικαιολογητικά συμμετοχής» περ. ε, ζητείται να υποβληθεί Υπεύθυνη Δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986, όπως εκάστοτε ισχύει, όπου θα δηλώνεται μεταξύ άλλων και ο χρόνος παράδοσης των ειδών ελευθέρων και έτοιμων προς χρήση σε χώρους που θα υποδείξει η αναθέτουσα αρχή.

Στην σελ. 55 της διακήρυξης, στο Παράρτημα ΣΤ' ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΟΡΟΙ στην παρ. 2. προσδιορίζεται ο μέγιστος επιτρεπόμενος χρόνος παράδοσης των προϊόντων, ήτοι: «2. Η παράδοση των προϊόντων όλων των Ομάδων Α, Β και Γ θα πραγματοποιηθεί εντός δέκα πέντε ημερών από την υπογραφή της σχετικής σύμβασης κατόπιν γραπτής παραγγελίας ή με ηλεκτρονικό μήνυμα.»

Στην σελ. 12 της διακήρυξης, στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α' ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΙΔΟΥΣ περιλαμβάνεται πίνακας που μεταξύ άλλων προσδιορίζει ότι χρόνος για την ολοκλήρωση της παράδοσης του είδους, προσδιορίζεται σύμφωνα με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤ'/ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΟΡΟΙ. Από τις ανωτέρω διατάξεις της διακήρυξης δεν καταλείπεται αμφιβολία, για το ότι οι συμμετέχοντες οφείλουν να δηλώσουν με την προσφορά τους τον χρόνο

Αριθμός απόφασης: 320/2018

παράδοσης των ειδών ελευθέρων και έτοιμων προς χρήση σε χώρους που θα υποδείξει η αναθέτουσα αρχή, με Υπεύθυνη Δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986. Ο δε χρόνος που θα δηλώσουν δεν θα πρέπει να υπερβαίνει της δεκαπέντε (15) ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης. Σε περίπτωση που οι συμμετέχοντες δηλώσουν ως χρόνο παράδοσης χρόνο που να υπερβαίνει τις δεκαπέντε (15) ημέρες από την υπογραφή της σχετικής σύμβασης, αλλά και στην περίπτωση που δεν δηλώσουν καθόλου τον χρόνο παράδοσης, η αναθέτουσα αρχή είναι υποχρεωμένη να ακυρώσει τις αντίστοιχες προσφορές.

Β. Παράλειψη υποβολής Υπεύθυνης Δήλωσης ρήτρας ηθικού περιεχομένου.

Στη σελίδα 22 της διακήρυξης, στο άρθρο 1.8. Ρήτρα ηθικού περιεχομένου, αναφέρεται: «Οι προσφέροντες υποβάλλουν δήλωση επί ποινή απόρριψης της προσφοράς τους, ότι δεν απασχολούν, ή δεν εκμεταλλεύονται οι ίδιοι, ή οι κατασκευαστές του προϊόντος, ανήλικους κάτω των 15 ετών, κατά παράβαση των άρθρων 138 και 182 της Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας. Οι προσφέροντες εφόσον δεν είναι και κατασκευαστές οφείλουν να είναι γνώστες της εφαρμογής της προαναφερθείσας ρήτρας στην κατασκευάστρια εταιρεία του προϊόντος». Καθώς η ανωτέρω δήλωση των προσφερόντων καθίσταται υποχρεωτική και επί ποινή απόρριψης της προσφοράς τους, η αναθέτουσα αρχή είναι δέσμια να ακυρώσει όσες προσφορές δεν περιλαμβάνουν την συγκεκριμένη δήλωση στα υποβληθέντα στοιχεία του φακέλου «Δικαιολογητικών Συμμετοχής – Τεχνικής Προσφοράς» τους.

Γ. Ελλείψεις υποχρεωτικών στοιχείων εγγυητικής επιστολής.

Στην σελίδα 17 της διακήρυξης, άρθρο 1.5. Περιεχόμενα (υπο)φακέλου «Δικαιολογητικά συμμετοχής» εξειδικεύονται τα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνονται στον φάκελο των δικαιολογητικών συμμετοχής. Στην περίπτωση α) αναφέρεται : «α) Εγγύηση συμμετοχής κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 8 του παρόντος Παραρτήματος και του άρθρου 72 του Ν 4412.» Στην σελίδα 29 της διακήρυξης, στην παρ. 8. Εγγυήσεις, αναφέρονται: «8.8. Για όσα δε διευκρινίζονται στο παρόν άρθρο ισχύουν όσα προβλέπονται στο άρθρο 72 του Ν.4412/2016, 8.9. Εγγυητική επιστολή συμμετοχής και η εγγυητική καλής εκτέλεσης θα πρέπει να είναι σύμφωνες με τα συνημμένα υποδείγματα (Παράρτημα Η΄ Διακήρυξης)»

Αριθμός απόφασης: 320/2018

Στη διακήρυξη σελ. 59, υπάρχει το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Η' στο οποίο παρατίθεται το ως άνω αναφερόμενο υπόδειγμα εγγυητικής επιστολής συμμετοχής. Στο υπόδειγμα περιλαμβάνονται τα υποχρεωτικά στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνει η εγγυητική. Μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται και οι ακόλουθες παράγραφοι: «Το παραπάνω ποσό τηρούμε στη διάθεσή σας και θα καταβληθεί με μόνη τη δήλωσή σας, ολικά ή μερικά χωρίς καμία από μέρους μας αντίρρηση ή ένσταση και χωρίς να ερευνηθεί το βάσιμο ή μη της απαίτησης μέσα σε πέντε (5) ημέρες από απλή έγγραφη ειδοποίησή σας. - Αποδεχόμαστε να παρατείνουμε την ισχύ της εγγύησης ύστερα από απλό έγγραφο της Υπηρεσίας σας με την προϋπόθεση ότι το σχετικό αίτημά σας θα υποβληθεί πριν από την ημερομηνία λήξης της. -Η παρούσα ισχύει μέχρι την

Σε κάθε περίπτωση που η εγγυητική επιστολή δεν περιλαμβάνει έστω και έναν από τους όρους που περιλαμβάνονται στο σχετικό υπόδειγμα εγγυητικής επιστολής συμμετοχής, αλλά και στην περίπτωση που το περιεχόμενο των ανωτέρων όρων τροποποιηθεί, με αποτέλεσμα να διαφοροποιείται το επίπεδο δέσμευσης του εγγυητή, ή με αποτέλεσμα να δημιουργούνται πρόσθετοι όροι και υποχρεώσεις για την αναθέτουσα αρχή, προκειμένου να της αποδοθεί το ποσό της κατάπτωσης, η προσφορά που την περιλαμβάνει πρέπει να ακυρωθεί.

Δ. Άκυρες ψηφιακές υπογραφές.

Στην διακήρυξη σελ. 19, στο άρθρο 1.5. Περιεχόμενα (υπο)φακέλου «Δικαιολογητικά συμμετοχής» στην τελευταία παράγραφο αναφέρεται: «Οι υπεύθυνες δηλώσεις, τα στοιχεία και δικαιολογητικά για τη συμμετοχή του προσφέροντος στη κάθε διαγωνιστική διαδικασία υποβάλλονται από αυτόν ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείου τύπου .pdf και προσκομίζονται κατά περίπτωση από αυτόν σε έντυπη μορφή στην υπηρεσία που διενεργεί το διαγωνισμό εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή, πλην των ΦΕΚ και των εγγράφων που φέρουν ψηφιακή υπογραφή. Όταν υπογράφονται από τον ίδιο φέρουν ψηφιακή υπογραφή και δεν απαιτείται σχετική θεώρηση γνησίου υπογραφής».

Η ψηφιακή υπογραφή που φέρουν τα ηλεκτρονικά αρχεία σε μορφή αρχείου τύπου .pdf που υπογράφονται από τον ίδιο τον προσφέροντα, θα πρέπει να

Αριθμός απόφασης: 320/2018

είναι νόμιμη και έγκυρη. Δηλαδή θα πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία και να αποδεικνύεται η εγκυρότητά της. Σχετικά με την εγκυρότητα των ψηφιακών υπογραφών υπάρχει μεθοδολογία διαπίστωσης της στην ιστοσελίδα της. (βλ. ΑΕΠΠ 99/2017). Σε περίπτωση που δεν πληρούνται τα στοιχεία εγκυρότητας της ψηφιακής υπογραφής που φέρουν τα ηλεκτρονικά έγγραφα, αυτά θεωρούνται ανυπόγραφα και επομένως η αναθέτουσα αρχή είναι υποχρεωμένη να ακυρώσει την αντίστοιχη προσφορά.

Ε. Ελλείψεις στην συμπλήρωση του ΤΕΥΔ στο Μέρος II Ενότητα Β: Πληροφορίες σχετικά με τους νόμιμους εκπροσώπους του οικονομικού φορέα.

Με την αρ. 158/2016 απόφαση της ΕΑΑΔΗΣΥ εγκρίθηκε το Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) του άρθρου 79 παρ. 4 του Ν. 4412/2016 (Α' 147), για διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης κάτω των ορίων των οδηγιών. Η χρήση του ΤΕΥΔ ορίστηκε υποχρεωτική για δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμούς μελετών του Βιβλίου Ι του Ν. 4412/2016. Με την κοινή υπουργική απόφαση αρ. ΔΙΑΔΠ/Α1/18368 «Καθορισμός του τύπου και του περιεχομένου της υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (ΦΕΚ75) (ΦΕΚ Β' 1276/2002), ο τύπος της υπεύθυνης δήλωσης περιλαμβάνει τέσσερα στοιχεία τα οποία υποχρεωτικά αναγράφονται σε αυτήν, προκειμένου να είναι έγκυρη. Αυτά είναι τα στοιχεία της αρχής ή υπηρεσίας στην οποία απευθύνεται η υπεύθυνη δήλωση, τα στοιχεία ταυτοποίησης του προσώπου που υποβάλλει την υπεύθυνη δήλωση, τα δηλούμενα στοιχεία και στο τέλος η υπογραφή του προσώπου που υποβάλλει την υπεύθυνη δήλωση. Το ΤΕΥΔ ως Τυποποιημένη Υπεύθυνη Δήλωση προκειμένου να έχει την ισχύ και τις συνέπειες που προβλέπονται από τον ν 1599/1986, οφείλει να διαθέτει και τα απαραίτητα στοιχεία της Υπεύθυνης Δήλωσης. Στο ΤΕΥΔ και συγκεκριμένα στο «Μέρος II: Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα» στην ενότητα «Β: Πληροφορίες σχετικά με τους νόμιμους εκπροσώπους του οικονομικού φορέα» υπάρχει πίνακας με τα στοιχεία των νομίμων εκπροσώπων που απαιτούνται να συμπληρωθούν:

«Β: Πληροφορίες σχετικά με τους νόμιμους εκπροσώπους του οικονομικού φορέα. Κατά περίπτωση, αναφέρετε το όνομα και τη διεύθυνση του

Αριθμός απόφασης: 320/2018

προσώπου ή των προσώπων που είναι αρμόδια/εξουσιοδοτημένα να εκπροσωπούν τον οικονομικό φορέα για τους σκοπούς της παρούσας διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης:

Εκπροσώπηση, εάν υπάρχει: Απάντηση: Ονοματεπώνυμο συνοδευόμενο από την ημερομηνία και τον τόπο γέννησης εφόσον απαιτείται: [.....] [.....] Θέση/Ενεργών υπό την ιδιότητα [.....] Ταχυδρομική διεύθυνση: [.....] Τηλέφωνο: [.....] Ηλ. ταχυδρομείο: [.....] Εάν χρειάζεται, δώστε λεπτομερή στοιχεία σχετικά με την εκπροσώπηση (τις μορφές της, την έκταση, τον σκοπό ...): [.....]

Όπως φαίνεται τα στοιχεία της ταυτοποίησης των εκπροσώπων που ζητούνται στο ΤΕΥΔ, είναι το ονοματεπώνυμο συνοδευόμενο από την ημερομηνία και τον τόπο γέννησης, τα οποία είναι και τα μόνα που διατηρήθηκαν από την κοινή υπουργική απόφαση αρ. ΔΙΑΔΠ/Α1/18368 «Καθορισμός του τύπου και του περιεχομένου της υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (Α 75), καθώς αυτά είναι τα απολύτως αναγκαία για την αυτεπάγγελτη αναζήτηση του ποινικού μητρώου. Στο ν.4412/2016 στο άρθρο 73 Λόγοι αποκλεισμού (άρθρο 57 παράγραφοι 1 έως 6 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) αναφέρεται:

«1. Οι αναθέτουσες αρχές αποκλείουν έναν οικονομικό φορέα από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης όταν αποδεικνύουν, με την επαλήθευση που προβλέπεται στα άρθρα 79 έως 81 ή είναι γνωστό στην αναθέτουσα αρχή με άλλο τρόπο, ότι υπάρχει εις βάρος του τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση για έναν από τους ακόλουθους λόγους: Η υποχρέωση αποκλεισμού οικονομικού φορέα εφαρμόζεται επίσης όταν το πρόσωπο εις βάρος του οποίου εκδόθηκε τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση είναι μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του εν λόγω οικονομικού φορέα ή έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό. Η υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου αφορά ιδίως: αα) στις περιπτώσεις εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.) και προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. και Ε.Ε.), τους διαχειριστές, ββ) στις περιπτώσεις ανωνύμων εταιρειών (Α.Ε.), τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, καθώς και όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.» Από την ανωτέρω παράγραφο του νόμου προσδιορίζεται η έννοια του νομίμου εκπροσώπου του οικονομικού φορέα. Δηλαδή ότι κατά τον παρόντα νόμο εκπρόσωπος της εταιρείας είναι κάθε

Αριθμός απόφασης: 320/2018

φυσικό πρόσωπο που είναι μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του εν λόγω οικονομικού φορέα ή έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό. Τα παραπάνω επιβεβαιώνονται και στην διακήρυξη στο άρθρο 1.5 σελ 17 όπου ορίζεται: «1.5. Περιεχόμενα (υπο)φακέλου «Δικαιολογητικά συμμετοχής».

Στον (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» υποβάλλονται όλα τα απαιτούμενα κατά το στάδιο υποβολής της προσφοράς δικαιολογητικά, σύμφωνα με τα άρθρα 79 και 93 του ν.4412/16. ήτοι:

.....

η. Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) (B/3698/16-11-2016), σύμφωνα με το επισυναπτόμενο στην παρούσα Παράρτημα Ζ, το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 όπου δηλώνεται, ότι δεν υπάρχει σε βάρος του προσφέρων οικονομικού φορέα, (εάν πρόκειται για μεμονωμένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο) ή σε ένα από τα μέλη του (εάν πρόκειται για ένωση οικονομικών φορέων) τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση για έναν από τους ακόλουθους λόγους (επαναλαμβάνονται οι διατάξεις της διακήρυξης που είναι εννοιολογικά ταυτόσημες με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016).

Επιπρόσθετα στο ΤΕΥΔ εντός πλαισίου κάτω από τον τίτλο της ενότητας Β αναφέρεται ο όρος «Κατά περίπτωση, αναφέρετε το όνομα και τη διεύθυνση του προσώπου ή των προσώπων που είναι αρμόδια/εξουσιοδοτημένα να εκπροσωπούν τον οικονομικό φορέα για τους σκοπούς της παρούσας διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης». Ο όρος αυτός τίθεται στο ΤΕΥΔ για να συμπεριληφθούν επιπλέον των «μόνιμων» και εξ ορισμού εκπροσώπων των εταιρειών, όπως ιδιαίτερως αναφέρονται στον νόμο «αα) στις περιπτώσεις εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.) και προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. και Ε.Ε.), τους διαχειριστές, ββ) στις περιπτώσεις ανωνύμων εταιρειών (Α.Ε.), τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, καθώς και όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου», και άλλα τρίτα άτομα που ενδεχομένως έχουν εξουσιοδοτηθεί να εκπροσωπήσουν την εταιρεία για τους σκοπούς της συγκεκριμένης διαδικασίας ανάθεσης. Στην περίπτωση αυτή το ΤΕΥΔ θα πρέπει να περιλαμβάνει επιπλέον και τα στοιχεία των τρίτων αυτών προσώπων, καθώς και να υπογράφεται από αυτά. Η παράλειψη αναγραφής

Αριθμός απόφασης: 320/2018

των στοιχείων ταυτοποίησης των προσώπων που υποβάλουν την υπεύθυνη δήλωση του ΤΕΥΔ, δηλαδή όλων των εκπροσώπων του συμμετέχοντα, όπως ορίζονται αυτοί από των ν.4412/2016 και αναλυτικά αναφερθήκαμε προηγουμένως, καθιστά την υπεύθυνη δήλωση παράτυπη και επομένως άκυρη. Επιπρόσθετα μετά την συμπλήρωση του ν 4412/2016 με το άρθρου 79Α, από τις 13.11.2017 δίνεται η δυνατότητα υποβολής του ΤΕΥΔ με μόνη την υπογραφή του, κατά περίπτωση, νομίμου εκπροσώπου του υποψήφιου οικονομικού φορέα ή αρμοδίας εξουσιοδοτημένου προς τούτο φυσικού προσώπου. Το γεγονός αυτό κάνει ακόμη πιο αναγκαία την αναγραφή των στοιχείων ταυτοποίησης όλων των νομίμων εκπροσώπων του οικονομικού φορέα, καθώς πλέον αν υπάρχουν περισσότερα του ενός φυσικά πρόσωπα που είναι μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του εν λόγω οικονομικού φορέα ή έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό, ελλείψει και των υπογραφών τους από το ΤΕΥΔ, δεν υπάρχει πλέον κανένα απολύτως στοιχείο για το ποια είναι τα πρόσωπα αυτά και αν η υπεύθυνη δήλωση του ΤΕΥΔ, καταλαμβάνει το σύνολο των προσώπων αυτών, καθιστώντας την δήλωση ασαφή και ανεπίδεκτης εκτίμησης και επομένως ακυρωτέα. Το γεγονός αυτό έχει κριθεί νομολογιακά ήδη στην απόφαση 532/2013 ΔΕΦ ΑΘ (ΑΝΑΣΤ), σε αντίστοιχα πραγματικά περιστατικά.[..].

Σύμφωνα με το άρθρο 79Α ν.4412/2016 μόνον ο διαχειριστής ως εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπος απαιτείται να υπογράψει το ΤΕΥΔ. Επίσης σύμφωνα με την αρχική μας υπόθεση στο «Μέρος II: Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα» στην ενότητα «B: Πληροφορίες σχετικά με τους νόμιμους εκπροσώπους του οικονομικού φορέα», απαιτείται να αναγραφούν μόνον τα στοιχεία του νομίμου εκπροσώπου που υπογράφει το ΤΕΥΔ. Ο οικονομικός φορέας που συμμετέχει δικαιολογείται να πιστεύει ότι σε περίπτωση που τον καλέσουν να προσκομίσει δικαιολογητικά κατακύρωσης, αυτός οφείλει να υποβάλει ποινικό μητρώο μόνον για τον διαχειριστή του. Άλλωστε δεν έχει δηλώσει κάτι διαφορετικό στο ΤΕΥΔ του, καθώς τα στοιχεία του δεύτερου ετέρου πουθενά δεν αναφέρονται σε αυτό (βλέπε απόφαση 532/2013 ΔΕΦ ΑΘ (ΑΝΑΣΤ)). Η αναθέτουσα αρχή δεν μπορεί να τον αποκλείσει για ελλιπή συμπλήρωση του ΤΕΥΔ, ούτε και κανένας

Αριθμός απόφασης: 320/2018

διαγωνιζόμενος μπορεί να προσφύγει κατά της προσφοράς του στο στάδιο ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής. Ο συγκεκριμένος οικονομικός φορέας ανακηρύσσεται προσωρινός μειοδότης. Κατά την πεποίθηση του και κατά την δήλωσή του στο ΤΕΥΔ, ο οικονομικός φορέας προσκομίζει το ποινικό μητρώο μόνον του διαχειριστή του. Η αναθέτουσα αρχή γνωρίζοντα τις αποφάσεις 130/2017 και 245/2017 ΑΕΠΠ, απαιτεί από τον οικονομικό φορέα να προσκομίσει ποινικό μητρώο και του έτερου ομόρρυθμου εταίρου. Από το ποινικό μητρώο προκύπτει ότι δεν πληροί τους λόγους αποκλεισμού, ο οικονομικός φορέας κηρύσσεται έκπτωτος με όλες τις επιπτώσεις αυτού, όπως την κατάπτωση της εγγυητικής του. Στην πραγματικότητα όμως ο οικονομικός φορέας δεν έκανε ψευδή δήλωση και ήταν εύλογος ο τρόπος που λειτούργησε, θεωρώντας ως εύλογη ενέργεια αυτοκάθαρσης την αποψίλωση του δεύτερου εταίρου από κάθε δυνατότητα διαχείρισης και ελέγχου του οικονομικού φορέα. Το μόνο που θα μπορούσε να του καταλογιστεί είναι ότι παρανόησε τις απαιτήσεις καθώς δεν ήταν ειδήμονας επί της σχετικής νομοθεσίας. Παρόλα αυτά του επιβάλλεται μια ποινή ιδιαίτερα αυστηρή. Σύμφωνα με το άρθρο 104 το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής όπως ορίστηκαν στα έγγραφα της σύμβασης, κρίνονται κατ' αρχή κατά την υποβολή της προσφοράς. Στην πρώτη περίπτωση πράγματι εντοπίστηκε σε σωστό χρόνο, κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής, ότι ο συγκεκριμένος οικονομικός φορέας δεν είχε δικαίωμα συμμετοχής και αποκλείστηκε. Στην δεύτερη περίπτωση υπήρχαν ελλείψεις στον ελεγκτικό μηχανισμό, το ΤΕΥΔ στην προκειμένη περίπτωση, και αντί να γίνει αντιληπτή η έλλειψη δικαιώματος συμμετοχής στο στάδιο ελέγχου των δικαιολογητικών, αυτή έγινε σε επόμενο στάδιο δηλαδή στο στάδιο της κατακύρωσης. Αυτό όμως είναι άτοπο, καθώς το δικαίωμα συμμετοχής κρίνεται πρώτα στο στάδιο της υποβολής της προσφοράς, και δεν θα έπρεπε να μπορεί να παρακαμφθεί αυτό χωρίς την ρητή ψευδή δήλωση του διαγωνιζόμενου. Για τον λόγο αυτό είναι πολύ σημαντικό το στοιχείο της προσφοράς να είναι πλήρη και ακριβή. Και επομένως στο ΤΕΥΔ να δηλώνονται τα στοιχεία όλων των φυσικών προσώπων που είναι μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του εν λόγω οικονομικού φορέα ή έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε

Αριθμός απόφασης: 320/2018

αυτό, δηλαδή όλων όσων ο οικονομικός φορέας αντιλαμβάνεται ότι τα ποινικά μητρώα θα απαιτηθούν κατά την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Έτσι το ΤΕΥΔ είναι πλήρες, περιλαμβάνει όλες εκείνες τις πληροφορίες για να γνωρίζει ο οικονομικός φορέας για ποια πρόσωπα δεσμεύτηκε και αντίστοιχα η αναθέτουσα αρχή για ποια πρόσωπα θα περιμένει να της προσκομίσει ο οικονομικός φορέας ποινικά μητρώα. Από όλα τα ανωτέρω προκύπτει ότι στο ΤΕΥΔ, που αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της διακήρυξης, στο Μέρος II: «Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα», ενότητα Β «Πληροφορίες σχετικά με τους νόμιμους εκπροσώπους του οικονομικού φορέα.» απαιτείται να περιληφθούν τα στοιχεία όλων των φυσικών προσώπων που είναι μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του εν λόγω οικονομικού φορέα ή έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό, δηλαδή των νομίμων εκπροσώπων του οικονομικού φορέα, οι οποίοι είναι τα πρόσωπα των οποίων τα ποινικά μητρώα θα απαιτηθούν κατά την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Η μη συμπλήρωση του επίμαχου εδαφίου του ΤΕΥΔ με τα στοιχεία αυτά από τον συμμετέχοντα οικονομικού φορέα, αποτελεί τυπική έλλειψη του υποβαλλόμενου δικαιολογητικού συμμετοχής, το καθιστά ασαφές και επομένως οδηγεί στην απόρριψη της προσφοράς για τυπικούς λόγους (βλ. απόφαση 532/2013 ΔΕΦ ΑΘ (ΑΝΑΣΤ)).

ΣΤ.1. Ελλείψεις στην συμπλήρωση του ΤΕΥΔ στο Μέρος III: Λόγοι αποκλεισμού.

B.6.1 Θέσπιση νέου λόγου αποκλεισμού και αντίστοιχου πιστοποιητικού απόδειξης της μη συνδρομής του. Με την παρ.Α1 του άρθρου 39 του Ν.4488/2017 (Α/137/13.09.2017) συμπληρώθηκε η παρ.2 του άρθρου 73 του Ν.4412/2016 και προβλέφθηκε νέος αυτοτελής λόγος αποκλεισμού, σύμφωνα με τον οποίο:

«Α) 1. Στην παρ. 2 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016 (Α' 147) μετά την περίπτωση β' προστίθεται περίπτωση γ' ως εξής:

«γ) γνωρίζει ή μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι έχουν επιβληθεί σε βάρος του οικονομικού φορέα, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής: αα) τρεις (3) πράξεις επιβολής προστίμου από τα

Αριθμός απόφασης: 320/2018

αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 2063/Δ1632/2011 (Β΄ 266), όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από τρεις (3) διενεργηθέντες ελέγχους, ή ββ) δύο (2) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν την αδήλωτη εργασία, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους. Οι υπό αα΄ και ββ΄ κυρώσεις πρέπει να έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ. Ο λόγος αποκλεισμού δεν εφαρμόζεται όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ, είναι ίση ή κατώτερη από το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ».

2. Στην παρ. 2 του άρθρου 80 του ν. 4412/2016 προστίθεται περίπτωση γ΄ ως εξής:

«γ) για την περίπτωση γ΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 73, πιστοποιητικό από τη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Συντονισμού της Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων, από το οποίο να προκύπτουν οι πράξεις επιβολής προστίμου που έχουν εκδοθεί σε βάρος του οικονομικού φορέα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής.».

3. Στο άρθρο 305 του ν. 4412/2016 προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Ο λόγος αποκλεισμού της περίπτωσης γ΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 73 περιλαμβάνεται πάντοτε στους κανόνες και τα κριτήρια της παραγράφου 1.».

4. Στην παρ. 1 του άρθρου 335 του ν. 4412/2016 προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής:

«Οι αναθέτοντες φορείς επιβάλλουν τον όρο ότι κατά την εκτέλεση της σύμβασης ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί τις διατάξεις της νομοθεσίας περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.».

5. Η ισχύς των διατάξεων των παραγράφων 1 έως 4 ξεκινά δύο (2) μήνες μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και δεν καταλαμβάνει διαδικασίες που έχουν ήδη ξεκινήσει, κατά την έννοια των άρθρων 61, 120, 290 και 330 του ν.

Αριθμός απόφασης: 320/2018

4412/2016.», δηλαδή στις 13-11-2017. Οι ανωτέρω διατάξεις είναι υποχρεωτικές από 13-11-2017 με αποτέλεσμα να καταλαμβάνουν και τον υπόψη διαγωνισμό. Η διακήρυξη δεν τις συμπεριέλαβε ρητά στα άρθρα της, όμως στις σελίδα 34 αυτής, στο άρθρο «19. Γενικά» ορίζεται ότι: «Για ότι δεν προβλέφθηκε στην παρούσα ισχύουν οι σχετικές διατάξεις του ν. 4412/2016. Επίσης όταν η διακήρυξη έχει ασάφεια υπερισχύει ο Ν. 4412/2016. Τούτο ισχύει και όταν κάποιες διατάξεις της διακήρυξης είναι αντίθετες με τον Ν 4412/2016.»

Από την ανωτέρω διατύπωση δεν καταλείπεται καμία αμφιβολία ότι οι ενδιαφέρουσες διατάξεις του ν.4412/2016, δηλαδή τόσο ο νέος αυτοτελής λόγος αποκλεισμού όσο και το νέο δικαιολογητικό απόδειξης της μη συνδρομής του συγκεκριμένου λόγου αποκλεισμού, ισχύουν και για την παρούσα διαδικασία.

ΣΤ.2 Αυτοτέλεια του νέου λόγου αποκλεισμού. Σε αντιδιαστολή με το σκεπτικό των αποφάσεων υπ' αριθμ. 187/2017 (σκέψη 15) και 231/2017 (σκέψη 24) της ΑΕΠΠ όπου αναφέρεται ότι για τις συμβάσεις υπηρεσιών φύλαξης και καθαρισμού το προϊσχύον νομικό καθεστώς, δηλαδή πριν την εφαρμογή του ν. 4488/2017, το συγκεκριμένο κριτήριο που αφορούσε ομοίως με την περ. γ. παρ.2 του άρθρου 73 του ν.4412/2016, σε πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας, δεν αποτελούσε αυτοτελή λόγος αποκλεισμού, επιβεβαιώνεται ότι μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4488/2017 και την συμπερίληψη της περ. γ. παρ.2 του άρθρου 73 του ν.4412/2016, ο επίμαχος λόγος αποκλεισμού είναι πλέον αυτοτελής και δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι διαμεσολαβείται από την έννοια έτερου λόγου αποκλεισμού, ούτε αυτού του επαγγελματικού παραπτώματος, ούτε αυτού των ασφαλιστικών εισφορών, ούτε άλλου. Επιπρόσθετα σε αναλογία με το σκεπτικό της υπ' αριθμ 231/2017 (σκέψη 12, λόγος δεύτερος) της ΑΕΠΠ, στο πλαίσιο του άρ. 73 και συγκεκριμένα της παραγράφου 2 περ. γ όπως προστέθηκε με το αρ. 39 ν.4488/2017, δεν είναι δυνατόν να θεωρηθεί ότι η περ. γ της παρ. 2 του άρθρου 73 διαμεσολαβείται από κάποια από τις έννοιες των παρ. 1, 2, 3 και 4 και τις αντίστοιχες περιπτώσεις αυτών του ίδιου άρθρου. Και αυτό διότι σε αντίθετη περίπτωση (όπου η έννοια των λοιπών λόγων αποκλεισμού θα δύνατο να «στεγάσει» και τον επίμαχο λόγο περί επιβολής

Αριθμός απόφασης: 320/2018

συγκεκριμένων προστίμων από τον ΣΕΠΕ, καθιστάμενο αυτό ούτως και κατ' αντίθεση στη ρητή νομοθετική βούληση να το διαχωρίσει, σε έναν γενικής, σωρευτικής, συνδυαστικής με κάθε άλλο λόγο, και εν τέλει όλως αόριστης φύσης λόγο αποκλεισμού) θα παραβιαζόταν η αυτοτέλεια των περιπτώσεων του άρ. 73 ως και ο δικαιολογητικός σκοπός αυτής, αλλά και εκ μέρους της αναθέτουσας, θα παρακάμπτονταν εκ πλαγίου παρά την ρητή και αντίθετη αναφορά στη διακήρυξη, ο συγκεκριμένος λόγος αποκλεισμού, ως προκύπτοντας εξ ερμηνείας από άλλου περιεχομένου λόγου, κατά παράβαση της αρχής της διαφάνειας και συγχρόνως θα χανόταν και ο σκοπός της ειδικής διάταξης των παρ. Α.1 έως Α.4 του άρθρου 39 του ν. 4488/2017. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι ο νέος λόγος αποκλεισμού που προστέθηκε με την εφαρμογή του ν. 4488/2017 περί επιβολής στον οικονομικό φορέα συγκεκριμένων προστίμων από τον ΣΕΠΕ, είναι αυτοτελής και θα πρέπει να συμπεριληφθεί σε ξεχωριστή δήλωση στο ΤΕΥΔ προκειμένου αυτό να εκπληρώνει τον εκ νόμου και της διακήρυξης σκοπό του, δηλαδή να αποτελεί προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν,.... Από την επισκόπηση του ΤΕΥΔ στο παράρτημα Α της αρ. 158/2016 απόφαση της ΕΑΑΔΗΣΥ, για κάθε αυτοτελή λόγο αποκλεισμού όπως αυτοί ήταν διατυπωμένοι στον ν. 4412/2016 κατά τον χρόνο έκδοσης της ανωτέρω απόφασης, υπάρχει απόλυτη και μονοσήμαντη αντιστοίχιση κάθε πεδίου στο ΤΕΥΔ, με μία περίπτωση του νόμου που εκφράζει έναν αυτοτελή λόγο αποκλεισμού. Επομένως όπως αναλυτικά εκτέθηκε προηγουμένως δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι το νέο αυτοτελές κριτήριο της περ. γ της παρ. 2 του άρ 73 του ν4412/2016, συμπεριλαμβάνεται και διαμεσολαβείται από κανένα από τα προϋφιστάμενα πεδία του ΤΕΥΔ, αλλά θα πρέπει να δημιουργηθεί νέο αυτοτελές πεδίο στο ΤΕΥΔ που να περιλαμβάνει την ακριβή διατύπωση του συγκεκριμένου νέου λόγου αποκλεισμού.

ΣΤ.3 Υποχρεωτική συμπερίληψη του νέου λόγου αποκλεισμού στο ΤΕΥΔ. Σύμφωνα με την διακήρυξη στο άρθρο 1.5 σελ 17 ορίζεται: «1.5. Περιεχόμενα

Αριθμός απόφασης: 320/2018

(υπο)φακέλου «Δικαιολογητικά συμμετοχής» Στον (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» υποβάλλονται όλα τα απαιτούμενα κατά το στάδιο υποβολής της προσφοράς δικαιολογητικά, σύμφωνα με τα άρθρα 79 και 93 του ν.4412/16. ήτοι:

.....

β. Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) (B/3698/16-11-2016), σύμφωνα με το επισυναπτόμενο στην παρούσα Παράρτημα Γ', το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986.»

Όπως ήδη έχουμε αναφέρει το Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) του άρθρου 79 παρ. 4 του ν. 4412/2016, αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α'75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν, β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθορισθεί, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77, γ) κατά περίπτωση, τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια που έχουν καθορισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 84 και δ) εφόσον η εκτιμώμενη αξία της υπό ανάθεση σύμβασης υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ εκτός ΦΠΑ, ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 3310/2005 (Α` 30).» Σε αναλογία με το σκεπτικό της απόφασης υπ' αριθμ. 107/2017 της ΑΕΠΠ, που πραγματεύεται παρόμοια πραγματικά περιστατικά έτερου διαγωνισμού προκύπτει ότι: α) Οι οικονομικοί φορείς οφείλουν να αναφέρουν τα στοιχεία που αποδεικνύουν την πλήρωση των εκάστοτε πιθέμενων από τη Διακήρυξη κριτηρίων αποκλεισμού και επιλογής, όπως αυτά απαιτούνται από την εκάστοτε Διακήρυξη. β). Σύμφωνα με την έννοια και τον σκοπό των διατάξεων του ενωσιακού και εθνικού δικαίου, οι αναθέτουσες αρχές ή οι αναθέτοντες φορείς πρέπει να προσαρμόζουν το ΕΕΕΠ/ΤΕΥΔ με βάση τους όρους της διακήρυξης ώστε να υπάρχει αντιστοιχία με τα πεδία που αφορούν στην εκάστοτε περίπτωση, ήτοι να δημιουργούν εκείνο το πρότυπο e-ΕΕΕΠ/ΤΕΥΔ που επιθυμούν για τον

Αριθμός απόφασης: 320/2018

εκάστοτε διαγωνισμό τους, και να παράγουν το σχετικό πρότυπο το οποίο, στη συνέχεια, αναρτούν στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, σύμφωνα με τις λεπτομερείς οδηγίες που παρέχονται στον οικείο ιστότοπο <http://www.promitheus.gov.gr>. γ) Στην περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή δεν παρήγε το πρότυπο e-ΕΕΕΠ/ΤΕΥΔ που θα αντιστοιχούσε στον συγκεκριμένο διαγωνισμό, δηλαδή στις περιπτώσεις που το *espd request/ΤΕΥΔ* που ανάρτησε προς συμπλήρωση από τους συμμετέχοντες, δεν περιλαμβάνει εκείνα τα πεδία των Κριτηρίων Αποκλεισμού και Κριτηρίων Επιλογής που απαιτούνται στην συγκεκριμένη διακήρυξη, οι οικονομικοί φορείς που προτίθενται να συμμετάσχουν στον διαγωνισμό, επιδεικνύοντας τη συνήθη επιμέλεια οφείλουν να αντιληφθούν ότι το «*espd request*»/ΤΕΥΔ δεν περιλάμβανε συγκεκριμένα Κριτήρια Αποκλεισμού και Κριτήρια Επιλογής που περιλαμβάνονται στην διακήρυξη και να υποβάλουν εγκαίρως αίτημα παροχής διευκρινίσεων πριν την υποβολή της προσφοράς τους στην αναθέτουσα αρχή προκειμένου να προσκομίσουν ό,τι απαιτεί η Διακήρυξη στο εκάστοτε στάδιο.

δ) Κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά, η Διακήρυξη αποτελεί κανονιστική πράξη, από την οποία διέπεται ο διαγωνισμός και η οποία δεσμεύει τόσο την αρμόδια δημόσια αρχή, όσο και τους διαγωνιζόμενους (βλ. Σ.τ.Ε. 53/2011, 3703/2010), η δε παράβαση ουσιωδών διατάξεων της οδηγεί σε ακυρότητα των αποφάσεων, με τις οποίες εγκρίνεται το αποτέλεσμα του διαγωνισμού, ενώ η παράβαση τέτοιων διατάξεων από τους διαγωνιζόμενους καθιστά απαράδεκτες τις προσφορές τους (βλ. Σ.τ.Ε. 3670/1992, 2772 /1986). Σε απόλυτη αναλογία με την υπ' αριθμ. 107/2017 της ΑΕΠΠ, αβίαστα προκύπτει ως επακόλουθο των ως άνω σκέψεων ότι οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν σε έναν διαγωνισμό οφείλουν να αναφέρουν τα στοιχεία που προαποδεικνύουν την πλήρωση των εκάστοτε τιθέμενων από τη Διακήρυξη κριτηρίων αποκλεισμού και επιλογής, όπως, εν προκειμένω, απαιτείται από την συγκεκριμένη Διακήρυξη. Ακόμη και στην περίπτωση που το ΤΕΥΔ που ανήρτησε η αναθέτουσα αρχή δεν περιλαμβάνει το συγκεκριμένο Κριτήριο Αποκλεισμού, οι συμμετέχοντες επιδεικνύοντας τη συνήθη επιμέλεια οφείλουν να αντιληφθούν την συγκεκριμένη έλλειψη και να το συμπληρώσουν είτε ύστερα από ερώτημα είτε από μόνοι τους, προκειμένου το ΤΕΥΔ που θα υποβάλουν τελικώς να περιλαμβάνει το σύνολο των Κριτηρίων Αποκλεισμού

Αριθμός απόφασης: 320/2018

και των Κριτηρίων Επιλογής που απαιτούνται από την διακήρυξη. Έχοντας υπόψη όλα τα ανωτέρω, σε περίπτωση που το ΤΕΥΔ κάποιου διαγωνιζόμενου δεν περιλαμβάνει την ακριβή διατύπωση του συγκεκριμένου νέου λόγου αποκλεισμού της περ. γ παρ. 2 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016, ο συγκεκριμένος διαγωνιζόμενος δεν έχει υποβάλει ως όφειλε δήλωση για τον αυτοτελή λόγο αποκλεισμού, δηλαδή δεν έχει υποβάλει το αντίστοιχο απαιτούμενο δικαιολογητικό και στα πλαίσια της αρχής της τυπικότητας που διέπει τον διαγωνισμό θα πρέπει να αποκλειστεί.

Z. Ελλείψεις στην συμπλήρωση του ΤΕΥΔ στο Μέρος IV: Κριτήρια επιλογής.

Η διακήρυξη στην σελ 25 περιλαμβάνει το άρθρο 4.2. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΠΟΥ ΑΠΟΔΕΙΚΝΥΟΥΝ ΤΟ ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΟΡΙΑ ΤΟΥΣ

«Επιπλέον, ο προσφέρων θα πρέπει να υποβάλει κατά το ίδιο στάδιο και στον ίδιο φάκελο τα ακόλουθα δικαιολογητικά, προκειμένου να διαπιστωθεί η φερεγγυότητά του, η επαγγελματική αξιοπιστία του, η χρηματοπιστωτική και οικονομική κατάστασή του καθώς και οι τεχνικές δυνατότητές του.

....

2. Αντίγραφα ή αποσπάσματα ισολογισμών των τριών τελευταίων ετών ή κατά το διάστημα λειτουργίας της αν αυτό είναι μικρότερο των 3 ετών (σε περίπτωση μη τήρησης ισολογισμών, επικυρωμένα φωτοαντίγραφα των αντίστοιχων Φορολογικών Δηλώσεων.

3. Βεβαίωση τραπέζης για την πιστοληπτική ικανότητα της επιχείρησης.

Έως την ολοκλήρωση των διαδικασιών διαλειτουργικότητας των συστημάτων, τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατακύρωσης υποβάλλονται από τους πιστοποιημένους οικονομικούς φορείς – χρήστες σε μορφή αρχείου .pdf προσκομιζόμενα εντός τριών (3) εργασίμων ημερών και σε έντυπη μορφή (ευκρινές φωτοαντίγραφο του πρωτότυπου ή του ακριβές αντίγραφο) στην αρμόδια υπηρεσία».

Σε ερώτημα που απευθύναμε στην αναθέτουσα αρχή σχετικά με τις απαιτήσεις της διακήρυξης για την οικονομική και χρηματοοικονομική τεχνική επάρκεια των οικονομικών φορέων η αρχή απάντησε: «B. Σχετικά με την Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια. Για την οικονομική και χρηματοοικονομική

Αριθμός απόφασης: 320/2018

επάρκεια τα δικαιολογητικά που απαιτούνται (σύμφωνα και με το Παράρτημα XI του Προσαρτήματος Α – Μέρος Ι του Ν.4412/2016) και αναφέρονται στην υποπαράγραφο 2.2.7.2 σημείο Β.3 της Διακήρυξης είναι : Α) Ισολογισμούς ή αποσπάσματα ισολογισμών και χρηματοοικονομικές καταστάσεις των τελευταίων τριών (3) διαχειριστικών χρήσεων (2013, 2014, 2015), στην περίπτωση που η δημοσίευση των ισολογισμών απαιτείται από τη νομοθεσία της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας και Β) Κατάλληλες βεβαιώσεις αναγνωρισμένων πιστωτικών ιδρυμάτων για την πιστοληπτική ικανότητα της επιχείρησης ίσες ή ανώτερες από το 100% του προϋπολογισμού της συνολικής υπό ανάθεση προμήθειας.

Σχετικά με την Τεχνική και Επαγγελματική ικανότητα

Στο άρθρο 2.2.6 της Διακήρυξης αναφέρει «Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς δηλώνουν τις κυριότερες συμβάσεις προμηθειών που έχουν εκτελέσει κατά τη διάρκεια της τελευταίας τριετίας». Η παραπάνω υποχρέωση της δήλωσης των κυριότερων συμβάσεων συμπίπτει με τον κατάλογο κυριότερων παραδόσεων (Παράρτημα XI του Προσαρτήματος Α – Μέρος II του Ν.4412/2016.)»

Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 104 του ν.4412/2016 Χρόνος συνδρομής όρων συμμετοχής Οψιγενείς μεταβολές, ορίζεται: «1. Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής όπως ορίστηκαν στα έγγραφα της σύμβασης, κρίνονται κατά την υποβολή της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών του άρθρου 80, και κατά την σύναψη της σύμβασης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση γ' της παρ. 3 του άρθρου 105.» [ακολουθεί το άρθρο 79 του ν.4412/2016).

Όπως γίνεται παγίως δεκτό, η διακήρυξη αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο που δεσμεύει τόσο την Αρχή που διενεργεί το διαγωνισμό όσο και τους διαγωνιζομένους. Επιβάλλεται δε να προσδιορίζονται επακριβώς στην διακήρυξη τα προς συμμετοχή στο διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της προσφοράς, δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Ενόψει τούτων, αλλά και των αρχών της ισότητας, της τυπικότητας, της διαφάνειας και της δημοσιότητας των ελάχιστων όρων συμμετοχής, που

Αριθμός απόφασης: 320/2018

διέπουν τη διαδικασία συνάψεως των δημοσίων συμβάσεων, ο διαγωνιζόμενος οφείλει να υποβάλει μόνον τα αξιούμενα από την διακήρυξη ή από τυχόν άλλη διάταξη, στην οποία αυτή ρητώς παραπέμπει, δικαιολογητικά και στοιχεία για την απόδειξη ιδιότητας κρίσιμης για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό, χωρίς να καταλείπεται στη διακριτική του ευχέρεια η υποβολή άλλων αντί των αξιουμένων από τη διακήρυξη. Εξάλλου, σύμφωνα με την σκέψη 6. της απόφασης 130/2017 της ΑΕΠΠ, το ΕΕΕΣ ως μέσο προκαταρκτικής απόδειξης, τέθηκε μεν προς διευκόλυνση των συμμετεχόντων σε διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, πλην όμως η τήρηση του τύπου του δεν τίθεται, λόγω της προκαταρκτικής απόδειξης που επιτελεί, στη διακριτική ευχέρεια και την επιλογή τήρησής της εκ μέρους των συμμετεχόντων (πρβλ. Απόφαση ΑΕΠΠ 89, 96/2017). Ούτε αυτοί τυχόν είναι ελεύθεροι να συμπληρώσουν ή υποβάλουν εσφαλμένα το ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ ή και να μην το υποβάλουν καθόλου, αντικαθιστώντας το με το σύνολο των δικαιολογητικών τα οποία αποδεικνύουν τυχόν τη μη συνδρομή κωλυμάτων ή τη συνδρομή κριτηρίων επιλογής που το ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ αφορά. Τούτο διότι κατ' αυτόν τον τρόπο, εκτός του ότι αντιστρέφεται η νόμιμη διαδικασία απόδειξης, καθώς οι οικείες διατάξεις δεν προβλέπουν προαιρετική τήρηση της διαδικασίας, επαφιόμενη στον κάθε μετέχοντα, πλήττεται και η ίδια η διαφάνεια και οικονομία της διαδικασίας αξιολόγησης, η οποία συνέχεται με τη διασφάλιση συνθηκών πραγματικού ανταγωνισμού στη διαγωνιστική διαδικασία, αφού κατ' άρ. 103-104 Ν. 4412/2016 η συνδρομή των σχετικών προϋποθέσεων συμμετοχής θα πρέπει να συντρέχει και να αποδεικνύεται και κατά το στάδιο της κατακύρωσης, ανεξαρτήτως τυχόν νωρίτερης προσκόμισης. [...] (βλ. Απόφαση ΑΕΠΠ 89/2017 και ενδεικτικά ΕΑ ΣΤΕ 227/2011, ΣΤΕ 4282/2009, 2321/2009, 359/2008, 2283/2006). Εξάλλου, κατά ρητό όρο της διακήρυξης, ήτοι τον 2.4.3.1 καθορίζεται η σύννομη υποβολή του ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ ως υποχρεωτικό και ουσιώδες μέρος των στοιχείων δικαιολογητικών που υποβάλλονται με την προσφορά στον διαγωνισμό, άνευ μνείας περί οικειοθελούς ευχέρειας τήρησης ή διαζευκτικής δυνατότητας αναπλήρωσής του με τα οικεία δικαιολογητικά. Επειδή εξάλλου (βλ. Αποφάσεις ΑΕΠΠ 89, 96, 98, 118 και 119/2017), το ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ ναι μεν παρέχει προαπόδειξη προς τον σκοπό της επιτάχυνσης των διαγωνιστικών

Αριθμός απόφασης: 320/2018

διαδικασιών και ελάφρυνσης των διαγωνιζομένων από την υποχρέωση προσκόμισης πολυάριθμων πιστοποιητικών και εγγράφων ως προς τα κριτήρια αποκλεισμού και επιλογής, ιδίως επί τον σκοπό της διευκόλυνσης συμμετοχής μικρομεσαίων επιχειρήσεων και τη μείωση του χρόνου προετοιμασίας μιας προσφοράς. Η υποβολή του συμπληρωμένου ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ στα απαιτούμενα από τη διακήρυξη πεδία με σύννομη υπογραφή του όπως ανά περίπτωση απαιτείται, αποτελεί ουσιώδη τυπική προϋπόθεση συμμετοχής στο διαγωνισμό, παράβαση δε του κανόνα αυτού εκ μέρους του συμμετέχοντος στο διαγωνισμό, δηλαδή υποβολή ελλιπούς κατά περιεχόμενο δήλωσης, συνιστά ουσιώδη παράλειψη συνεπαγόμενη αποκλεισμού του υποψηφίου μη δυνάμενη να αναπληρωθεί με παροχή διευκρινήσεων, η οποία κατ'άρ. 102 Ν. 4412/2016 παρέχεται μόνο για ασάφεια δικαιολογητικών και εγγράφων και επουσιώδη σφάλματα ιδίως όλως τυπικής φύσης, γραφικά, λεκτικά, φραστικά, ως προς τη σήμανση και τη συσκευασία του φακέλου και των εγγράφων και ως προς τη νομιμοποίηση και όχι για το πρώτον συμπλήρωση και ιδίως μεταβολή του προσώπου των δηλούντων του ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ, (πρβλ. Απόφαση ΑΕΠΠ 89/2017). Η δε διακήρυξη της διενέργειας δημόσιου διαγωνισμού, ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της τους συμμετέχοντες στον οικείο διαγωνισμό, αλλά και το νομικό πρόσωπο που τον έχει προκηρύξει, το οποίο υποχρεούται από την έναρξη και μέχρι την ολοκλήρωση της σχετικής διαδικασίας να εφαρμόζει όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ενδεικτικά Ε.Σ. VI Τμ. 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.). Η παράβαση ουσιωδών διατάξεων της διακήρυξης οδηγεί σε ακυρότητα των αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, με τις οποίες εγκρίνονται οι επιμέρους φάσεις της διαδικασίας, καθώς και το αποτέλεσμα του διαγωνισμού. Αντιστοίχως, η παράβαση τέτοιων διατάξεων της διακήρυξης από τους διαγωνιζόμενους καθιστά απαράδεκτες τις υποβληθείσες προσφορές τους. Δεδομένου ότι η διακήρυξη δεν επιτρέπει την απάντηση του Μέρους IV: Κριτήρια επιλογής, με την περίπτωση α: Γενική ένδειξη για όλα τα κριτήρια επιλογής: δηλαδή με την περίπτωση ότι ο οικονομικός φορέας Πληροί όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής, καθώς πουθενά δεν αναφέρεται αυτό, θα πρέπει να συμπληρωθεί από τους συμμετέχοντες αναλυτικά το Μέρος IV, για όλα τα κριτήρια επιλογής που τίθενται στην διακήρυξη και τις διευκρινίσεις της

Αριθμός απόφασης: 320/2018

αναθέτουσας αρχής ήτοι: «B. Σχετικά με την Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια. Για την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια τα δικαιολογητικά που απαιτούνται (σύμφωνα και με το Παράρτημα XI του Προσαρτήματος Α – Μέρος I του Ν.4412/2016) και αναφέρονται στην υποπαράγραφο 2.2.7.2 σημείο Β.3 της Διακήρυξης είναι : Α) Ισολογισμούς ή αποσπάσματα ισολογισμών και χρηματοοικονομικές καταστάσεις των τελευταίων τριών (3) διαχειριστικών χρήσεων (2013, 2014, 2015), στην περίπτωση που η δημοσίευση των ισολογισμών απαιτείται από τη νομοθεσία της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας και Β) Κατάλληλες βεβαιώσεις αναγνωρισμένων πιστωτικών ιδρυμάτων για την πιστοληπτική ικανότητα της επιχείρησης ίσες ή ανώτερες από το 100% του προϋπολογισμού της συνολικής υπό ανάθεση προμήθειας .

Γ. Σχετικά με την Τεχνική και Επαγγελματική ικανότητα

Στο άρθρο 2.2.6 της Διακήρυξης αναφέρει «Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς δηλώνουν τις κυριότερες συμβάσεις προμηθειών που έχουν εκτελέσει κατά τη διάρκεια της τελευταίας τριετίας». Η παραπάνω υποχρέωση της δήλωσης των κυριότερων συμβάσεων συμπίπτει με τον κατάλογο κυριότερων παραδόσεων (Παράρτημα XI του Προσαρτήματος Α – Μέρος II του Ν.4412/2016.)»

Επιπρόσθετα σε απόλυτη αναλογία με την υπ' αριθμ. 107/2017 της ΑΕΠΠ, αβίαστα προκύπτει ως επακόλουθο των ως άνω σκέψεων ότι οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν σε έναν διαγωνισμό οφείλουν να αναφέρουν τα στοιχεία που προαποδεικνύουν την πλήρωση των εκάστοτε τιθέμενων από τη Διακήρυξη κριτηρίων αποκλεισμού και επιλογής, όπως, εν προκειμένω, απαιτείται από την συγκεκριμένη Διακήρυξη. Ακόμη και στην περίπτωση που το ΤΕΥΔ που ανήρτησε η αναθέτουσα αρχή δεν περιλαμβάνει το συγκεκριμένο Κριτήριο Επιλογής, οι συμμετέχοντες επιδεικνύοντας τη συνήθη επιμέλεια οφείλουν να αντιληφθούν την συγκεκριμένη έλλειψη και να το συμπληρώσουν είτε ύστερα από ερώτημα είτε από μόνοι τους, προκειμένου το ΤΕΥΔ που θα υποβάλουν τελικώς να περιλαμβάνει το σύνολο των Κριτηρίων Επιλογής που απαιτούνται από την διακήρυξη. Επομένως σε περίπτωση που

Αριθμός απόφασης: 320/2018

το ΤΕΥΔ κάποιου διαγωνιζόμενου δεν έχει συμπληρωμένα τα ως άνω στοιχεία στα αντίστοιχα πεδία, θα πρέπει η συγκεκριμένη προσφορά να ακυρωθεί.

Υποβολή δύο ΤΕΥΔ από έναν οικονομικό φορέα.

Σύμφωνα με την απόφαση 99/2017 της ΑΕΠΠ σκέψεις 15-17, αποκλείονται από τον διαγωνισμό διαγωνιζόμενοι που υποβάλλουν αντί ενός, περισσότερα ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ για τον ίδιο οικονομικό φορέα, τα οποία υπογράφονται ξεχωριστά από κάθε έναν εκπρόσωπό του. Επίσης σύμφωνα με την απόφαση 131/2017 της ΑΕΠΠ σκέψη 18, όταν υποβάλλονται περισσότερα του ενός ΤΕΥΔ από τον ίδιο οικονομικό φορέα, και ο κάθε ένας εκπρόσωπος του οικονομικού φορέα υπογράφει αντίστοιχα ένα από αυτά, αλλά κάθε ένα από τα ξεχωριστά αυτά ΤΕΥΔ περιλαμβάνουν το ίδιο ακριβώς περιεχόμενο, τότε τα περισσότερα του ενός αυτά ΤΕΥΔ εκπληρώνουν τις προϋποθέσεις της κείμενης νομοθεσίας, περί υποβολής ενός ΤΕΥΔ υπογεγραμμένου από όλους του νόμιμους εκπροσώπους του οικονομικού φορέα και μπορούν να γίνουν αποδεκτά. Σε αντιδιαστολή με το παραπάνω σκεπτικό όταν τα περισσότερα του ενός ΤΕΥΔ που υποβάλει ο κάθε εκπρόσωπος του οικονομικού φορέα διαφέρουν ως προς το περιεχόμενό τους, η προσφορά του θα πρέπει να ακυρωθεί.

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ ΠΟΥ ΔΙΑΠΙΣΤΩΝΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Συγκεκριμένα για τον οικονομικό φορέα: α)

ισχυρίζεται ότι: «Από την επισκόπηση του Φακέλου Δικαιολογητικών – Τεχνικής Προσφοράς του οικονομικού φορέα παρατηρούμε ότι: Η προσφορά δεν περιλαμβάνει την δήλωση ηθικού περιεχομένου, ως εκ τούτου θα πρέπει να ακυρωθεί. Η εγγυητική που έχει υποβάλει αναφέρει τους όρους: «Η παρούσα εγγυητική επιστολή ισχύει μέχρι την 22 Ιουνίου 2018. Μετά την πάροδο της προθεσμίας αυτής, και εφόσον στο μεταξύ διάστημα δεν μας κοινοποιηθεί νόμιμα, με δικαστικό επιμελητή, κάποια αξίωση στο ποσόν της εγγυήσεως από μέρος σας, η παρούσα εγγυητική επιστολή θεωρείται αυτόματα και αυτοδίκαια άκυρη και ανίσχυρη, ακόμη και αν δεν επιστραφεί το σώμα της σε εμάς.

Το παραπάνω ποσό τηρούμε στη διάθεσή σας και θα σας το καταβάλουμε ολικά ή μερικά, χωρίς αντίρρηση ή ένσταση μέσα σε τρεις (3) ημέρες από την

Αριθμός απόφασης: 320/2018

κοινοποίηση απλής έγγραφης δήλωσής σας προς εμάς και την επιστροφή της παρούσας σε εμάς, στην περίπτωση ολικής ή μερικής κατάπτωσης της εγγύησης.

Αποδεχόμαστε να παρατείνουμε την ισχύ της εγγύησης ύστερα από απλό έγγραφο της Υπηρεσίας σας, με την προϋπόθεση ότι το σχετικό αίτημά σας θα μας υποβληθεί πριν από την ημερομηνία λήξης της». Η παραπάνω υπογραμμισμένη φράση της εγγυητικής αποτελεί ουσιώδη απόκλιση από τους όρους της διακήρυξης και του σχετικού υποδείγματος καθώς δημιουργεί την προϋπόθεση η κοινοποίηση της απαίτησης να γίνει με δικαστικό επιμελητή, αντί της απλής έγγραφης ειδοποίησης που προβλέπεται από την διακήρυξη. Η διαφοροποίηση είναι ουσιώδης καθώς δημιουργεί πρόσθετες προϋποθέσεις, ακόμη και έξοδα στην αναθέτουσα αρχή προκειμένου να απαιτήσει την κατάπτωση της συγκεκριμένης εγγυητική. Για τον λόγο αυτό θα πρέπει να ακυρωθεί η προσφορά του οικονομικού φορέα «.....». Το ΤΕΥΔ που υπέβαλλε ο οικονομικός φορέας επιχείρησε να το υπογράψουν τα φυσικά πρόσωπα που οφείλουν να το υπογράψουν σύμφωνα με την νομοθεσία, το καταστατικό του και την δήλωσή του στο ίδιο το ΤΕΥΔ Μέρος II ενότητα Β: Πληροφορίες σχετικά με τους νόμιμους εκπροσώπους του οικονομικού φορέα. Όμως όλες οι υπογραφές που φέρει είναι άκυρες και δεν πληρούν τα κριτήρια της κείμενης νομοθεσίας, όπως διαπιστώνεται από τις κατωτέρω επισυνάψεις οθόνης [παρεμβάλεται σχετική φωτογραφία]. Στο ΤΕΥΔ που περιλαμβάνεται στην προσφορά δεν περιλαμβάνεται στο Μέρος III: Λόγοι αποκλεισμού, ο νέος αυτοτελής λόγος αποκλεισμού της περ. γ) παρ. 2 άρθρο 73 ν.4412/2016. Επομένως η προσφορά του οικονομικού φορέα «.....» θα πρέπει να ακυρωθεί. Στο ΤΕΥΔ που περιλαμβάνεται στην προσφορά δεν περιλαμβάνεται το Μέρος IV: Κριτήρια επιλογής η ενότητα Β: Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, και ειδικότερα δεν έχουν απαντηθεί τα πεδία: «1α) Ο («γενικός») ετήσιος κύκλος εργασιών του οικονομικού φορέα για τον αριθμό οικονομικών ετών που απαιτούνται στη σχετική διακήρυξη ή στην πρόσκληση ή στα έγγραφα της σύμβασης :» όπου έπρεπε να αναφερθούν τα σχετικά στοιχεία των ισολογισμών της για τις χρήσεις (2013, 2014, 2015). Και «6) Όσον αφορά τις λοιπές οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις, οι οποίες (ενδέχεται να) έχουν προσδιοριστεί στη σχετική διακήρυξη ή στην

Αριθμός απόφασης: 320/2018

πρόσκληση ή στα έγγραφα της σύμβασης, ο οικονομικός φορέας δηλώνει ότι:» όπου έπρεπε να αναφερθούν το ύψος της εγκεκριμένης πιστοληπτικής ικανότητα που διαθέτει σε αναγνωρισμένο πιστωτικό ίδρυμα και η οποία οφείλει να είναι ίση ή ανώτερη του 100% του προϋπολογισμού της συνολικής υπό ανάθεση προμήθειας για τις Ομάδες ειδών που συμμετέχει ο οικονομικός φορέας. Επομένως θα πρέπει να ακυρωθεί η προσφορά του οικονομικού φορέα «.....».

β) για τον οικονομικό φορέα.....:

«Από την επισκόπηση του Φακέλου Δικαιολογητικών – Τεχνικής Προσφοράς του οικονομικού φορέα παρατηρούμε ότι: Η προσφορά δεν περιλαμβάνει την δήλωση ηθικού περιεχομένου, ως εκ τούτου θα πρέπει να ακυρωθεί. Καθώς στην προσφορά περιλαμβάνονται δύο διαφορετικά ΤΕΥΔ στο κάθε ένα από αυτά αναφέρεται στο Μέρος II ενότητα Β: Πληροφορίες σχετικά με τους νόμιμους εκπροσώπους του οικονομικού φορέα, μόνον τα στοιχεία του υπογράφοντα, παραλείποντας τον έτερο νόμιμο εκπρόσωπο, η προσφορά θα πρέπει να ακυρωθεί. Στο ΤΕΥΔ που περιλαμβάνεται στην προσφορά δεν περιλαμβάνεται στο Μέρος III: Λόγοι αποκλεισμού, ο νέος αυτοτελής λόγος αποκλεισμού της περ. γ) παρ. 2 άρθρο 73 ν.4412/2016. Επομένως, η προσφορά του οικονομικού φορέα «.....» θα πρέπει να ακυρωθεί. Στο ΤΕΥΔ που περιλαμβάνεται στην προσφορά δεν περιλαμβάνεται το Μέρος IV: Κριτήρια επιλογής η ενότητα Β: Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, και ειδικότερα δεν έχουν απαντηθεί τα πεδία: «1α) Ο («γενικός») ετήσιος κύκλος εργασιών του οικονομικού φορέα για τον αριθμό οικονομικών ετών που απαιτούνται στη σχετική διακήρυξη ή στην πρόσκληση ή στα έγγραφα της σύμβασης :» όπου έπρεπε να αναφερθούν τα σχετικά στοιχεία των ισολογισμών της για τις χρήσεις (2013, 2014, 2015). Και «6) Όσον αφορά τις λοιπές οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις, οι οποίες (ενδέχεται να) έχουν προσδιοριστεί στη σχετική διακήρυξη ή στην πρόσκληση ή στα έγγραφα της σύμβασης, ο οικονομικός φορέας δηλώνει ότι:» όπου έπρεπε να αναφερθούν το ύψος της εγκεκριμένης πιστοληπτικής ικανότητα που διαθέτει σε αναγνωρισμένο πιστωτικό ίδρυμα και η οποία οφείλει να είναι ίση ή ανώτερη του 100% του προϋπολογισμού της συνολικής υπό ανάθεση προμήθειας για τις Ομάδες ειδών που συμμετέχει ο οικονομικός φορέας.

Αριθμός απόφασης: 320/2018

Επιπρόσθετα δεν έχει συμπληρωθεί το Μέρος IV: Κριτήρια επιλογής η ενότητα Γ: Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, και ειδικότερα το πεδίο: «1β) Μόνο για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών: Κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, ο οικονομικός φορέας έχει προβεί στις ακόλουθες κυριότερες παραδόσεις αγαθών του είδους που έχει προσδιοριστεί ή έχει παράσχει τις ακόλουθες κυριότερες υπηρεσίες του είδους που έχει προσδιοριστεί: Κατά τη σύνταξη του σχετικού καταλόγου αναφέρετε τα ποσά, τις ημερομηνίες και τους παραλήπτες δημόσιους ή ιδιωτικούς :» Επομένως θα πρέπει να ακυρωθεί η προσφορά του οικονομικού φορέα. Ο οικονομικός φορέας έχει υποβάλει δύο ΤΕΥΔ που κάθε ένα από αυτά υπογράφονται από έναν διαφορετικό νόμιμο εκπρόσωπο του οικονομικού φορέα. Καθώς τα δύο ΤΕΥΔ δεν έχουν αυτούσιο το ίδιο περιεχόμενο αλλά διαφέρουν ως προς το περιεχόμενο του Μέρους II ενότητα Β: Πληροφορίες σχετικά με τους νόμιμους εκπροσώπους του οικονομικού φορέα, η προσφορά θα πρέπει να ακυρωθεί».

γ) Για τον οικονομικό φορέα

« Από την επισκόπηση του Φακέλου Δικαιολογητικών – Τεχνικής Προσφοράς του οικονομικού φορέα παρατηρούμε ότι: Το ΤΕΥΔ που περιλαμβάνεται στην προσφορά του, ενώ υπογράφεται από τρία (3) φυσικά πρόσωπα στο Μέρος II ενότητα Β: Πληροφορίες σχετικά με τους νόμιμους εκπροσώπους του οικονομικού φορέα, περιλαμβάνεται τα στοιχεία ταυτοποίησης μόνον του ενός εξ αυτών. Ελλείπει των στοιχείων ταυτοποίησης των δηλούντων η Υπεύθυνη Δήλωση και το ΤΕΥΔ είναι άκυρα σύμφωνα με τα ανωτέρω. Στο ΤΕΥΔ που περιλαμβάνεται στην προσφορά δεν περιλαμβάνεται στο Μέρος III: Λόγοι αποκλεισμού, ο νέος αυτοτελής λόγος αποκλεισμού της περ. γ) παρ. 2 άρθρο 73 ν.4412/2016. Σύμφωνα με το σκεπτικό Β.6 της παρούσας η προσφορά του οικονομικού φορέα «.....» θα πρέπει να ακυρωθεί. Στο ΤΕΥΔ που περιλαμβάνεται στην προσφορά δεν περιλαμβάνεται το Μέρος IV: Κριτήρια επιλογής η ενότητα Β: Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, και ειδικότερα δεν έχουν απαντηθεί τα πεδία: «1α) Ο («γενικός») ετήσιος κύκλος εργασιών του οικονομικού φορέα για τον αριθμό οικονομικών ετών που απαιτούνται στη σχετική διακήρυξη ή στην πρόσκληση ή στα έγγραφα της

Αριθμός απόφασης: 320/2018

σύμβασης :» όπου έπρεπε να αναφερθούν τα σχετικά στοιχεία των ισολογισμών της για τις χρήσεις (2013, 2014, 2015). Και

«6) Όσον αφορά τις λοιπές οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις, οι οποίες (ενδέχεται να) έχουν προσδιοριστεί στη σχετική διακήρυξη ή στην πρόσκληση ή στα έγγραφα της σύμβασης, ο οικονομικός φορέας δηλώνει ότι:» όπου έπρεπε να αναφερθούν το ύψος της εγκεκριμένης πιστοληπτικής ικανότητα που διαθέτει σε αναγνωρισμένο πιστωτικό ίδρυμα και η οποία οφείλει να είναι ίση ή ανώτερη του 100% του προϋπολογισμού της συνολικής υπό ανάθεση προμήθειας για τις Ομάδες ειδών που συμμετέχει ο οικονομικός φορέας. Επιπρόσθετα δεν έχει συμπληρωθεί το Μέρος IV: Κριτήρια επιλογής η ενότητα Γ: Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, και ειδικότερα το πεδίο: «1β) Μόνο για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών: Κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς , ο οικονομικός φορέας έχει προβεί στις ακόλουθες κυριότερες παραδόσεις αγαθών του είδους που έχει προσδιοριστεί ή έχει παράσχει τις ακόλουθες κυριότερες υπηρεσίες του είδους που έχει προσδιοριστεί: Κατά τη σύνταξη του σχετικού καταλόγου αναφέρετε τα ποσά, τις ημερομηνίες και τους παραλήπτες δημόσιους ή ιδιωτικούς». Επομένως θα πρέπει να ακυρωθεί η προσφορά του οικονομικού φορέα».

δ. Για τον οικονομικό φορέα.....:

Από την επισκόπηση του Φακέλου Δικαιολογητικών – Τεχνικής Προσφοράς του οικονομικού φορέα παρατηρούμε ότι: Στην προσφορά δεν περιλαμβάνεται υπεύθυνη δήλωση του χρόνου παράδοσης των προϊόντων όπως απαιτείται από την διακήρυξη. Αντίθετα στην αντίστοιχη υπεύθυνη δήλωση που έχει υποβάλει ο οικονομικός φορέας επαναλαμβάνεται αυτολεξεί η απαίτηση της διακήρυξης ήτοι η έκφραση: «ο χρόνος παράδοσης των ειδών ελευθέρων και έτοιμων προς χρήση σε χώρους που θα υποδείξει η αναθέτουσα αρχή». Από την παραπάνω δήλωση σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να προσδιοριστεί ο χρόνος παράδοσης των προϊόντων, και η προσφορά θα πρέπει να ακυρωθεί ως ασαφής και ανεπίδεκτη εκτίμησης. Η εγγυητική που έχει υποβάλει αναφέρει τους όρους: «Το παραπάνω ποσό τηρείται στη διάθεσή σας και θα καταβληθεί ολικά ή μερικά χωρίς καμία από μέρους μας αντίρρηση,

Αριθμός απόφασης: 320/2018

ανφισβήτηση ή ένσταση και χωρίς να ερευνηθεί το βάσιμο ή μη της απαίτησας μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την απλή έγγραφη ειδοποίησή σας.

Η παρούσα ισχύει μέχρις ότου αυτή μας επιστραφεί και πάντως όχι πέραν της 15.06.2018, μετά πάροδο της οποίας και εφ' όσον εν τω μεταξύ δεν κοινοποιηθεί σε μας νόμιμα με δικαστικό επιμελητή, οποιαδήποτε απαίτηση σας από την εγγύηση αυτή, η παρούσα καθίσταται αυτοδίκαια άκυρη και ανίσχυρη.» Η εν λόγω φράση της εγγυητικής αποτελεί ουσιώδη απόκλιση από τους όρους της διακήρυξης και του σχετικού υποδείγματος καθώς δημιουργεί την προϋπόθεση η κοινοποίηση της απαίτησης να γίνει με δικαστικό επιμελητή, αντί της απλής έγγραφης ειδοποίησης που προβλέπεται από την διακήρυξη. Η διαφοροποίηση είναι ουσιώδης καθώς δημιουργεί πρόσθετες προϋποθέσεις, ακόμη και έξοδα στην αναθέτουσα αρχή προκειμένου να απαιτήσει την κατάπτωση της συγκεκριμένης εγγυητικής. Για τον λόγο αυτό θα πρέπει να ακυρωθεί η προσφορά του οικονομικού φορέα Το ΤΕΥΔ που περιλαμβάνεται στην προσφορά του, στο Μέρος II ενότητα Β : Πληροφορίες σχετικά με τους νόμιμους εκπροσώπους του οικονομικού φορέα, περιλαμβάνονται τα στοιχεία ταυτοποίησης μόνον του ενός εκ των δύο ομόρρυθμων ετέρων που φαίνονται στο καταστατικό της εταιρείας. Ελλείψει των στοιχείων ταυτοποίησης του δεύτερου νομίμου εκπρόσωπου της εταιρείας (βλ. αποφάσεις 130/2017 ΚΑΙ 245/2017 ΑΕΠΠ), και ιδιαίτερα την απόφαση 532/2013 ΔΕΦ ΑΘ (ΑΝΑΣΤ), η προσφορά θα πρέπει να ακυρωθεί. Στο ΤΕΥΔ που περιλαμβάνεται στην προσφορά δεν περιλαμβάνεται στο Μέρος III: Λόγοι αποκλεισμού, ο νέος αυτοτελής λόγος αποκλεισμού της περ. γ) παρ. 2 άρθρο 73 ν.4412/2016. Επομένως, η προσφορά του οικονομικού φορέα θα πρέπει να ακυρωθεί. Στο ΤΕΥΔ που περιλαμβάνεται στην προσφορά δεν περιλαμβάνεται το Μέρος IV: Κριτήρια επιλογής η ενότητα Β: Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, και ειδικότερα δεν έχουν απαντηθεί τα πεδία: «1α) Ο («γενικός») ετήσιος κύκλος εργασιών του οικονομικού φορέα για τον αριθμό οικονομικών ετών που απαιτούνται στη σχετική διακήρυξη ή στην πρόσκληση ή στα έγγραφα της σύμβασης :» όπου έπρεπε να αναφερθούν τα σχετικά στοιχεία των ισολογισμών της για τις χρήσεις (2013, 2014, 2015). Και «6) Όσον αφορά τις λοιπές οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις, οι οποίες (ενδέχεται να) έχουν προσδιοριστεί στη σχετική διακήρυξη ή στην

Αριθμός απόφασης: 320/2018

πρόσκληση ή στα έγγραφα της σύμβασης, ο οικονομικός φορέας δηλώνει ότι:» όπου έπρεπε να αναφερθούν το ύψος της εγκεκριμένης πιστοληπτικής ικανότητα που διαθέτει σε αναγνωρισμένο πιστωτικό ίδρυμα και η οποία οφείλει να είναι ίση ή ανώτερη του 100% του προϋπολογισμού της συνολικής υπό ανάθεση προμήθειας για τις Ομάδες ειδών που συμμετέχει ο οικονομικός φορέας. Επιπρόσθετα δεν έχει συμπληρωθεί το Μέρος IV: Κριτήρια επιλογής η ενότητα Γ: Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, και ειδικότερα το πεδίο: «1β) Μόνο για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών: Κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, ο οικονομικός φορέας έχει προβεί στις ακόλουθες κυριότερες παραδόσεις αγαθών του είδους που έχει προσδιοριστεί ή έχει παράσχει τις ακόλουθες κυριότερες υπηρεσίες του είδους που έχει προσδιοριστεί: Κατά τη σύνταξη του σχετικού καταλόγου αναφέρετε τα ποσά, τις ημερομηνίες και τους παραλήπτες δημόσιους ή ιδιωτικούς. Επομένως θα πρέπει να ακυρωθεί η προσφορά του οικονομικού φορέα.

ε) Για τον οικονομικό φορέα με την επωνυμία

Στην προσφορά δεν περιλαμβάνεται υπεύθυνη δήλωση του χρόνου παράδοσης των προϊόντων όπως απαιτείται από την διακήρυξη. Αντίθετα στην αντίστοιχη υπεύθυνη δήλωση που έχει υποβάλει ο οικονομικός φορέας επαναλαμβάνεται αυτολεξεί η απαίτηση της διακήρυξης ήτοι η έκφραση: «ο χρόνος παράδοσης των ειδών ελευθέρων και έτοιμων προς χρήση σε χώρους που θα υποδείξει η αναθέτουσα αρχή». Από την παραπάνω δήλωση σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να προσδιοριστεί ο χρόνος παράδοσης των προϊόντων, και η προσφορά θα πρέπει να ακυρωθεί ως ασαφής και ανεπίδεκτη εκτίμησης. Η προσφορά δεν περιλαμβάνει, ως εκ τούτου θα πρέπει να ακυρωθεί. Το ΤΕΥΔ που περιλαμβάνεται στην προσφορά του, στο Μέρος II ενότητα Β : Πληροφορίες σχετικά με τους νόμιμους εκπροσώπους του οικονομικού φορέα, περιλαμβάνονται τα στοιχεία ταυτοποίησης μόνον του ενός εκ των δύο ομόρρυθμων ετέρων που φαίνονται στο καταστατικό της εταιρείας. Ελλείπει των στοιχείων ταυτοποίησης του δεύτερου νομίμου εκπρόσωπου της εταιρείας (βλ. απόφαση 130/2017 ΚΑΙ 245/2017 ΑΕΠΠ), και ιδιαίτερα την απόφαση 532/2013 ΔΕΦΑΘ (ΑΝΑΣΤ), η προσφορά θα πρέπει να ακυρωθεί. Στο ΤΕΥΔ που περιλαμβάνεται στην προσφορά δεν περιλαμβάνεται

Αριθμός απόφασης: 320/2018

στο Μέρος III: Λόγοι αποκλεισμού, ο νέος αυτοτελής λόγος αποκλεισμού της περ. γ) παρ. 2 άρθρο 73 ν.4412/2016. Επομένως, η προσφορά του οικονομικού φορέα θα πρέπει να ακυρωθεί. Στο ΤΕΥΔ που περιλαμβάνεται στην προσφορά δεν περιλαμβάνεται το Μέρος IV: Κριτήρια επιλογής η ενότητα Β: Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, και ειδικότερα δεν έχουν απαντηθεί τα πεδία: «1α) Ο («γενικός») ετήσιος κύκλος εργασιών του οικονομικού φορέα για τον αριθμό οικονομικών ετών που απαιτούνται στη σχετική διακήρυξη ή στην πρόσκληση ή στα έγγραφα της σύμβασης:» όπου έπρεπε να αναφερθούν τα σχετικά στοιχεία των ισολογισμών της για τις χρήσεις (2013, 2014, 2015). Και «6) Όσον αφορά τις λοιπές οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις, οι οποίες (ενδέχεται να) έχουν προσδιορισθεί στη σχετική διακήρυξη ή στην πρόσκληση ή στα έγγραφα της σύμβασης, ο οικονομικός φορέας δηλώνει ότι:» όπου έπρεπε να αναφερθούν το ύψος της εγκεκριμένης πιστοληπτικής ικανότητα που διαθέτει σε αναγνωρισμένο πιστωτικό ίδρυμα και η οποία οφείλει να είναι ίση ή ανώτερη του 100% του προϋπολογισμού της συνολικής υπό ανάθεση προμήθειας για τις Ομάδες ειδών που συμμετέχει ο οικονομικός φορέας. Επιπρόσθετα δεν έχει συμπληρωθεί το Μέρος IV: Κριτήρια επιλογής η ενότητα Γ: Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, και ειδικότερα το πεδίο: «1β) Μόνο για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών: Κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, ο οικονομικός φορέας έχει προβεί στις ακόλουθες κυριότερες παραδόσεις αγαθών του είδους που έχει προσδιορισθεί ή έχει παράσχει τις ακόλουθες κυριότερες υπηρεσίες του είδους που έχει προσδιορισθεί: Κατά τη σύνταξη του σχετικού καταλόγου αναφέρετε τα ποσά, τις ημερομηνίες και τους παραλήπτες δημόσιους ή ιδιωτικούς :» Επομένως θα πρέπει να ακυρωθεί η προσφορά του οικονομικού φορέα.

Στ). Για τον οικονομικό φορέα

«Η προσφορά δεν περιλαμβάνει την δήλωση ηθικού περιεχομένου, ως εκ τούτου θα πρέπει να ακυρωθεί. Το ΤΕΥΔ που υπέβαλλε ο οικονομικός φορέας επιχείρησε να το υπογράψουν τα φυσικά πρόσωπα που οφείλουν να το υπογράψουν σύμφωνα με την νομοθεσία, το καταστατικό του και την δήλωσή του στο ίδιο το ΤΕΥΔ Μέρος II ενότητα Β: Πληροφορίες σχετικά με τους νόμιμους εκπροσώπους του οικονομικού φορέα. Όμως η υπογραφή του

Αριθμός απόφασης: 320/2018

..... είναι άκυρη και δεν πληροί τα κριτήρια της κείμενης νομοθεσίας, όπως διαπιστώνεται από την κατωτέρω επισύναψη οθόνης:[παρεμβάλλεται φωτογραφία]» Για τον λόγο αυτόν θα πρέπει να ακυρωθεί η προσφορά του οικονομικού φορέα. Στο ΤΕΥΔ που περιλαμβάνεται στην προσφορά δεν περιλαμβάνεται το Μέρος IV: Κριτήρια επιλογής η ενότητα Β: Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, και ειδικότερα δεν έχουν απαντηθεί τα πεδία: «1α) Ο («γενικός») ετήσιος κύκλος εργασιών του οικονομικού φορέα για τον αριθμό οικονομικών ετών που απαιτούνται στη σχετική διακήρυξη ή στην πρόσκληση ή στα έγγραφα της σύμβασης :» όπου έπρεπε να αναφερθούν τα σχετικά στοιχεία των ισολογισμών της για τις χρήσεις (2013, 2014, 2015). Και «6) Όσον αφορά τις λοιπές οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις, οι οποίες (ενδέχεται να) έχουν προσδιοριστεί στη σχετική διακήρυξη ή στην πρόσκληση ή στα έγγραφα της σύμβασης, ο οικονομικός φορέας δηλώνει ότι:» όπου έπρεπε να αναφερθούν το ύψος της εγκεκριμένης πιστοληπτικής ικανότητα που διαθέτει σε αναγνωρισμένο πιστωτικό ίδρυμα και η οποία οφείλει να είναι ίση ή ανώτερη του 100% του προϋπολογισμού της συνολικής υπό ανάθεση προμήθειας για τις Ομάδες ειδών που συμμετέχει ο οικονομικός φορέας. Επιπρόσθετα δεν έχει συμπληρωθεί το Μέρος IV: Κριτήρια επιλογής η ενότητα Γ: Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, και ειδικότερα το πεδίο: «1β) Μόνο για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών: Κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, ο οικονομικός φορέας έχει προβεί στις ακόλουθες κυριότερες παραδόσεις αγαθών του είδους που έχει προσδιοριστεί ή έχει παράσχει τις ακόλουθες κυριότερες υπηρεσίες του είδους που έχει προσδιοριστεί: Κατά τη σύνταξη του σχετικού καταλόγου αναφέρετε τα ποσά, τις ημερομηνίες και τους παραλήπτες δημόσιους ή ιδιωτικούς. Επομένως θα πρέπει να ακυρωθεί η προσφορά του οικονομικού φορέα».

13.Επειδή η αναθέτουσα αρχή με το οικείο έγγραφο απόψεων της ισχυρίζεται ότι:

«1) Ως προς τον πρώτο αναφερόμενο Λόγο Ακύρωσης
«Παράλειψη δήλωσης του χρόνου παράδοσης των προσφερόμενων προϊόντων»: Όπως ρητά αναφέρεται στο Παράρτημα ΣΤ' της με αρ.250219_5731/14-11-2017 διακήρυξης «ΑΝΟΙΧΤΟΣ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟΣ

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΕΙΔΩΝ ΒΑΣΙΚΗΣ ΥΛΙΚΗΣ ΣΥΜΔΡΟΜΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΣΤΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΗΣ ΥΛΙΚΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ (ΤΕΒΑ)», με τίτλο Πρόσθετοι Όροι και συγκεκριμένα στη δεύτερη παράγραφο αυτού, η παράδοση των προϊόντων όλων των Ομάδων Α, Β και Γ θα πραγματοποιηθεί εντός δέκα πέντε ημερών από την υπογραφή της σχετικής σύμβασης κατόπιν γραπτής παραγγελίας ή με ηλεκτρονικό μήνυμα. Γίνεται έτσι ξεκάθαρο ότι ο χρόνος παράδοσης των προϊόντων αποτελεί όρο της σύμβασης και όχι στοιχείο της υπεύθυνης δήλωσης της παρ. 4 του αρ. 8 του Ν.1599/1989 και κατ' επέκταση προαπαιτούμενο του (υπό)φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής». Εξάλλου η σύμβαση είναι εκείνη που ορίζει με ακρίβεια όλα τα επιμέρους στοιχεία σχετικά με την παράδοση και την παραλαβή των υπό προμήθεια ειδών και αυτό αποδεικνύεται και από το άρθρο 4 του Σχεδίου Σύμβασης, στο Παράρτημα Θ' (σελ. 61) της παραπάνω διακήρυξης.

2) Ως προς το δεύτερο αναφερόμενο Λόγο Ακύρωσης

«Παράλειψη υποβολής Υπεύθυνης Δήλωσης ρήτρας ηθικού περιεχομένου»: Η παράγραφος 1.8 του Παραρτήματος Β' (ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΑΝΟΙΧΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ) της ως άνω διακήρυξης ανήκει στο Κεφάλαιο με τίτλο: «Κατάρτιση υποβολή προσφορών-Δικαιολογητικά Συμμετοχής». Στο ίδιο κεφάλαιο μεταξύ άλλων ανήκει τόσο η παράγραφος 1.5 με τίτλο «Περιεχόμενα (υπο)φακέλου δικαιολογητικά συμμετοχής» στην οποία ανήκει η υποπαράγραφος 1.5.2 «Τεχνική Προσφορά», όσο και η παράγραφος 1.6 με τίτλο «Περιεχόμενα (υπο)φακέλου Οικονομική Προσφορά». Διαπιστώνεται έτσι ότι δεν γίνεται σαφές από το κείμενο της διακήρυξης, σε ποιο στάδιο της διαδικασίας ανοίγματος προσφορών θα πρέπει να ελέγχεται η υποβολή ή μη καθώς και η τυχόν πληρότητα της υπεύθυνης δήλωσης ρήτρας ηθικού περιεχομένου. Επομένως, η ακύρωση της προσφοράς θα προκύψει εφόσον η εν λόγω υπεύθυνη δήλωση δεν επισυνάπτεται μέχρι και το στάδιο αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών.

3) Ως προς τον τρίτο αναφερόμενο Λόγο Ακύρωσης «Ελλείψεις

υποχρεωτικών στοιχείων εγγυητικής επιστολής»: Η υπό κρίση προδικαστική προσφυγή της εταιρείας «.....» κάνει λόγο για έλλειψη υποχρεωτικών στοιχείων στις προσκομιζόμενες εγγυητικές δύο (2) εκ των προσφερόντων.

Αριθμός απόφασης: 320/2018

Συγκεκριμένα, στη διακήρυξη υπάρχει, στο Παράρτημα Η', υπόδειγμα εγγυητικής επιστολής συμμετοχής στο οποίο αναγράφονται τα απαραίτητα στοιχεία τα οποία θα πρέπει τουλάχιστον να περιέχει αυτή. Από αυτό συνάγεται ότι όταν μία εγγυητική επιστολή από τον προσφέροντα περιέχει τουλάχιστον τα παραπάνω στοιχεία, δεν επέρχεται ουδεμία ακυρότητα της προσφοράς.

4) Ως προς τον τέταρτο αναφερόμενο Λόγο Ακύρωσης

«Άκυρες ψηφιακές υπογραφές»: Κατά το άνοιγμα των τεχνικών προσφορών, η αρμόδια Επιτροπή διενέργειας και αξιολόγησης του Διαγωνισμού προχώρησε σε έλεγχο των ψηφιακών υπογραφών όλων των προσφερόντων και διαπίστωσε την εγκυρότητά τους. Οπότε δεν τίθεται κανένα ζήτημα ακυρότητας προσφοράς λόγω άκυρων ψηφιακών υπογραφών.

5) Ως προς τον πέμπτο αναφερόμενο Λόγο Ακύρωσης

«Ελλείψεις στη συμπλήρωση του ΤΕΥΔ στο Μέρος II Ενότητα Β: Πληροφορίες σχετικά με τους νόμιμους εκπροσώπους του οικονομικού φορέα»: Με την παρ.13 του άρθρου 107 Ν.4497/13-11-2017 προστέθηκε στο Ν.4412/2016 το άρθρο 79Α, το οποίο ορίζει ρητά ότι «Κατά την υποβολή του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ) του άρθρου 79, είναι δυνατή, με μόνη την υπογραφή του κατά περίπτωση εκπροσώπου του οικονομικού φορέα η προκαταρκτική απόδειξη των λόγων αποκλεισμού που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 73 για το σύνολο των φυσικών προσώπων που είναι μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του ή έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτόν». Ακόμη διευκρινίζεται ότι «Ως εκπρόσωπος του οικονομικού φορέα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, νοείται ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού, όπως προκύπτει από το ισχύον καταστατικό ή το πρακτικό εκπροσώπησης του κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής ή το αρμοδίως εξουσιοδοτημένο φυσικό πρόσωπο να εκπροσωπεί τον οικονομικό φορέα για διαδικασίες σύναψης συμβάσεων ή για συγκεκριμένη διαδικασία σύναψης σύμβασης». Τέλος ρητά αναφέρεται στην Τρίτη παράγραφο του ίδιου άρθρου ότι «Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται και για την υπογραφή του Τυποποιημένου Εντύπου Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) το οποίο εκδίδει η Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.)». Συνεπώς,

Αριθμός απόφασης: 320/2018

είναι απόλυτα σαφές ότι από 13-11-2017, ημερομηνία έναρξης ισχύος του Ν. 4497/2017, ισχύουν όλα τα παραπάνω και αφού η διακήρυξη δημοσιεύτηκε 14-11-2017, ισχύουν τα ίδια και για το περιεχόμενό της. Δεδομένου ότι για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών εφαρμόζεται ο Ν.4412/2016 και το άρθρο 79Α αυτού διευκρινίζει ρητά τα ισχύοντα για τους νόμιμους εκπροσώπους, περιττεύει κάθε άλλη ερμηνεία αυτού. Ακόμη, η απόφαση 532/2013 που ο προσφεύγων επισυνάπτει στην προσφυγή του, δεν συμβαδίζει όπως είναι λογικό με το νέο άρθρο 79Α του Ν.4412/2016 καθώς είναι προγενέστερη και δεν πρέπει να ληφθεί υπόψη, τόσο εξαιτίας της παλαιότητάς της, όσο και εκ του γεγονότος ότι είναι απλά μία κρίση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών για μία συγκεκριμένη υπόθεση και δεν πρέπει να γενικεύεται και να χαρακτηρίζεται ως απόλυτη νομολογιακή κρίση.

6) Ως προς τον έκτο αναφερόμενο Λόγο Ακύρωσης

«Ελλείψεις στη συμπλήρωση του ΤΕΥΔ στο Μέρος III: Λόγοι αποκλεισμού»: Τα όσα αναφέρει στη σκέψη Β6 της προδικαστικής της προσφυγής η προσφεύγουσα εταιρεία δεν αναφέρονται στο σώμα της διακήρυξης του παρόντος διαγωνισμού ούτε στο Παράρτημα Γ' Μέρος III αυτής, όπου παρατίθεται το υπόδειγμα του ΤΕΥΔ. Ως εκ τούτου, δεν είναι σε θέση αφενός ο κάθε προσφερόμενος να παραθέτει δηλώσεις οι οποίες δεν αποτυπώνονται στο πρότυπο ΤΕΥΔ της διακήρυξης και αφετέρου τόσο η αναθέτουσα αρχή όσο και η αρμόδια Επιτροπή διενέργειας και αξιολόγησης του διαγωνισμού να παρεκκλίνουν των περιεχομένων της διακήρυξης αυτής. Τέλος, το χρονικό διάστημα ένστασης κατά της διακήρυξης έχει παρέλθει.

7) Ως προς τον έβδομο αναφερόμενο Λόγο Ακύρωσης

«Ελλείψεις στη συμπλήρωση του ΤΕΥΔ στο Μέρος IV: Κριτήρια επιλογής»: Όπως προαναφέρθηκε και ορθά τονίζεται και στη σκέψη Β.7 της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής, η διακήρυξη αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο που δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή όσο και τους συμμετέχοντες στο διαγωνισμό. Μέρος της υπ' αριθμ. 250219_5731/14-11-2017 διακήρυξης είναι και το Παράρτημα Γ' (Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης) και συγκεκριμένα το Μέρος IV αυτού (Κριτήρια Επιλογής). Στο εν λόγω πρότυπο δεν περιέχονται τα όσα αναφέρει ο προσφεύγων στη σκέψη Β.7 της προσφυγής του σχετικά με την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια με

αποτέλεσμα οι ενδιαφερόμενοι συμμετέχοντες να μην είναι σε θέση να προβούν στις αντίστοιχες δηλώσεις. Ακόμη, τα όσα η διακήρυξη αναφέρει στην παράγραφο 4.2 (Δικαιολογητικά που αποδεικνύουν το ελάχιστο επίπεδο οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας του προσφέροντος και τα όριά τους) ανήκουν στη διαδικασία κατακύρωσης, στάδιο στο οποίο η διαγωνιστική διαδικασία δεν έχει ακόμη προχωρήσει.

8) Ως προς τον όγδοο αναφερόμενο Λόγο Ακύρωσης

«Υποβολή δύο ΤΕΥΔ από έναν οικονομικό φορέα»: Στη σκέψη Β.8 της προσφυγής γίνεται λόγος για αποκλεισμό του προσφέροντος που υποβάλλει περισσότερα ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ που υπογράφονται ξεχωριστά από άλλον εκπρόσωπο και διαφέρουν ως προς το περιεχόμενό τους. Ωστόσο στην Κατευθυντήρια Οδηγία 15 (Απόφαση 161/2016) με θέμα: «Οδηγίες συμπλήρωσης για το Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) του άρθρου 79 παρ. 4 του ν.4412/2016 (Α 147)» και ειδικότερα στο μέρος Β στοιχείο 6 επισημαίνεται ότι στις περιπτώσεις που περισσότερα του ενός φυσικά πρόσωπα έχουν εξουσία εκπροσώπησης, κάθε άτομο ενδέχεται να υπογράψει το ίδιο ΤΕΥΔ. Συνεπώς, το αν θα συνταχθεί ένα ενιαίο ΤΕΥΔ για καθέναν από τους νόμιμους εκπροσώπους του είναι δυναμικό και πουθενά στη συγκεκριμένη οδηγία δεν γίνεται λόγος για υποχρέωση υποβολής ενός ΤΕΥΔ με συνέπεια τον αποκλεισμό του προσφέροντος που υπέβαλλε χωριστά ΤΕΥΔ υπογεγραμμένα από διαφορετικούς εκπροσώπους.

Για όλους αυτούς τους λόγους ζητάμε να απορριφθεί η προσφυγή της εταιρείας «.....» και να συνεχιστεί ομαλά η διαγωνιστική διαδικασία με βάση την υπ' αριθμ. 375/12-2-2018 (πρακτικό 7, ΑΔΑ:97ΝΦ7ΛΗ-ΓΥΧ) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής».

14. Επειδή ο παρεμβαίνων ισχυρίζεται ότι «Στην σελίδα 25 της εν λόγω προδικαστικής προσφυγής, αναφέρεται η μη δήλωση ηθικού περιεχομένου. Εσφαλμένα γίνεται μνεία σε παράλειψη η οποία δεν υφίσταται και σας παραπέμπουμε στο αρχείο «ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ 1 SGN.pdf» το οποίο έχουμε αναρτήσει για τον εν λόγω διαγωνισμό, στο οποίο και αναφέρουμε ρητώς «αποδεχόμαστε ανεπιφύλακτα τους όρους της διακήρυξης», το οποίο σαφώς και περιλαμβάνει τη δήλωση ηθικού περιεχομένου, καθότι περιλαμβάνεται στο σύνολο των όρων της διακήρυξης.

Στην ίδια σελίδα, αναφέρεται απόκλιση αναφορικά με την εγγυητική επιστολή. Η εν λόγω σημείωση είναι επουσιώδους σημασίας για την διεξαγωγή του διαγωνισμού. Σημειώνουμε δε ότι στην σελίδα 59 το παράρτημα Η' αναφέρεται ρητά ως «ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ» συνεπώς ουδεμία ρητή αναφορικά γίνεται σε ποινή αποκλεισμού για τον προαναφερθέν λόγο. Το ουσιώδες της παραγράφου 1.5 Περιεχόμενα (υπο)φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» ήτοι η υποβολή εγγύησης συμμετοχής ύψους 1.403,66 Ευρώ έχει εκπληρωθεί.

Στην σελίδα 26 της εν λόγω προδικαστικής προσφυγής, αναφέρεται ότι οι ηλεκτρονικές υπογραφές είναι άκυρες. Εσφαλμένα γίνεται μνεία σε άκυρες υπογραφές καθότι όλες οι ηλεκτρονικές υπογραφές είναι έγκυρες και σε ισχύ. Για την απόδειξη του ανωτέρω δείτε παρακάτω τα σχετικά στιγμιότυπα. [παρατίθενται σχετικοί πίνακες περιέχοντες φωτογραφικά στιγμιότυπα προς απόδειξη της εγκυρότητας των υπογραφών].

Στην σελίδα 28 της εν λόγω προδικαστικής προσφυγής γίνεται αναφορά περί μη συμπλήρωσης του μέρους III: Λόγοι αποκλεισμού. Έσφαλμένα γίνεται μνεία για τέτοια παράλειψη. Το κατατεθέν ΤΕΥΔ της εταιρίας μας έχει συμπληρωθεί πλήρως και σύμφωνα με το ΤΕΥΔ όπως αυτό έχει αναρτηθεί στο παράρτημα Γ σελίδες 34 έως 48 του εν λόγω διαγωνισμού. Για την απόδειξη αυτού σας παραπέμπουμε στο αναρτημένο αρχείο «ΤΕΥΔ sgn.pdf»

Στην σελίδα 29 της εν λόγω προδικαστικής προσφυγής γίνεται αναφορά περί μη απάντησης των πεδίων 1^α και 6 του άρθρου 4.2. Επαναλαμβάνουμε εκ νέου ότι κατατεθέν ΤΕΥΔ της εταιρίας μας έχει συμπληρωθεί πλήρως και σύμφωνα με το ΤΕΥΔ όπως αυτό έχει αναρτηθεί στο παράρτημα Γ' σελίδες 34 έως 48 του εν λόγω διαγωνισμού. Για την απόδειξη αυτού σας παραπέμπουμε στο αναρτημένο αρχείο «ΤΕΥΔ sgn.pdf». Σημειώνουμε επίσης ότι το άρθρο 4.2 ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΠΟΥ ΑΠΟΔΕΙΚΝΥΟΥΝ ΤΟ ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΟΡΙΑ ΤΟΥΣ περιλαμβάνεται στο άρθρο 4. Διαδικασία Κατακύρωσης. Στο εν λόγω άρθρο αναφέρεται «Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, κατά το άρθρο 103 του Ν. 4412/2016, ο προσφέρων στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση, εντός συγκεκριμένης προθεσμίας, (όχι μικρότερη από 10 ούτε μεγαλύτερη από 20 ημερών) από τη σχετική ειδοποίηση που του αποστέλλεται ηλεκτρονικά,

Αριθμός απόφασης: 320/2018

υποβάλλει ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος, σε μορφή αρχείου .pdf και σε φάκελο με σήμανση «Δικαιολογητικά Κατακύρωσης».

Στο άρθρο 4.2 αναφέρεται στην πρώτη κιόλας πρόταση ότι «Επιπλέον, ο προσφέρων θα πρέπει να υποβάλει κατά το ίδιο στάδιο και στον ίδιο φάκελο τα ακόλουθα δικαιολογητικά, προκειμένου να διαπιστωθεί η φερεγγυότητά του, η επαγγελματική αξιοπιστία του, η χρηματοπιστωτική και οικονομική κατάστασή του καθώς και οι τεχνικές δυνατότητές του.»

Συνεπώς γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι εσφαλμένα γίνεται αναφορά σε έντυπα τα οποία θα πρέπει να παραδώσει στην επιτροπή αξιολόγησης ο προσωρινός μειοδότης.

Ως εκ τούτου γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι για την ορθή συνέχιση του διαγωνισμού πρέπει να γίνει μη αποδεκτή η προδικαστική προσφυγή της εταιρίας «.....» και το άνοιγμα της οικονομικής προσφοράς της εταιρίας μας.

15. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 18 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης. [...] Οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων και η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διατιθέμενων προς το σκοπό αυτό δημοσίων πόρων.[...]. 2. Κατά την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων, οι οικονομικοί φορείς τηρούν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α΄. Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων και τις αρμόδιες δημόσιες

αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους».[...].

16. Επειδή τα άρθρα 36 Υποχρέωση χρήσης – Λειτουργία ΕΣΗΔΗΣ και 37 του Ν. 4412/2016 «Πολιτική ασφαλείας ΕΣΗΔΗΣ (άρθρο 22 παρ. 6 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» ορίζουν ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές υποχρεούνται να χρησιμοποιούν το Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. σε όλα τα στάδια της διαδικασίας σύναψης δημοσίων συμβάσεων του παρόντος νόμου, με εκτιμώμενη αξία ανώτερη των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, χωρίς να συμπεριλαμβάνεται ο ΦΠΑ. 2. Το Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. οφείλει να συμμορφώνεται με: α) τις απαιτήσεις του Παραρτήματος IV του Προσαρτήματος Α' και β) τους κανόνες του παρόντος άρθρου και των άρθρων 22 και 37. Πέραν των ανωτέρω το Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. οφείλει να τηρεί τα οριζόμενα: α) στο ν. 3979/2011 (Α' 138) και στην κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσα νομοθεσία, ιδίως στο Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΠΗΔ), το οποίο κυρώθηκε με την ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989/2012 απόφαση του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Β' 1301) και β) στο π.δ. 25/2014 (Α' 44). 3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ρυθμίζονται τα τεχνικά ζητήματα που αφορούν την ανάθεση και εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών σχετικά με: α) τον προσδιορισμό του περιεχομένου, των κανόνων και λεπτομερειών χρήσης των επιμέρους εργαλείων του ΕΣΗΔΗΣ, όπως της διαδικτυακής διαχείρισης αιτημάτων και πληροφοριών, της χρήσης προτύπων και υποδειγμάτων, της ηλεκτρονικής κοινοποίησης, της διαδικασίας ηλεκτρονικής σύναψης των δημόσιων συμβάσεων που συνάπτονται, των ηλεκτρονικών καταλόγων, των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών, των δυναμικών συστημάτων αγορών, των ηλεκτρονικών παραγγελιών, της ηλεκτρονικής τιμολόγησης, των ηλεκτρονικών πληρωμών, β) τους όρους και τις προϋποθέσεις για την υποβολή, τη γνωστοποίηση, τη διακίνηση εγγράφων μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, τον τύπο και το περιεχόμενό τους, τον προσδιορισμό του χρόνου αποστολής ή παραλαβής και τον υπολογισμό των προθεσμιών, τεκμήρια γνωστοποίησης και απόκτησης πρόσβασης από τον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα, καθώς και τον τρόπο

και την απόδειξη πρόσβασης σε έγγραφα μέσω του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. και χορήγησης αντιγράφων και γ) τον καθορισμό και την εφαρμογή μέτρων εκπαίδευσης των χρηστών, μέσω σχετικών προγραμμάτων και σεμιναρίων εκπαίδευσης και επιμόρφωσης ή με τη σύνταξη κωδίκων πρακτικής.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, καθώς και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, ρυθμίζονται τα τεχνικά ζητήματα που αφορούν τη διαλειτουργική σύνδεση του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. με την Εθνική Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων της Αρχής και τα πληροφοριακά συστήματα των αναθετουσών αρχών, και των πάσης φύσεως φορέων του δημόσιου τομέα, όπως το Γενικό Εμπορικό Μητρώο, το Μητρώο Δεσμεύσεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, τα σχετικά Μητρώα του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (ΜΕΚ, ΜΕΕΠ, κ.λπ.), του Προγράμματος ΔΙΑΥΓΕΙΑ του ν. 3862/2010 (Α' 112), όπως εκάστοτε ισχύει, το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα παρακολούθησης συγχρηματοδοτούμενων έργων, και με κάθε άλλο πληροφοριακό σύστημα που κρίνεται απαραίτητο για την παρακολούθηση των δημοσίων συμβάσεων για ελεγκτικούς, δημοσιονομικούς, στατιστικούς και λοιπούς σκοπούς των φορολογικών ασφαλιστικών, δικαστικών και εισαγγελικών αρχών, καθώς, και με τα πληροφοριακά συστήματα της Ένωσης και άλλων κρατών-μελών.

5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού ρυθμίζονται, για τις συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών, τα τεχνικά ζητήματα που αφορούν: α) τη λειτουργία της ηλεκτρονικής πύλης ΕΣΗΔΗΣ, τη δομή και το περιεχόμενό της, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3979/ 2011 και του ΠΗΔ, τη διαβάθμιση των χρηστών, τον τρόπο πρόσβασης και μελέτης των εγγράφων των διαγωνισμών και τη δημιουργία και χορήγηση αντιγράφων με χρήση ΤΠΕ, τα αντίστοιχα αναγνωριστικά και διαπιστευτήρια και τα ειδικότερα θέματα και μεθόδους εγγραφής, αυθεντικοποίησης, την πολιτική ασφάλειας του δικτυακού τόπου και την εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας για την προστασία προσωπικών δεδομένων των χρηστών του ΕΣΗΔΗΣ, β) τον προσδιορισμό του περιεχομένου, των κανόνων και λεπτομερειών χρήσης των επιμέρους εργαλείων του ΕΣΗΔΗΣ, όπως της διαδικτυακής διαχείρισης αιτημάτων και πληροφοριών, της χρήσης προτύπων και

υποδειγμάτων, της ηλεκτρονικής κοινοποίησης, της διαδικασίας ηλεκτρονικής σύναψης των δημόσιων συμβάσεων, των ηλεκτρονικών καταλόγων, των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών, των δυναμικών συστημάτων αγορών, των ηλεκτρονικών παραγγελιών, της ηλεκτρονικής τιμολόγησης, των ηλεκτρονικών πληρωμών, γ) τους όρους και τις προϋποθέσεις για την υποβολή, τη γνωστοποίηση, τη διακίνηση εγγράφων μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, τον τύπο και το περιεχόμενό τους, τον προσδιορισμό του χρόνου αποστολής ή παραλαβής και τον υπολογισμό των προθεσμιών, τεκμήρια γνωστοποίησης και απόκτησης πρόσβασης από τον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα, καθώς και τον τρόπο και την απόδειξη πρόσβασης σε έγγραφα μέσω του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. και χορήγησης αντιγράφων, δ) τον καθορισμό και την εφαρμογή μέτρων εκπαίδευσης των χρηστών, μέσω σχετικών προγραμμάτων και σεμιναρίων εκπαίδευσης και επιμόρφωσης ή με τη σύνταξη κωδίκων πρακτικής και ε) τους όρους και προϋποθέσεις που εξασφαλίζουν, σε τεχνικό επίπεδο, την αδιάλειπτη και ορθή λειτουργία του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού. 6. Στις συμβάσεις της παρ. 1 επιβάλλεται κράτηση ύψους 0,02% υπέρ του Δημοσίου, η οποία υπολογίζεται επί της αξίας, εκτός ΦΠΑ, της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης. Το ποσό αυτό παρακρατείται σε κάθε πληρωμή από την αναθέτουσα αρχή στο όνομα και για λογαριασμό της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων και Προμηθειών. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Οικονομικών ρυθμίζονται θέματα σχετικά με το χρόνο, τον τρόπο και τη διαδικασία κράτησης των ως άνω χρηματικών ποσών, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου. 7. Στο Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. τηρείται Εθνικό Μητρώο Οικονομικών Φορέων Προμήθειας Αγαθών και Παροχής Υπηρεσιών» καθώς και ότι: «1. Το επίπεδο ασφαλείας του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. πρέπει να είναι ανάλογο προς τους κινδύνους. 2. Στα εργαλεία και τις συσκευές για την ηλεκτρονική διαβίβαση και παραλαβή προσφορών, καθώς και για την ηλεκτρονική παραλαβή αιτήσεων συμμετοχής πρέπει: α) να είναι διαθέσιμες στους ενδιαφερομένους οι πληροφορίες σχετικά με τις προδιαγραφές για την ηλεκτρονική υποβολή προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής, συμπεριλαμβανομένης της κρυπτογράφησης και της

Αριθμός απόφασης: 320/2018

χρονοσήμανσης, β) να απαιτούνται προηγμένες ηλεκτρονικές υπογραφές, όπως ορίζονται στο π.δ. 150/2001 (Α' 125). Οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να αποδέχονται τις προηγμένες ηλεκτρονικές υπογραφές που υποστηρίζονται από αναγνωρισμένο πιστοποιητικό, λαμβάνοντας υπόψη αν τα πιστοποιητικά χορηγούνται από έναν πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/ 767/ΕΚ της Επιτροπής, ανεξάρτητα από το αν έχουν δημιουργηθεί με ή χωρίς ασφαλή διάταξη δημιουργίας υπογραφών, με την επιφύλαξη της συμμόρφωσης με τις ακόλουθες προϋποθέσεις: αα) οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να καθορίζουν τον απαιτούμενο μορφότυπο προηγμένων υπογραφών, βάσει των μορφοτύπων που έχουν θεσπιστεί με την Απόφαση 2011/130/ΕΕ της Επιτροπής και να θέτουν σε εφαρμογή τα αναγκαία μέτρα ώστε να είναι σε θέση να επεξεργαστούν τεχνικά τους εν λόγω μορφότυπους· όταν χρησιμοποιείται διαφορετικός μορφότυπος ηλεκτρονικής υπογραφής, τότε η ηλεκτρονική υπογραφή ή ο φορέας του ηλεκτρονικού εγγράφου περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τις ισχύουσες δυνατότητες επικύρωσης, υπό την ευθύνη της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ). Οι δυνατότητες επικύρωσης επιτρέπουν στην αναθέτουσα αρχή να επικυρώνει, σε σύγχρονη σύνδεση, δωρεάν και κατά τρόπο κατανοητό για άτομα με διαφορετική μητρική γλώσσα, την ηλεκτρονική υπογραφή που έχει παραληφθεί, ως προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, υποστηριζόμενη από αναγνωρισμένο πιστοποιητικό. Η ΕΕΤΤ κοινοποιεί τις πληροφορίες σχετικά με τον πάροχο των υπηρεσιών επικύρωσης στην Επιτροπή. ββ) σε περίπτωση προσφορών που υπογράφονται με την υποστήριξη αναγνωρισμένου πιστοποιητικού που περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης, οι αναθέτουσες αρχές δεν πρέπει να εφαρμόζουν πρόσθετες απαιτήσεις που ενδέχεται να εμποδίσουν τη χρήση των εν λόγω υπογραφών από τους προσφέροντες. Για τα έγγραφα που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης και υπογράφονται από αρμόδια αρχή κράτους - μέλους ή άλλο φορέα έκδοσης, η αρμόδια αρχή ή φορέας έκδοσης μπορεί να καθορίζει τον απαιτούμενο μορφότυπο προηγμένων υπογραφών, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παρ. 2 του άρθρου 1 της Απόφασης 2011/130/ΕΕ. Επίσης, θέτει σε εφαρμογή τα μέτρα που είναι

Αριθμός απόφασης: 320/2018

αναγκαία ώστε να είναι σε θέση να επεξεργαστεί τεχνικά τους μορφότυπους αυτούς, συμπεριλαμβάνοντας στο σχετικό έγγραφο τις πληροφορίες που απαιτούνται για την επεξεργασία της υπογραφής. Τα έγγραφα αυτά περιλαμβάνουν στην ηλεκτρονική υπογραφή ή στο φορέα του ηλεκτρονικού εγγράφου πληροφορίες σχετικά με τις υφιστάμενες δυνατότητες επικύρωσης που επιτρέπουν την επικύρωση της παραλαμβανόμενης ηλεκτρονικής υπογραφής σε σύγχρονη σύνδεση, δωρεάν και κατά τρόπο κατανοητό για τα άτομα με διαφορετική μητρική γλώσσα. 3. Οι υπηρεσίες χρονοσήμανσης παρέχονται, σύμφωνα με τις διατάξεις της ΥΑΠ/Φ.40.4/163/2013 (Β' 401) απόφασης του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, από τρίτους, εθνικούς ή αλλοδαπούς φορείς, πιστοποιημένους από τις αντίστοιχες αρμόδιες αρχές για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών και διασυνδεδεμένους με τον εθνικό χρόνο. Η παροχή των υπηρεσιών χρονοσήμανσης αποδεικνύεται με σχετική ηλεκτρονική επιβεβαίωση λήψης των υπηρεσιών αυτών των φορέων προς το χρήστη, η οποία διαβιβάζεται στο χρήστη μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, με κρυπτογραφημένο τρόπο και η οποία επέχει θέση εγγράφου με βέβαιη χρονολογία. Δεν επιτρέπεται στην αναθέτουσα αρχή ή στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού η παρέμβαση στη διαδικασία χρονοσήμανσης, όπως περιγράφεται ανωτέρω. [...]

17.Επειδή στο άρθρο 72 « Εγγυήσεις» του ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές ζητούν από τους προσφέροντες να παράσχουν, κατά περίπτωση, τα ακόλουθα είδη εγγυήσεων : α) «Εγγύηση συμμετοχής», το ύψος της οποίας καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης σε συγκεκριμένο χρηματικό ποσό, αριθμητικώς και ολογράφως σε ευρώ, και δεν μπορεί να υπερβαίνει το 2% της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης εκτός ΦΠΑ, με ανάλογη στρογγυλοποίηση. Σε περίπτωση υποβολής προσφοράς για ένα ή περισσότερα τμήματα της σύμβασης, το ύψος της εγγύησης συμμετοχής υπολογίζεται επί της εκτιμώμενης αξίας, εκτός ΦΠΑ, του/των προσφερομένου/ων τμήματος/τμημάτων. Στην περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, η εγγύηση συμμετοχής περιλαμβάνει και τον όρο ότι η εγγύηση καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των οικονομικών φορέων που

συμμετέχουν στην ένωση. Η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να ισχύει τουλάχιστον για τριάντα (30) ημέρες μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς που καθορίζουν τα έγγραφα της σύμβασης. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, πριν τη λήξη της προσφοράς, να ζητά από τον προσφέροντα να παρατείνει, πριν τη λήξη τους, τη διάρκεια ισχύος της προσφοράς και της εγγύησης συμμετοχής. [...]

3. Οι εγγυήσεις των παραγράφων 1 και 2 εκδίδονται από πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη - μέλη της Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή στα κράτη-μέλη της ΣΔΣ και έχουν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, το δικαίωμα αυτό. Μπορούν, επίσης, να εκδίδονται από το Ε.Τ.Α.Α. - Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. ή να παρέχονται με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων με παρακατάθεση σε αυτό του αντίστοιχου χρηματικού ποσού. Αν συσταθεί παρακαταθήκη με γραμμάτιο παρακατάθεσης χρεογράφων στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα τοκομερίδια ή μερίσματα που λήγουν κατά τη διάρκεια της εγγύησης επιστρέφονται μετά τη λήξη τους στον υπέρ ου η εγγύηση οικονομικό φορέα.

4. Οι εγγυήσεις του παρόντος άρθρου περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία: α) την ημερομηνία έκδοσης, β) τον εκδότη, γ) την αναθέτουσα αρχή προς την οποία απευθύνονται (ή τον κύριο του έργου ή τον φορέα κατασκευής στις περιπτώσεις δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών), δ) τον αριθμό της εγγύησης, ε) το ποσό που καλύπτει η εγγύηση, στ) την πλήρη επωνυμία, τον Α.Φ.Μ. και τη διεύθυνση του οικονομικού φορέα υπέρ του οποίου εκδίδεται η εγγύηση, ζ) τους όρους ότι: αα) η εγγύηση παρέχεται ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, ο δε εκδότης παραιτείται του δικαιώματος της διαιρέσεως και της διζήσεως, και ββ) ότι σε περίπτωση κατάπτωσης αυτής, το ποσό της κατάπτωσης υπόκειται στο εκάστοτε ισχύον τέλος χαρτοσήμου, η) τα στοιχεία της σχετικής διακήρυξης ή πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος και την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών του διαγωνισμού, θ) την ημερομηνία λήξης ή τον χρόνο ισχύος της εγγύησης, ι) την ανάληψη υποχρέωσης από τον εκδότη της εγγύησης να καταβάλει το ποσό της εγγύησης ολικά ή μερικά εντός πέντε (5) ημερών μετά από απλή έγγραφη

Αριθμός απόφασης: 320/2018

ειδοποίηση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται και ια) στην περίπτωση των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης και προκαταβολής, τον αριθμό και τον τίτλο της σχετικής σύμβασης.

18.Επειδή στο άρθρο 73 «Λόγοι αποκλεισμού» (άρθρο 57 παράγραφοι 1 έως 6 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), ως ίσχυε κατά το χρόνο έναρξης της διαδικασίας ανάθεσης, ορίζεται ότι «1. Οι αναθέτουσες αρχές αποκλείουν έναν οικονομικό φορέα από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης όταν αποδεικνύουν, με την επαλήθευση που προβλέπεται στα άρθρα 79 έως 81 ή είναι γνωστό στην αναθέτουσα αρχή με άλλο τρόπο, ότι υπάρχει εις βάρος του αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση για έναν από τους ακόλουθους λόγους:

α) συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 της απόφασης-πλαίσιο 2008/841/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 2008, για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος(ΕΕ L 300 της 11.11.2008 σ.42),

β) δωροδοκία, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 της σύμβασης περί της καταπολέμησης της διαφθοράς στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών-μελών της Ένωσης (ΕΕ C 195 της 25.6.1997, σ. 1) και στην παράγραφο 1 του άρθρου 2 της απόφασης-πλαίσιο 2003/568/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2003, για την καταπολέμηση της δωροδοκίας στον ιδιωτικό τομέα (ΕΕ L 192 της 31.7.2003, σ. 54), καθώς και όπως ορίζεται στην κείμενη νομοθεσία ή στο εθνικό δίκαιο του οικονομικού φορέα,

γ) απάτη, κατά την έννοια του άρθρου 1 της σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ C 316 της 27.11.1995, σ. 48), η οποία κυρώθηκε με το ν. 2803/2000 (Α' 48),

δ) τρομοκρατικά εγκλήματα ή εγκλήματα συνδεδεμένα με τρομοκρατικές δραστηριότητες, όπως ορίζονται, αντιστοίχως, στα άρθρα 1 και 3 της απόφασης-πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002, για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας (ΕΕ L 164 της 22.6.2002, σ. 3) ή ηθική αυτουργία ή συνέργεια ή απόπειρα διάπραξης εγκλήματος, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 αυτής,

Αριθμός απόφασης: 320/2018

ε) νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 1 της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Οκτωβρίου 2005, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (ΕΕ L 309 της 25.11.2005, σ. 15), η οποία ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με το ν. 3691/2008 (Α' 166),

στ) παιδική εργασία και άλλες μορφές εμπορίας ανθρώπων, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 της Οδηγίας 2011/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 2011, για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της, καθώς και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 101 της 15.4.2011, σ. 1), η οποία ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με το ν. 4198/2013 (Α' 215).

Η υποχρέωση αποκλεισμού οικονομικού φορέα εφαρμόζεται επίσης όταν το πρόσωπο εις βάρος του οποίου εκδόθηκε αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση είναι μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του εν λόγω οικονομικού φορέα ή έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό. Η υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου αφορά:

αα) στις περιπτώσεις εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.), ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών (Ι.Κ.Ε.) και προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. και Ε.Ε.), τους διαχειριστές,

ββ) στις περιπτώσεις ανωνύμων εταιρειών (Α.Ε.), τον διευθύνοντα σύμβουλο, καθώς και όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, γγ) στις περιπτώσεις των συνεταιρισμών τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Αποκλείεται από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας, εάν η αναθέτουσα αρχή:

α) γνωρίζει ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή/και

Αριθμός απόφασης: 320/2018

β) μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

Αν ο οικονομικός φορέας είναι Έλληνας πολίτης ή έχει την εγκατάστασή του στην Ελλάδα, οι υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης καλύπτουν τόσο την κύρια όσο και την επικουρική ασφάλιση.

Η παρούσα παράγραφος παύει να εφαρμόζεται όταν ο οικονομικός φορέας εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους.

γ) γνωρίζει ή μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι έχουν επιβληθεί σε βάρος του οικονομικού φορέα, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής: αα) τρεις (3) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 2063/Δ1632/2011 (Β' 266), όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από τρεις (3) διενεργηθέντες ελέγχους, ή ββ) δύο (2) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν την αδήλωτη εργασία, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους. Οι υπό αα' και ββ' κυρώσεις πρέπει να έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ. Ο λόγος αποκλεισμού δεν εφαρμόζεται όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ, είναι ίση ή κατώτερη από το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ.

19. Επειδή στο άρθρο 75 «Κριτήρια επιλογής» του ν. 4412/2016 ορίζεται ότι : «1. Τα κριτήρια επιλογής μπορεί να αφορούν:

- α) την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας,
- β) την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια,
- γ) την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα.

Αριθμός απόφασης: 320/2018

Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς ως απαιτήσεις συμμετοχής μόνο τα κριτήρια που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4. Οι αναθέτουσες αρχές περιορίζουν τις όποιες απαιτήσεις συμμετοχής σε εκείνες που είναι απαραίτητες ώστε να διασφαλίζεται ότι ο υποψήφιος ή ο προσφέρων διαθέτει τις εκ του νόμου απαιτούμενες προϋποθέσεις, τις χρηματοοικονομικές δυνατότητες, καθώς και τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης. Όλες οι απαιτήσεις σχετίζονται και είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης.

2. Όσον αφορά την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να είναι εγγεγραμμένοι σε ένα από τα επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα που τηρούνται στο κράτος - μέλος εγκατάστασής τους, όπως περιγράφεται στο Παράρτημα XI του Προσαρτήματος Α' ή να ικανοποιούν οποιαδήποτε άλλη απαίτηση ορίζεται στο Παράρτημα αυτό.

Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων υπηρεσιών, εφόσον οι οικονομικοί φορείς πρέπει να διαθέτουν ειδική έγκριση ή να είναι μέλη συγκεκριμένου οργανισμού για να μπορούν να παράσχουν τη σχετική υπηρεσία στη χώρα καταγωγής τους, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να τους ζητεί να αποδείξουν ότι διαθέτουν την έγκριση αυτή ή ότι είναι μέλη του εν λόγω οργανισμού.[...].

3. Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να διασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν την αναγκαία οικονομική και χρηματοδοτική ικανότητα για την εκτέλεση της σύμβασης. Για το σκοπό αυτόν, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να έχουν έναν ορισμένο ελάχιστο ετήσιο κύκλο εργασιών, συμπεριλαμβανομένου ορισμένου ελάχιστου κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που καλύπτεται από τη σύμβαση. Επίσης, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς, παρουσιάζοντας την αναλογία, ιδίως, στοιχείων ενεργητικού και παθητικού. Μπορούν επίσης να απαιτούν κατάλληλο επίπεδο ασφαλιστικής κάλυψης έναντι επαγγελματικών κινδύνων.

Αριθμός απόφασης: 320/2018

Ο ελάχιστος ετήσιος κύκλος εργασιών που απαιτείται να έχουν οι οικονομικοί φορείς δεν υπερβαίνει το διπλάσιο της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, όπως σχετικά με τους ειδικούς κινδύνους που αφορούν τη φύση των έργων, των υπηρεσιών ή των αγαθών. Η αναθέτουσα αρχή αναφέρει τους βασικούς λόγους για την απαίτηση αυτή στα έγγραφα της σύμβασης ή στη χωριστή έκθεση που προβλέπεται στο άρθρο 341.

Η αναλογία, ενδεικτικά, στοιχείων ενεργητικού και παθητικού μπορεί να λαμβάνεται υπόψη όταν η αναθέτουσα αρχή προσδιορίζει τις μεθόδους και τα κριτήρια της συνεκτίμησης αυτής στα έγγραφα της σύμβασης. Οι μέθοδοι και τα κριτήρια αυτά χαρακτηρίζονται από διαφάνεια, αντικειμενικότητα και αποφυγή διακρίσεων.

Όταν μια σύμβαση υποδιαιρείται σε τμήματα, το παρόν άρθρο εφαρμόζεται σε σχέση με κάθε επιμέρους τμήμα. Εντούτοις, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καθορίζει τον ελάχιστο ετήσιο κύκλο εργασιών που πρέπει να έχουν οι οικονομικοί φορείς ανά ομάδες τμημάτων, αν ανατεθούν στον ανάδοχο περισσότερα τμήματα που πρέπει να εκτελεστούν ταυτοχρόνως.

Εάν οι συμβάσεις βάσει συμφωνίας-πλαίσιο πρόκειται να ανατεθούν μετά από προκήρυξη νέου διαγωνισμού, η μέγιστη απαίτηση ετήσιου κύκλου εργασιών που αναφέρεται στο πέμπτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου υπολογίζεται βάσει του αναμενόμενου μέγιστου μεγέθους των συγκεκριμένων συμβάσεων που θα εκτελεστούν ταυτοχρόνως ή , εάν αυτό δεν είναι γνωστό, βάσει της εκτιμώμενης αξίας της συμφωνίας-πλαίσιο. Στην περίπτωση δυναμικών συστημάτων αγορών, η μέγιστη απαίτηση ετήσιου κύκλου εργασιών που αναφέρεται στο πέμπτο εδάφιο υπολογίζεται βάσει του αναμενόμενου μέγιστου μεγέθους των συγκεκριμένων συμβάσεων που πρόκειται να ανατεθούν στο πλαίσιο του εν λόγω συστήματος.

4. Όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν τους αναγκαίους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και την εμπειρία για να εκτελέσουν τη σύμβαση σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας.

Αριθμός απόφασης: 320/2018

Οι αναθέτουσες αρχές μπορεί να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να διαθέτουν ικανοποιητικό επίπεδο εμπειρίας, αποδεικνυόμενο με κατάλληλες συστάσεις από συμβάσεις που έχουν εκτελεστεί κατά το παρελθόν. Μια αναθέτουσα αρχή μπορεί να θεωρεί ότι ένας οικονομικός φορέας δεν διαθέτει τις απαιτούμενες επαγγελματικές ικανότητες εάν διαπιστώσει ότι ο οικονομικός φορέας έχει συγκρουόμενα συμφέροντα που ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά την εκτέλεση της σύμβασης.

Στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης σύμβασης προμηθειών για τις οποίες απαιτούνται εργασίες τοποθέτησης ή εγκατάστασης, παροχή υπηρεσιών ή εκτέλεση έργων, η επαγγελματική ικανότητα των οικονομικών φορέων να παράσχουν αυτή την υπηρεσία ή να εκτελέσουν την εγκατάσταση ή τα έργα μπορεί να αξιολογείται βάσει της τεχνογνωσίας τους, της αποτελεσματικότητας, της εμπειρίας και της αξιοπιστίας τους.

5. Οι αναθέτουσες αρχές αναφέρουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις συμμετοχής που μπορεί να εκφράζονται ως ελάχιστα επίπεδα ικανότητας, καθώς και τα κατάλληλα αποδεικτικά μέσα, στην προκήρυξη σύμβασης ή στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος.

20.Επειδή στο άρθρο 79 «Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης» του ν.4412/2016 ορίζεται ότι «1. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων άνω των ορίων, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), το οποίο αποτελείται από ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α΄75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν,
- β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77
- γ) κατά περίπτωση, τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια που έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 84.

Αριθμός απόφασης: 320/2018

Όταν ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με το άρθρο 78, το ΕΕΕΣ περιέχει επίσης τις ως άνω πληροφορίες όσον αφορά τους φορείς αυτούς. Το ΕΕΕΣ αποτελείται από επίσημη δήλωση του οικονομικού φορέα ότι ο σχετικός λόγος αποκλεισμού δεν ισχύει και/ή ότι πληρούται το σχετικό κριτήριο επιλογής και παρέχει τις κατάλληλες πληροφορίες, όπως απαιτείται από την αναθέτουσα αρχή. Το ΕΕΕΣ προσδιορίζει τη δημόσια αρχή ή το τρίτο μέρος που είναι υπεύθυνο για την έκδοση των σχετικών δικαιολογητικών και περιλαμβάνει επίσημη δήλωση ότι ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση, εφόσον του ζητηθεί και χωρίς καθυστέρηση, να προσκομίσει τα εν λόγω δικαιολογητικά.[...]

2. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων κάτω των ορίων πλην της απευθείας ανάθεσης των άρθρων 118 και 328, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α'75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν,
 - β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77,
 - γ) κατά περίπτωση, τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια που έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 84 και
 - δ) εφόσον η εκτιμώμενη αξία της υπό ανάθεση σύμβασης υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ εκτός ΦΠΑ, ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 3310/2005 (Α' 30).
- Τα δεύτερο έως πέμπτο εδάφια της παραγράφου 1 εφαρμόζονται αναλόγως και στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων κάτω των ορίων.

3. Για τις συμβάσεις άνω των ορίων, το ΕΕΕΣ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 της Επιτροπής της 5ης Ιανουαρίου 2016, και παρέχεται αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή.

4. Για τις συμβάσεις κάτω των ορίων, η Αρχή, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 53, μπορεί να εκδίδει αντίστοιχο τυποποιημένο έντυπο υπεύθυνης δήλωσης, όπου απαιτείται, κατά τις διατάξεις του παρόντος. Μέχρι την έκδοση του τυποποιημένου εντύπου του προηγούμενου εδαφίου, γίνεται δεκτή υπεύθυνη δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 1599/1986.

5. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από προσφέροντες και υποψήφιους, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας.

Πριν από την ανάθεση της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή, εξαιρουμένων των συμβάσεων που βασίζονται σε συμφωνίες-πλαίσιο, όταν οι συμβάσεις αυτές συνάπτονται δυνάμει της παρ. 4 του άρθρου 39 ή της περίπτωσης α' της παρ. 5 του άρθρου 39, απαιτεί από τον προσφέροντα, στον οποίο έχει αποφασίσει να αναθέσει τη σύμβαση να υποβάλει ενημερωμένα τα σχετικά δικαιολογητικά, σύμφωνα με τα άρθρα 79, και κατά περίπτωση το άρθρο 80. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλέσει τους οικονομικούς φορείς να συμπληρώσουν ή να διευκρινίσουν τα πιστοποιητικά που έχουν παραληφθεί, σύμφωνα με τα άρθρα 80 και 82.[...].

21. Επειδή στο άρθρο 79Α «Υπογραφή Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης», του ν. 4412/2016 όπως αυτό προστέθηκε με την παρ. 13 του άρθρου 107 του ν. 4497/2017, ορίζεται: «1. Κατά την υποβολή του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ) του άρθρου 79, είναι δυνατή, με μόνη την υπογραφή του κατά περίπτωση εκπροσώπου του οικονομικού φορέα η προκαταρκτική απόδειξη των λόγων αποκλεισμού που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 73 για το σύνολο των φυσικών προσώπων που είναι μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του ή έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτόν. 2. Ως εκπρόσωπος του οικονομικού φορέα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, νοείται ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού, όπως προκύπτει από το ισχύον καταστατικό ή το πρακτικό εκπροσώπησής του κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής ή το αρμοδίως εξουσιοδοτημένο φυσικό πρόσωπο να εκπροσωπεί τον οικονομικό φορέα για

διαδικασίες σύναψης συμβάσεων ή για συγκεκριμένη διαδικασία σύναψης σύμβασης.

3. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται και για την υπογραφή του Τυποποιημένου Εντύπου Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) το οποίο εκδίδει η Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.).

Το παρόν άρθρο έχει εφαρμογή και για τις διαδικασίες σύναψης που είναι σε εξέλιξη και είναι στο στάδιο πριν την κατακύρωση».

22. Επειδή στο άρθρο 80 «Αποδεικτικά μέσα» (άρθρο 60 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) του ν. 4412/2016 ορίζεται «1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν τα πιστοποιητικά, τις βεβαιώσεις και τα λοιπά αποδεικτικά μέσα που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 4 και 5 και στο Παράρτημα XII του Προσαρτήματος Α', ως απόδειξη της μη ύπαρξης λόγων αποκλεισμού, όπως αναφέρονται στα άρθρα 73 και 74 και της πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής, σύμφωνα με τα άρθρα 75 και 76.

Οι αναθέτουσες αρχές δεν απαιτούν αποδεικτικά μέσα, πλην εκείνων που αναφέρονται στο παρόν άρθρο και στο άρθρο 82. Όσον αφορά το άρθρο 78, οι οικονομικοί φορείς μπορούν να στηρίζονται σε οποιοδήποτε κατάλληλο μέσο προκειμένου να αποδείξουν στην αναθέτουσα αρχή ότι θα έχουν τους αναγκαίους πόρους στη διάθεσή τους.

2. Οι αναθέτουσες αρχές δέχονται ως επαρκή απόδειξη του ότι ο οικονομικός φορέας δεν εμπίπτει σε καμία από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 73:

α) για την παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου, την προσκόμιση αποσπάσματος του σχετικού μητρώου, όπως του ποινικού μητρώου ή, ελλείψει αυτού, ισοδύναμου εγγράφου που εκδίδεται από αρμόδια δικαστική ή διοικητική αρχή του κράτους-μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο εν λόγω οικονομικός φορέας, από το οποίο προκύπτει ότι πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις. Η υποχρέωση προσκόμισης του ως άνω αποσπάσματος αφορά και τα πρόσωπα του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 73,

β) για τις παραγράφους 2 και 4 περίπτωση β' του άρθρου 73, πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους - μέλους ή χώρας,

Αριθμός απόφασης: 320/2018

Αν το κράτος-μέλος ή η εν λόγω χώρα δεν εκδίδει τέτοιου είδους έγγραφο ή πιστοποιητικό ή όπου το έγγραφο ή το πιστοποιητικό αυτό δεν καλύπτει όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 και στην περίπτωση β' της παραγράφου 4 του άρθρου 73, το έγγραφο ή το πιστοποιητικό μπορεί να αντικαθίσταται από ένορκη βεβαίωση ή, στα κράτη - μέλη ή στις χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού του κράτους μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας.

Οι αρμόδιες δημόσιες αρχές παρέχουν, όπου κρίνεται αναγκαίο, επίσημη δήλωση στην οποία αναφέρεται ότι δεν εκδίδονται τα έγγραφα ή τα πιστοποιητικά της παρούσας παραγράφου ή ότι τα έγγραφα αυτά δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 και στην περίπτωση β' της παραγράφου 4 του άρθρου 73. Οι επίσημες δηλώσεις καθίστανται διαθέσιμες μέσω του επιγραμμικού αποθετηρίου πιστοποιητικών (e-Certis) του άρθρου 81.

γ) για την περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 73, πιστοποιητικό από τη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Συντονισμού της Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων, από το οποίο να προκύπτουν οι πράξεις επιβολής προστίμου που έχουν εκδοθεί σε βάρος του οικονομικού φορέα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής.[...].

6. Οι ενώσεις οικονομικών φορέων που υποβάλλουν κοινή προσφορά, υποβάλλουν τα παραπάνω, κατά περίπτωση δικαιολογητικά, για κάθε οικονομικό φορέα που συμμετέχει στην ένωση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19. [...].

23.Επειδή, στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 91 «Λόγοι απόρριψης προσφορών» του ν. 4412/2016 ορίζεται «1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά:

α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και

Αριθμός απόφασης: 320/2018

υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης.

β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102».

24.Επειδή στο άρθρο 93 «Περιεχόμενο φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» του ν. 4412/2016 ορίζεται ότι «Ο ξεχωριστός σφραγισμένος φάκελος, με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» περιέχει:

α) στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης άνω των ορίων, το ΕΕΕΣ του άρθρου 79 και την εγγύηση συμμετοχής, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 72 και

β) στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης κάτω των ορίων:

αα) υπεύθυνη δήλωση κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 79,

ββ) εγγύηση συμμετοχής, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 72»[..].

25. Επειδή στο άρθρο 102 «Συμπλήρωση - αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών» (άρθρο 56 παρ. 3 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), του ν.4412/2016 ορίζεται ότι «1. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες ή τους υποψηφίους να διευκρινίζουν ή να συμπληρώνουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, μέσα σε εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση που υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους, χωρίς να έχει ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, δεν λαμβάνεται υπόψη.

2. Η πιο πάνω διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο τις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, ιδίως δε παράλειψη μονογραφών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της σύμβασης, που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελής

σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74), μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από τα υποδείγματα, υποχρεωτικά ή μη, που θεσπίζονται με νόμο, κανονιστικές πράξεις ή τα έγγραφα της σύμβασης. Η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση, κατά το πρώτο εδάφιο, δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή εγγράφων σε συμμόρφωση με τους όρους της διακήρυξης, αλλά μόνο τη διευκρίνιση ή συμπλήρωση, ακόμη και με νέα έγγραφα, εγγράφων ή δικαιολογητικών που έχουν ήδη υποβληθεί.

3. Η διευκρίνιση ή η συμπλήρωση δεν πρέπει να εισάγει διακρίσεις, άνιση μεταχείριση των οικονομικών φορέων ή να έχει ως συνέπεια ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένου οικονομικού φορέα στη διαδικασία ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης. [...].

26.Επειδή στο άρθρο 103 «Πρόσκληση για υποβολή δικαιολογητικών» του ν. 4412/2016 ορίζεται «Πέραν των οριζόμενων στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 79 και στο άρθρο 93, ισχύουν και τα ακόλουθα:

1. Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή ειδοποιεί εγγράφως τον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), να υποβάλει εντός προθεσμίας, που καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης και δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δέκα (10) ούτε μεγαλύτερη των είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74) όλων των δικαιολογητικών του άρθρου 80, όπως καθορίζονται ειδικότερα στα έγγραφα της σύμβασης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των άρθρων 75, 76 και 77. Τα δικαιολογητικά υποβάλλονται στην αναθέτουσα αρχή σε σφραγισμένο φάκελο, ο οποίος παραδίδεται στο αρμόδιο όργανο αξιολόγησης.

2. Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν, παρέχεται προθεσμία στον προσωρινό ανάδοχο να τα προσκομίσει ή να τα συμπληρώσει εντός πέντε (5) ημερών από την

κοινοποίηση σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να παρατείνει την ως άνω προθεσμία, εφόσον αιτιολογείται αυτό επαρκώς και κατ' ανώτατο όριο για δεκαπέντε (15) επιπλέον ημέρες.

3. Αν, κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν, σύμφωνα με το άρθρο 79 είναι ψευδή ή ανακριβή, ο προσωρινός ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος και, με την επιφύλαξη του άρθρου 104, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, εφόσον είχε προσκομισθεί και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν υπέβαλε αληθή ή ακριβή δήλωση η διαδικασία ανάθεσης ματαιώνεται».[..].

27.Επειδή στην παρ. 1 του άρθρου 104 «Χρόνος συνδρομής όρων συμμετοχής Οψιγενείς μεταβολές» ορίζεται ότι «1. Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής όπως ορίστηκαν στα έγγραφα της σύμβασης, κρίνονται κατά την υποβολή της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών του άρθρου 80, και κατά την σύναψη της σύμβασης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση γ' της παρ. 3 του άρθρου 105».

28. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 367 «Διαδικασία λήψης απόφασης συνέπειες αποφάσεων ΑΕΕΠ» του ν. 4412/2016 ορίζεται «1. Η ΑΕΠΠ αποφαινεται αιτιολογημένα επί της βασιμότητας των προβαλλόμενων πραγματικών και νομικών ισχυρισμών της προσφυγής και των ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής και, σε περίπτωση παρέμβασης, των ισχυρισμών του παρεμβαίνοντος και δέχεται (εν όλω ή εν μέρει) ή απορρίπτει την προσφυγή με απόφασή της, η οποία εκδίδεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την ημέρα εξέτασης της προσφυγής.

2. Επί αποδοχής προσφυγής κατά πράξης ακυρώνεται ολικώς ή μερικώς η προσβαλλόμενη πράξη, ενώ επί αποδοχής προσφυγής κατά παράλειψης, ακυρώνεται η παράλειψη και η υπόθεση αναπέμπεται στην αναθέτουσα αρχή για να προβεί αυτή στην οφειλόμενη ενέργεια.

3. Οι αναθέτουσες αρχές υποχρεούνται να συμμορφώνονται με τις αποφάσεις της ΑΕΠΠ.

4. Οι αποφάσεις της ΑΕΠΠ υπόκεινται αποκλειστικά στα ένδικα βοηθήματα που προβλέπονται στον Τίτλο 3 του παρόντος Βιβλίου.

29. Επειδή κατά το άρθρο 2 του π.δ. 150/2001 (Α' 125) περί προσαρμογής της εθνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της οδηγίας 99/93/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το κοινοτικό πλαίσιο για ηλεκτρονικές υπογραφές (ΕΕ L 13), ως ισχύει ορίζεται: "νοούνται ως: 1. 'ηλεκτρονική υπογραφή': δεδομένα σε ηλεκτρονική μορφή, τα οποία είναι συνημμένα σε άλλα ηλεκτρονικά δεδομένα ή συσχετίζονται λογικά με αυτά και τα οποία χρησιμεύουν ως μέθοδος απόδειξης της γνησιότητας. 2. 'προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή' ή 'ψηφιακή υπογραφή': ηλεκτρονική υπογραφή, που πληροί τους εξής όρους: α) συνδέεται μονοσήμαντα με τον υπογράφοντα, β) είναι ικανή να καθορίσει ειδικά και αποκλειστικά την ταυτότητα του υπογράφοντος, γ) δημιουργείται με μέσα τα οποία ο υπογράφων μπορεί να διατηρήσει υπό τον αποκλειστικό του έλεγχο και δ) συνδέεται με τα δεδομένα στα οποία αναφέρεται κατά τρόπο, ώστε να μπορεί να εντοπισθεί οποιαδήποτε μεταγενέστερη αλλοίωση των εν λόγω δεδομένων. 3. 'υπογράφων': φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που κατέχει διάταξη δημιουργίας υπογραφής και ενεργεί είτε στο δικό του όνομα είτε στο όνομα άλλου φυσικού ή νομικού προσώπου ή φορέα. 4. 'δεδομένα δημιουργίας υπογραφής': μονοσήμαντα δεδομένα, όπως κώδικες ή ιδιωτικά κλειδιά κρυπτογραφίας, που χρησιμοποιούνται από τον υπογράφοντα για τη δημιουργία ηλεκτρονικής υπογραφής. 5. 'διάταξη δημιουργίας υπογραφής' ... 6. 'ασφαλής διάταξη δημιουργίας υπογραφής' ... 7. 'δεδομένα επαλήθευσης υπογραφής': δεδομένα, όπως κώδικες, ή δημόσια κλειδιά κρυπτογραφίας, τα οποία χρησιμοποιούνται για την επαλήθευση της ηλεκτρονικής υπογραφής. 8. 'διάταξη επαλήθευσης υπογραφής' ... 9. 'πιστοποιητικό': ηλεκτρονική βεβαίωση, η οποία συνδέει δεδομένα επαλήθευσης υπογραφής με ένα άτομο και επιβεβαιώνει την ταυτότητά του. 10. 'αναγνωρισμένο πιστοποιητικό': πιστοποιητικό που πληροί τους όρους του Παραρτήματος Ι και εκδίδεται από πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης ... 11. 'πάροχος υπηρεσιών πιστοποίησης': φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή άλλος φορέας, που εκδίδει πιστοποιητικά ή

Αριθμός απόφασης: 320/2018

παρέχει άλλες υπηρεσίες, συναφείς με τις ηλεκτρονικές υπογραφές. 12. 'προϊόν ηλεκτρονικής υπογραφής' ... 13. 'εθελοντική διαπίστευση' ...". Στο άρθρο 3 του δ/τος αυτού ορίζονται τα εξής: "1. Η προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που βασίζεται σε αναγνωρισμένο πιστοποιητικό και δημιουργείται από ασφαλή διάταξη δημιουργίας υπογραφής επέχει θέση ιδιόχειρης υπογραφής τόσο στο ουσιαστικό όσο και στο δικονομικό δίκαιο. 2. Η ισχύς της ηλεκτρονικής υπογραφής ή το παραδεκτό της ως αποδεικτικού στοιχείου δεν αποκλείεται από μόνο τον λόγο ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου». Περαιτέρω με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά και την κατάργηση της οδηγίας 1999/93/ΕΚ, ο οποίος λόγω φύσεως είναι άμεσης και δεσμευτικής ισχύος σε όλα τα κράτη μέλη πλην εάν ορίζεται διαφορετικά, και ειδικότερα σύμφωνα με το άρθρο 25 «Νομική ισχύς των ηλεκτρονικών υπογραφών» αυτού ορίζεται ότι «1. Δεν απορρίπτονται η νομική ισχύς και το παραδεκτό της ηλεκτρονικής υπογραφής ως αποδεικτικού στοιχείου σε νομικές διαδικασίες μόνο λόγω του γεγονότος ότι είναι σε ηλεκτρονική μορφή ή ότι δεν πληροί όλες τις απαιτήσεις για τις εγκεκριμένες ηλεκτρονικές υπογραφές. 2. Η εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή έχει νομική ισχύ ισοδύναμη με την ιδιόχειρη υπογραφή. 3. Εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή βασιζόμενη σε εγκεκριμένο πιστοποιητικό που έχει εκδοθεί σε ένα κράτος μέλος αναγνωρίζεται ως τέτοια σε όλα τα άλλα κράτη μέλη».

30.Επειδή με την με αριθ. 158/2016 (Β 3698) Απόφαση του Προέδρου της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.) εγκρίθηκε το "Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης" (ΤΕΥΔ) του άρθρου 79 παρ. 4 του Ν. 4412/2016 (Α' 147), για διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης της οποίας η συνολική προϋπολογισθείσα αξία είναι κατώτερη από τα όρια των περιπτώσεων (α), (β) και (γ) του άρθρου 5 και των περιπτ. (α) και (β) του άρθρου 235 του Ν. 4412/2016. Αποτελεί δε πρότυπο τεύχος με δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 53 και χρησιμοποιείται υποχρεωτικά από τις αναθέτουσες αρχές στις

Αριθμός απόφασης: 320/2018

ανωτέρω διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών καθώς και διαγωνισμούς μελετών του Βιβλίου Ι του ν.4412/2016. Ειδικότερα το ΤΕΥΔ συνίσταται σε Υπεύθυνη Δήλωση των οικονομικών φορέων προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, και αποτελεί προκαταρκτική απόδειξη ότι ο οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 79 : (α) δεν βρίσκεται σε μια από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 λόγω της οποίας αποκλείεται ή μπορεί να αποκλεισθεί από διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης, (β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθορισθεί σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77, (γ) κατά περίπτωση, τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και τα κριτήρια που έχουν καθορισθεί σύμφωνα με το άρθρο 84, για τον περιορισμό του αριθμού των πληρούντων τα κριτήρια επιλογής υποψηφίων που θα κληθούν να συμμετάσχουν και (δ) εφόσον η εκτιμώμενη αξία της υπό ανάθεση σύμβασης υπερβαίνει το 1.000.000 € εκτός ΦΠΑ, ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 3310/2005 [(Α 30) βλ. σχετικά Κατευθυντήρια Οδηγία ΕΑΑΔΗΣΥ με αρ. 15].

31. Επειδή σύμφωνα με τους όρους της με αρ. πρωτ. οικ. 250219_5731/14.11.2017 διακήρυξης η οποία αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις 27.12.2017 ορίζεται ότι «Έχοντας υπόψη: Α. Τις ισχύουσες διατάξεις, όπως ισχύουν: 1. Του Ν. 4412/16 (ΦΕΚ Α΄ 147) (Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών), 8. Ο διαγωνισμός θα γίνει σύμφωνα με τους γενικούς και ειδικούς όρους που περιγράφονται αναλυτικά στα παρακάτω Παραρτήματα που θεωρούνται αναπόσπαστο μέρος της παρούσας διακήρυξης:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α :ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΙΔΩΝ,

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ,

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ΄: ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ,

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ΄:ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ,

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε΄ : ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ,

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤ: ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΟΡΟΙ,

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ζ: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ,

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Η : ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΓΓΥΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ,

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Θ : ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΜΒΑΣΗΣ.

1. 5. Περιεχόμενα (υπο)φακέλου «Δικαιολογητικά συμμετοχής»

Στον (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» υποβάλλονται όλα τα απαιτούμενα κατά το στάδιο υποβολής της προσφοράς δικαιολογητικά, σύμφωνα με τα άρθρα 79 και 93 του ν.4412/16. ήτοι:

α) Εγγύηση συμμετοχής κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 8 του παρόντος Παραρτήματος και του άρθρου 72 του Ν 4412. Η Εγγύηση Συμμετοχής αντιστοιχεί σε ποσοστό 2% επί της συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης εκτός ΦΠΑ. Η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να ισχύει για τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς. Η εγγυητική επιστολή συμμετοχής υποβάλλεται από τον προσφέροντα ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείου .pdf και προσκομίζεται από αυτόν στην Αρμόδια Υπηρεσία Διεξαγωγής του Διαγωνισμού σε έντυπη μορφή (πρωτότυπο) εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή.

β. Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) (Β/3698/16-11-2016), σύμφωνα με το επισυναπτόμενο στην παρούσα Παράρτημα Γ', το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986.

δ. Υπεύθυνη δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986, όπως εκάστοτε ισχύει, όπου θα δηλώνεται: - Ότι αποδέχεται ανεπιφύλακτα τους όρους της παρούσας διακήρυξης. - Η προσφορά συντάχθηκε σύμφωνα με τους όρους της παρούσας προκήρυξης των οποίων οι προσφέροντες έλαβαν πλήρη και ανεπιφύλακτη γνώση. - Η υποβαλλόμενη προσφορά καλύπτει το σύνολο της προμήθειας της κάθε Ομάδας. - Τα στοιχεία που αναφέρονται στην προσφορά είναι αληθή και ακριβή. - Ότι παραιτούνται από κάθε δικαίωμα αποζημίωσής τους, για την οποιαδήποτε απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής του διαγωνισμού. - Ότι συμμετέχει σε μια μόνο προσφορά στα πλαίσια του παρόντος διαγωνισμού.

ε. Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986, όπως εκάστοτε ισχύει, όπου θα δηλώνεται: - Ο χρόνος ισχύος της προσφοράς δεν είναι μικρότερος των εκατόν είκοσι (120) ημερών προσμετρούμενων από την επόμενη της διενέργειας του διαγωνισμού. - Ο χρόνος παράδοσης των ειδών ελευθέρων

Αριθμός απόφασης: 320/2018

και έτοιμων προς χρήση σε χώρους που θα υποδείξει η αναθέτουσα αρχή. -
Ότι θα προβεί σε αντικατάσταση των ειδών που τυχόν θα παρουσιάσουν ελαττώματα ή δεν θα πληρούν τις απαιτήσεις της παρούσας διακήρυξης. -
Όλα τα υπό προμήθεια προϊόντα είναι Α' ποιότητας, προϊόντα εγκεκριμένων εταιριών ευρείας κατανάλωσης με τις ανάλογες πιστοποιήσεις της Ε.Ε.

στ. Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986, στην οποία θα αναφέρουν ότι πληρούν τις αναγκαίες ελάχιστες απαιτήσεις οικονομικών προϋποθέσεων και τα όρια τους, όπως αυτά καθορίζονται στην παρ. 4.2 της παρούσας διακήρυξης, καθώς και ότι θα προσκομίσουν εγκαίρως και προσηκόντως σύμφωνα με το άρθρο 75 του Ν 4412/2016 και της παρούσης, τα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν ότι πληρούνται τα ως άνω.

ζ. Τα νομιμοποιητικά έγγραφα κάθε συμμετέχοντος ημεδαπού ή αλλοδαπού νομικού προσώπου, όπως το ισχύον καταστατικό κατά περίπτωση ΦΕΚ, ή επικυρωμένο αντίγραφο ή απόσπασμα του καταστατικού. Στοιχεία και έγγραφα από τα οποία πρέπει να προκύπτουν, ο Πρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος Α.Ε., τα υπόλοιπα πρόσωπα που έχουν δικαίωμα να δεσμεύουν με την υπογραφή τους, το νομικό πρόσωπο και τα έγγραφα της νομιμοποίησης αυτών, αν αυτό δεν προκύπτει ευθέως από το καταστατικό αναλόγως με τη νομική μορφή των εταιριών ή κάθε άλλου νομικού προσώπου. Η υπεύθυνη δήλωση υπογράφεται ψηφιακά από τον προσφέροντα, φέρει ημερομηνία σύνταξης από την ημερομηνία δημοσίευσης της διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ έως και την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών και δεν απαιτείται θεώρηση γνησίου υπογραφής.

η. Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) (Β/3698/16-11-2016), σύμφωνα με το επισυναπτόμενο στην παρούσα Παράρτημα Ζ, το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 όπου δηλώνεται, ότι δεν υπάρχει σε βάρος του προσφέρων οικονομικού φορέα, (εάν πρόκειται για μεμονωμένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο) ή σε ένα από τα μέλη του (εάν πρόκειται για ένωση οικονομικών φορέων) τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση για έναν από τους ακόλουθους λόγους : α) συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 της απόφασης πλαίσιο 2008/841/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 2008, για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος (ΕΕ L 300 της

11.11.2008 σ.42), β) δωροδοκία, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 της σύμβασης περί της καταπολέμησης της διαφθοράς στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών μελών της Ένωσης (ΕΕ C 195 της 25.6.1997, σ. 1) και στην παράγραφο 1 του άρθρου 2 της απόφασης-πλαίσιο 2003/568/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2003, για την καταπολέμηση της δωροδοκίας στον ιδιωτικό τομέα (ΕΕ L 192 της 31.7.2003, σ. 54), καθώς και όπως ορίζεται στην κείμενη νομοθεσία ή στο εθνικό δίκαιο του οικονομικού φορέα, γ) απάτη, κατά την έννοια του άρθρου 1 της σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ C 316 της 27.11.1995, σ. 48), η οποία κυρώθηκε με το ν. 2803/2000 (Α' 48), δ) τρομοκρατικά εγκλήματα ή εγκλήματα συνδεόμενα με τρομοκρατικές δραστηριότητες, όπως ορίζονται, αντιστοίχως, στα άρθρα 1 και 3 της απόφασης-πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002, για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας (ΕΕ L 164 της 22.6.2002, σ. 3) ή ηθική αυτουργία ή συνέργεια ή απόπειρα διάπραξης εγκλήματος, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 αυτής, ε) νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 1 της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Οκτωβρίου 2005, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (ΕΕ L 309 της 25.11.2005, σ. 15), η οποία ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με το ν. 3691/2008 (Α' 166), στ) παιδική εργασία και άλλες μορφές εμπορίας ανθρώπων, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 της Οδηγίας 2011/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 2011, για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της, καθώς και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 101 της 15.4.2011, σ. 1), η οποία ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με το ν. 4198/2013 (Α' 215). Ο οικονομικός φορέας αποκλείεται, επίσης, όταν το πρόσωπο εις βάρος του οποίου εκδόθηκε τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση είναι μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του ή έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε

Αριθμός απόφασης: 320/2018

αυτό. Στις περιπτώσεις εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.) και προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. και Ε.Ε.) και ΙΚΕ ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών, η υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου αφορά κατ' ελάχιστον στους διαχειριστές. Στις περιπτώσεις ανωνύμων εταιρειών (Α.Ε.), η υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου αφορά κατ' ελάχιστον τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, καθώς και όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Σε όλες τις υπόλοιπες περιπτώσεις νομικών προσώπων, η υποχρέωση των προηγούμενων εδαφίων αφορά στους νόμιμους εκπροσώπους τους.

Οι ενώσεις και οι κοινοπραξίες προμηθευτών που υποβάλλουν κοινή προσφορά, μαζί με την προσφορά, υποβάλλουν τα παραπάνω κατά περίπτωση δικαιολογητικά για κάθε προμηθευτή που συμμετέχει στην ένωση ή κοινοπραξία. Όταν ο προσφέρων είναι συνεταιρισμός τα ως άνω δικαιολογητικά υποβάλλονται από τον Πρόεδρο του Συνεταιρισμού. [Στις περιπτώσεις όπου η προς ανάθεση σύμβαση υποδιαιρείται σε τμήματα και τα κριτήρια επιλογής ποικίλλουν από τμήμα σε τμήμα, πρέπει να συμπληρώνεται ένα ΤΕΥΔ για κάθε τμήμα (ή ομάδα τμημάτων με τα ίδια κριτήρια επιλογής).

Οι υπεύθυνες δηλώσεις, τα στοιχεία και δικαιολογητικά για τη συμμετοχή του προσφέροντος στη κάθε διαγωνιστική διαδικασία υποβάλλονται από αυτόν ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείου τύπου .pdf και προσκομίζονται κατά περίπτωση από αυτόν σε έντυπη μορφή στην υπηρεσία που διενεργεί το διαγωνισμό εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή, πλην των ΦΕΚ και των εγγράφων που φέρουν ψηφιακή υπογραφή. Όταν υπογράφονται από τον ίδιο φέρουν ψηφιακή υπογραφή και δεν απαιτείται σχετική θεώρηση γνησίου υπογραφής.

Επισημαίνεται ότι τα ανωτέρω δικαιολογητικά ή τα άλλα στοιχεία του φακέλου «Δικαιολογητικά συμμετοχής – τεχνική προσφορά» που έχουν υποβληθεί με την ηλεκτρονική προσφορά και απαιτούνται να προσκομιστούν στην αναθέτουσα αρχή εντός της ανωτέρω αναφερόμενης προθεσμίας, είναι τα δικαιολογητικά και τα στοιχεία που δεν έχουν εκδοθεί-συνταχθεί από τον ίδιο τον οικονομικό φορέα και κατά συνέπεια δεν φέρουν την ψηφιακή του υπογραφή. Ως τέτοια στοιχεία ενδεικτικά είναι: η εγγύηση συμμετοχής, πιστοποιητικά που δεν έχουν εκδοθεί από δημόσιες αρχές ή άλλους φορείς, τα πρωτότυπα έγγραφα τα οποία έχουν εκδοθεί από ιδιωτικούς φορείς και δεν

Αριθμός απόφασης: 320/2018

φέρουν επικύρωση από δικηγόρο, καθώς και τα έγγραφα που φέρουν τη Σφραγίδα της Χάγης (Apostille).[..].

1.5.2. Τεχνική Προσφορά

Προσφερόμενα είδη και Τεχνικά χαρακτηριστικά

Η ενότητα Προσφερόμενα είδη περιλαμβάνει περιγραφή των προσφερομένων ειδών, τις τεχνικές προδιαγραφές του, καθώς επίσης και τις παρεχόμενες από τον υποψήφιο υπηρεσίες (π.χ. μεταφορά κλπ). Η τεχνική προσφορά πρέπει επίσης να περιλαμβάνει υλικό τεκμηρίωσης για τα προσφερόμενα είδη, όπως εγχειρίδια, τεχνικά φυλλάδια κλπ., όπου αυτό απαιτείται, από τα οποία θα προκύπτει η κάλυψη των απαιτήσεων της διακήρυξης. Στην ενότητα αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνονται και Υπεύθυνη Δήλωση του Ν. 1599/1986 - Ότι η προσφορά του δεν έχει καμία απόκλιση από τις τεχνικές προδιαγραφές του Παραρτήματος Ε . Σε περίπτωση που υπάρχουν κάποιες αποκλίσεις θα πρέπει να αναφέρει ακριβώς ποιες είναι αυτές, ώστε να αξιολογηθούν από την επιτροπή Διαγωνισμού. - Τη χώρα παραγωγής και τον τόπο του εργοστασίου συσκευασίας των προϊόντων - Σε περίπτωση που οι προμηθευτές δεν παράγουν οι ίδιοι το προς προμήθεια είδος σε δικό τους εργοστάσιο, υποχρεούνται να δηλώσουν το εργοστάσιο που θα το παράγει και τον τόπο εγκατάστασης του, καθώς και να επισυνάψουν δήλωση του εκπροσώπου της εταιρείας παραγωγής ή του εισαγωγέα, στην οποία να αναγράφει ότι αποδέχεται την εκτέλεση της συγκεκριμένης προμήθειας σε περίπτωση κατακύρωσης της προμήθειας στον διαγωνιζόμενο. - Περιγραφή του τεχνικού εξοπλισμού της επιχείρησης και των μέτρων που λαμβάνει ο προμηθευτής για την εξασφάλιση της ποιότητας.[..].

1.8. Ρήτρα ηθικού περιεχομένου

Οι προσφέροντες υποβάλλουν δήλωση επί ποινή απόρριψης της προσφοράς τους, ότι δεν απασχολούν, ή δεν εκμεταλλεύονται οι ίδιοι, ή οι κατασκευαστές του προϊόντος, ανήλικους κάτω των 15 ετών, κατά παράβαση των άρθρων 138 και 182 της Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας. Οι προσφέροντες εφόσον δεν είναι και κατασκευαστές οφείλουν να είναι γνώστες της εφαρμογής της προαναφερθείσας ρήτρας στην κατασκευάστρια εταιρεία του προϊόντος

1.9. Απόρριψη προσφορών - Διευκρινίσεις Προσφορές που, αιτιολογημένα θα θεωρηθούν αόριστες και ανεπίδεκτες εκτίμησης ή περιέχουν όρους

Αριθμός απόφασης: 320/2018

αντίθετους προς την διακήρυξη ή και αιρέσεις, χαρακτηρίζονται ως μη αποδεκτές και απορρίπτονται. Ειδικότερα, προσφορά αποκλείεται από την αξιολόγηση όταν :

- Είναι αόριστη και δεν μπορεί να εκτιμηθεί ή είναι υπό αίρεση ή περιέχει ελλιπή ή ανακριβή στοιχεία.
- Δεν συνοδεύεται από τη νόμιμη εγγυητική επιστολή συμμετοχής.
- Δεν έχουν υποβληθεί τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά.
- Δεν καλύπτει το σύνολο των ζητούμενων ειδών.
- Δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή και δεν έχει συνταχθεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα σχετικά κεφάλαια του παρόντος.
- Δεν είναι σύμφωνη με τους επιμέρους υποχρεωτικούς όρους, όπου αυτοί αναφέρονται.
- Αν σε ένα κριτήριο η τεχνική προσφορά κριθεί ως απαράδεκτη ή ελλιπής, τότε η πρόταση απορρίπτεται συνολικά.

□ Περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της □ Για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με το άρθρο 102 του ν. 4412/2016.

Η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσης διακήρυξης και αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης - Περιπτώσεις προσφορών που παρουσιάζουν αποκλίσεις από τους όρους της διακήρυξης δεν θα απορρίπτονται υπό την προϋπόθεση ότι οι αποκλίσεις αυτές δεν αναφέρονται στους απαράβατους όρους και κρίνονται επουσιώδεις από την αρμόδια Επιτροπή. [...].

4. Διαδικασία Κατακύρωσης

4.1. Υποβολή δικαιολογητικών για την κατακύρωση

Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, κατά το άρθρο 103 του Ν. 4412/2016, ο προσφέρων στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση, εντός συγκεκριμένης προθεσμίας (όχι μικρότερη από 10 ούτε μεγαλύτερη από 20 ημερών) από τη σχετική ειδοποίηση που του αποστέλλεται ηλεκτρονικά, υποβάλλει ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος, σε μορφή αρχείου .pdf και σε φάκελο με σήμανση «Δικαιολογητικά Κατακύρωσης», τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατά περίπτωση και αναφέρονται στις υποπαραγράφους 4.1.1,

4.1.2, 4.1.3 και 4.1.4.._Όταν υπογράφονται από τον ίδιο φέρουν ψηφιακή υπογραφή. Οι δηλώσεις του παρόντος άρθρου υπογράφονται ψηφιακά από τους έχοντες υποχρέωση προς τούτο και δεν απαιτείται σχετική θεώρηση. Τα δικαιολογητικά προσκομίζονται στην αρμόδια υπηρεσία και σε έντυπη μορφή (πρωτότυπο ή ακριβές αντίγραφο) από τον προσφέροντα στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή. 4.1.1. Έλληνες πολίτες και αλλοδαποί 4.1.1.1. Ποινικό μητρώο α. Για τους Έλληνες πολίτες: Απόσπασμα ποινικού μητρώου, έκδοσης του τελευταίου τριμήνου πριν από την κοινοποίηση της ως άνω έγγραφης ειδοποίησης, από το οποίο να προκύπτει ότι δεν έχουν καταδικαστεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση για κάποιο από τα αδικήματα του άρθρου 73 του Ν. 4412/16, για κάποιο από τα αδικήματα του Αγορανομικού Κώδικα, σχετικό με την άσκηση της επαγγελματικής τους δραστηριότητας ή για κάποιο από τα αδικήματα της υπεξαίρεσης, της απάτης, της εκβίασης, της πλαστογραφίας, της ψευδορκίας, της δωροδοκίας και της δόλιας χρεωκοπίας. β. Για τους αλλοδαπούς:[...]. 4.2. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΠΟΥ ΑΠΟΔΕΙΚΝΥΟΥΝ ΤΟ ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΟΡΙΑ τους.

Επιπλέον, ο προσφέρων θα πρέπει να υποβάλει κατά το ίδιο στάδιο και στον ίδιο φάκελο τα ακόλουθα δικαιολογητικά, προκειμένου να διαπιστωθεί η φερεγγυότητά του, η επαγγελματική αξιοπιστία του, η χρηματοπιστωτική και οικονομική κατάστασή του καθώς και οι τεχνικές δυνατότητές του.

1. Υπεύθυνη δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (ΦΕΚ Α'75/1986), όπως εκάστοτε ισχύει, στην οποία θα δηλώνεται: - Οι τυχόν νομικοί περιορισμοί λειτουργίας της επιχείρησης. - Εάν έχει επιβληθεί στον προμηθευτή η ποινή του αποκλεισμού από διαγωνισμούς, με αμετάκλητη απόφαση του Υπουργού. Εάν η ποινή του αποκλεισμού επιβλήθηκε για ορισμένο χρόνο, το στοιχείο τούτο λαμβάνεται υπόψη για την απόρριψη της προσφοράς, μόνο για το χρονικό αυτό διάστημα. 2. Αντίγραφα ή αποσπάσματα ισολογισμών των τριών τελευταίων ετών ή κατά το διάστημα λειτουργίας της αν αυτό είναι μικρότερο των 3 ετών (σε περίπτωση μη τήρησης ισολογισμών, επικυρωμένα φωτοαντίγραφα των αντίστοιχων Φορολογικών Δηλώσεων. 3. Βεβαίωση τραπέζης για την πιστοληπτική

Αριθμός απόφασης: 320/2018

ικανότητα της επιχείρησης. Έως την ολοκλήρωση των διαδικασιών διαλειτουργικότητας των συστημάτων, τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατακύρωσης υποβάλλονται από τους πιστοποιημένους οικονομικούς φορείς – χρήστες σε μορφή αρχείου .pdf προσκομιζόμενα εντός τριών (3) εργασίμων ημερών και σε έντυπη μορφή (ευκρινές φωτοαντίγραφο του πρωτότυπου ή του ακριβές αντίγραφο) στην αρμόδια υπηρεσία. Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για την κατακύρωση της προμήθειας στον προσφέροντα υποβάλλονται από αυτόν ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείου τύπου .pdf και προσκομίζονται στην Αναθέτουσα αρχή και σε έντυπη μορφή (πρωτότυπο ή ακριβές αντίγραφο) εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή τους. Όταν υπογράφονται από τον ίδιο φέρουν ψηφιακή υπογραφή. Οι δηλώσεις του παρόντος άρθρου υπογράφονται ψηφιακά από τους έχοντες υποχρέωση προς τούτο και δεν απαιτείται σχετική θεώρηση. 5. Ηλεκτρονική αποσφράγιση φακέλου «Δικαιολογητικά Κατακύρωσης» Η ηλεκτρονική αποσφράγιση του φακέλου «Δικαιολογητικά κατακύρωσης» του προσφέροντος στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση γίνεται εντός δύο εργάσιμων ημερών μετά από την προσκόμιση των δικαιολογητικών σε έντυπη μορφή, ύστερα από σχετική ειδοποίηση των συμμετεχόντων που δικαιούνται να λάβουν γνώση των δικαιολογητικών που υπεβλήθησαν. Η αποσφράγιση γίνεται μέσω των αρμόδιων πιστοποιημένων στο σύστημα οργάνων της Αναθέτουσας Αρχής, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των διατάξεων του άρθρου 103 του ν. 4412/2016. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤ' ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΟΡΟΙ

[...] 2. Η παράδοση των προϊόντων όλων των Ομάδων Α, Β και Γ θα πραγματοποιηθεί εντός δέκα πέντε ημερών από την υπογραφή της σχετικής σύμβασης κατόπιν γραπτής παραγγελίας ή με ηλεκτρονικό μήνυμα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Η' ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Όνομασία Τράπεζας: Κατάστημα:
..... (Δ/ση οδός-αριθμός ΤΚ FAX) Ημερομηνία
έκδοσης..... ΕΥΡΩ Προς: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ – Π.Ε. Βοιωτίας ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ –
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ

ΕΓΓΥΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΑΡ. _____ ΕΥΡΩ

Αριθμός απόφασης: 320/2018

-Έχουμε την τιμή να σας γνωρίσουμε ότι εγγυώμεθα δια της παρούσης επιστολής ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, παραιτούμενοι του δικαιώματος της ένστασης διαιρέσεως και διζήσεως μέχρι του ποσού των ΕΥΡΩ υπέρ της Εταιρείας(ή σε περίπτωση Ένωσης υπέρ των εταιρειών α)..... και β)..... ατομικά για κάθε μία από αυτές και ως αλληλέγγυα και εις ολόκληρον υπόχρεων μεταξύ τους, εκ της ιδιότητάς τους ως μελών της Ένωσης εταιρειών), Δ/σηγια τη συμμετοχή στο διενεργούμενο διαγωνισμό της για την εκτέλεση του Έργου

..... -Η παρούσα εγγύηση καλύπτει μόνο τις από την συμμετοχή στον ανωτέρω διαγωνισμό απορρέουσες υποχρεώσεις της εν λόγω εταιρείας καθ' όλο τον χρόνο ισχύος της. -Το παραπάνω ποσό τηρούμε στη διάθεσή σας και θα καταβληθεί με μόνη τη δήλωσή σας, ολικά ή μερικά χωρίς καμία από μέρους μας αντίρρηση ή ένσταση και χωρίς να ερευνηθεί το βάσιμο ή μη της απαίτησης μέσα σε πέντε (5) ημέρες από απλή έγγραφη ειδοποίησή σας. -Σε περίπτωση κατάπτωσης της εγγύησης το ποσό της κατάπτωσης υπόκειται στο εκάστοτε ισχύον τέλος χαρτοσήμου. -Αποδεχόμαστε να παρατείνουμε την ισχύ της εγγύησης ύστερα από απλό έγγραφο της Υπηρεσίας σας με την προϋπόθεση ότι το σχετικό αίτημά σας θα υποβληθεί πριν από την ημερομηνία λήξης της. -Η παρούσα ισχύει μέχρι την...-Βεβαιούται υπεύθυνα ότι το ποσό των εγγυητικών μας επιστολών που έχουν δοθεί στο Δημόσιο και Ν.Π.Δ.Δ., συνυπολογίζοντας και το ποσό της παρούσας, δεν υπερβαίνει το όριο των εγγυήσεων που έχει καθοριστεί από το Υπουργείο Οικονομικών για την Τράπεζά μας. (Εξουσιοδοτημένη υπογραφή).

32.Επειδή κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) της διακήρυξης, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά

τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνολολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007). Εξάλλου, σε περίπτωση που η ίδια η διακήρυξη χρησιμοποιεί όρους, όπως «*με ποινή αποκλεισμού...*», «*με ποινή απαραδέκτου οι συμμετέχοντες πρέπει...*» ή άλλους παρόμοιους, είναι προφανές ότι οι όροι αυτοί θεωρούνται ουσιώδεις και συνεπώς οποιαδήποτε απόκλιση της προσφοράς από αυτούς οδηγεί σε απόρριψη της (βλ. Γνμδ ΝΣΚ 70/2002).

33. Επειδή, σύμφωνα με την αρχή της τυπικότητας που διέπει την διαδικασία της αναθέσεως δημοσίων συμβάσεων (βλ. ΣΤΕ 2889/2011, 4343/2005 κ.ά. βλ. και Ε.Α. 228/2013, 111/2006, 597/2007 κ. ά.) δεν επιτρέπεται να τεθούν εκποδών διατάξεις της διακηρύξεως, οι οποίες θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά ορισμένων στοιχείων που απαιτούνται επί ποινή αποκλεισμού από τον διαγωνισμό.

34.Επειδή η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 25 και απόφαση *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 27).

35. Επειδή η αρχή της ίσης μεταχείρισης προϋποθέτει, περαιτέρω, ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ., μεταξύ άλλων, για την αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων τις αποφάσεις: της 29ης Απριλίου 2004, *Επιτροπή κατά CAS*

Αριθμός απόφασης: 320/2018

Succhi di Frutta, C-496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110, και της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 22ας Ιουνίου 1993, *Επιτροπή κατά Δανίας*, C-243/89, EU:C:1993:257, σκέψη 33, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 51, της 18ης Οκτωβρίου 2001, *SIAC Construction*, C-19/00, EU:C:2001:553, σκέψη 33, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, *Μηχανική*, C-213/07, EU:C:2008:731, σκέψη 45, της 24ης Μαΐου 2016, *MT Højgaard και Züblin*, C-396/14, EU:C:2016:347, σκέψη 37, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 54, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, *Universale-Bau*, C-470/99, EU:C:2002:746, σκέψη 93, της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31).

36. Επειδή η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως και η υποχρέωση διαφάνειας δεν επιτρέπουν τον αποκλεισμό οικονομικού φορέα από διαδικασία συνάψεως δημοσίας συμβάσεως, λόγω μη τηρήσεως από τον φορέα αυτόν υποχρεώσεως η οποία δεν προκύπτει ρητώς από τα σχετικά με τη διαδικασία αυτή έγγραφα ή από την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, (βλ. απόφαση της 2ας Ιουνίου 2016, *Pirro Pizzo* C-27/15 ECLI:EU:C:2016:404, σκέψη 51). Ομοίως η διακήρυξη του διαγωνισμού δεν αρκεί να παραπέμπει γενικώς στη σχετική νομοθεσία, αλλά πρέπει να περιέχει ειδική ρήτρα περί υποβολής των σχετικών δικαιολογητικών (ΣΤΕ ΕΑ 79/2011). Εξάλλου δεν είναι νόμιμος ο αποκλεισμός διαγωνιζομένου για το λόγο ότι δεν προσκόμισε, δικαιολογητικά συμμετοχής πρόσθετα από τα ρητώς αξιούμενα (πρβλ. ΔΕΦ ΑΘ 18/2015, ΕΑ ΣΤΕ 18/2011, 1083, 1084/2010).

37. Επειδή, μια προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής είτε του προσφέροντος (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31), ή να αντικατασταθεί με νέα (βλ. αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου

2013, *Manova*, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36) οπότε οιαδήποτε ερώτηση προς διευκρίνιση μπορεί μόνο να έχει ως αποτέλεσμα την άρση ασάφειας και όχι την τροποποίηση της εν θέματι προσφοράς και την υποβολή μη υποβληθέντος δικαιολογητικού (βλ. σχετικές αποφάσεις της 11ης Μαΐου 2017, *Archus and Gama*, C-131/2016, της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36).

38. Επειδή έτι περαιτέρω, έχει κριθεί (ΕΛΣυν 524/2012 Τμ. VI) ότι η αναθέτουσα αρχή δεν μπορεί νομίμως να απορρίψει προσφορά που, σε κάθε περίπτωση, ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της διακήρυξης, στηριζόμενη σε λόγους, οι οποίοι δεν προβλέπονται στην εν λόγω διακήρυξη και προβάλλονται μετά την υποβολή της προσφοράς αυτής (ΣΤΕ ΕΑ 179/2009, 61/2011, υπόθ. C-6/05 ΔΕΚ, απόφ. της 14.6.2007).

39. Επειδή, τυχόν ασάφειες ή πλημμέλειες των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορούν να ερμηνεύονται εις βάρος των διαγωνιζομένων, κατά παράβαση των αρχών του ανταγωνισμού και της παροχής ίσων ευκαιριών και θα πρέπει να παρέχεται και σε αυτούς, οι οποίοι βλάπτονται από την ασάφεια ή την πλημμέλεια αυτή, η δυνατότητα να συμπληρώσουν την τυχόν ελαττωματική, προσφορά τους (Ε.Α. ΣΤΕ 423/2011, 424/2011, 425/2011). Τούτο, διότι η ερμηνεία των όρων των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται εις βάρος του καλόπιστου διαγωνιζομένου, εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα (ΕφΑθ 1959/1970 *Αρμ.* 1970 σελ. 1111, ΕφΘεσ 501/1987 *ΕΔημΕργ* 1990/1, σελ. 84, Α. Τάχος, *Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο*, εκδ. θ', σελ. 776). Επομένως, η παραβίαση αμφίσημων όρων της διακήρυξης δεν οδηγεί αναγκαστικά στον αποκλεισμό διαγωνιζομένου, αν δεν ευθύνεται ο ίδιος για την παρερμηνεία των υποχρεώσεών του.

40. Επειδή στο άρθρο 346 «Προστασία κατά την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων» του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι «*Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί σύμβαση των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ή εσωτερικής νομοθεσίας, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην*

Αριθμός απόφασης: 320/2018

Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 360 και να ζητήσει προσωρινή προστασία, σύμφωνα με το άρθρο 366, ακύρωση παράνομης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 367 ή ακύρωση σύμβασης η οποία έχει συναφθεί παράνομα, σύμφωνα με το άρθρο 368».

41. Επειδή αναφορικά με τον πρώτο λόγο της προσφυγής του, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι εφόσον υφίσταται παράλειψη δήλωσης του χρόνου παράδοσης των προσφερόμενων προϊόντων η αναθέτουσα αρχή είναι υποχρεωμένη να ακυρώσει τις αντίστοιχες προσφορές.

42. Επειδή, ειδικότερα, στο άρθρο 1.5 της διακήρυξης Περιεχόμενα (υπο)φακέλου «*Δικαιολογητικά συμμετοχής*» περ. ε, ζητείται να υποβληθεί Υπεύθυνη Δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986, όπως εκάστοτε ισχύει, όπου μεταξύ άλλων θα δηλώνεται και «*ο χρόνος παράδοσης των ειδών ελευθέρων και έτοιμων προς χρήση σε χώρους που θα υποδείξει η αναθέτουσα αρχή*» (βλ. σελ. 17 της διακήρυξης). Περαιτέρω στο Παράρτημα ΣΤ' ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΟΡΟΙ στην παρ. 2. προσδιορίζεται «*ο μέγιστος επιτρεπόμενος χρόνος παράδοσης των προϊόντων ο οποίος ανέρχεται σε 15 ημέρες από την υπογραφή της σχετικής σύμβασης κατόπιν γραπτής παραγγελίας ή με ηλεκτρονικό μήνυμα.*» (βλ. σελ. 55 της διακήρυξης). Επομένως, από τις ανωτέρω διατάξεις της διακήρυξης, όπως βασίμως ισχυρίζεται ο προσφεύγων, προκύπτει ότι, αφενός οι συμμετέχοντες οφείλουν να δηλώσουν υπευθύνως και δει να περιλάβουν τη σχετική Υπεύθυνη Δήλωση στον υποφάκελο Δικαιολογητικά της προσφοράς τους, όπου θα αναγράφουν και το χρόνο παράδοσης των ειδών, αφετέρου, ο δηλούμενος χρόνος, δεν θα πρέπει να υπερβαίνει της δεκαπέντε (15) ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης. Περαιτέρω, σε περίπτωση που οι συμμετέχοντες υποβάλλουν την εν λόγω υπό στοιχείο ε) της σελ. 17 της διακήρυξης Υπεύθυνη Δήλωση, πλην όμως, παρόλο που ρητώς αναλαμβάνουν την υποχρέωση παράδοσης των ειδών ελευθέρων και έτοιμων προς χρήση σε χώρους που θα υποδείξει η αναθέτουσα αρχή, κατά το ακριβές δηλαδή λεκτικό του οικείου σημείου της διακήρυξης, δεν προβούν σε προσδιορισμό του χρόνου παράδοσης αυτών, όπως ομοίως απαιτείτο και προσδιοριζόταν σε έτερο σημείο της διακήρυξης, κατά τα ως άνω, τότε δημιουργείται ζήτημα

Αριθμός απόφασης: 320/2018

ως προς την πλήρωση της εν λόγω προϋπόθεσης. Ωστόσο, στην περίπτωση που οι προσφέροντες έχουν υποβάλει ταυτόχρονα και έτερη απαιτούμενη από τη διακήρυξη Υπεύθυνη Δήλωση (βλ. σελ. 17 στοιχείο δ της διακήρυξης), βάσει της οποίας δηλώνουν υπευθύνως ότι αποδέχονται ανεπιφύλακτα τους όρους της διακήρυξης αλλά και ότι η προσφορά συντάχθηκε σύμφωνα με τους όρους αυτής των οποίων οι προσφέροντες έλαβαν πλήρη και ανεπιφύλακτη γνώση, όπως εν προκειμένω και των όρων που αφορούν στην εκτέλεση της σύμβασης, προκύπτει ότι δημιουργείται ασάφεια στην οικεία προσφορά, η οποία αφορά σε επιμέρους υποχρεωτικό όρο των εγγράφων της σύμβασης, ήτοι υποχρεωτικής παράδοσης των προϊόντων κατά μέγιστο χρόνο εντός 15μερου από την υπογραφή της. Επομένως κατά δέσμια αρμοδιότητα της αναθέτουσας αρχής βάσει της παρ. 5 του άρθρου 102 του ν. 4412/2016, οφείλουν να κληθούν από την αναθέτουσα αρχή, οι προσφέροντες των οποίων η προσφορά ενέχει την εν λόγω ασάφεια προς παροχή διευκρινήσεων (βλ. σχετ. ΣτΕ 35/2010). Εξάλλου παγίως το Δικαστήριο της Ε.Ε έχει κρίνει ότι η αρχή της ίσης μεταχείρισης δεν απαγορεύει τη διόρθωση ή κατά περίπτωση συμπλήρωση της προσφοράς, μεταξύ άλλων, επειδή απαιτείται προφανώς η απλή διευκρίνισή της ή η διόρθωση πρόδηλων εκ παραδρομής σφαλμάτων, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη σκέψη 37 της παρούσας. Συνεπώς, αβασίμως ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η αναθέτουσα αρχή είναι υποχρεωμένη να απορρίψει τις οικείες προσφορές. Περαιτέρω, ομοίως αβασίμως ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή ότι ο χρόνος παράδοσης των προϊόντων δεν αποτελεί στοιχείο της Υπεύθυνης Δήλωσης και κατ' επέκταση προαπαιτούμενο του υποφακέλλου Δικαιολογητικά, καθόσον η ίδια έθεσε τον εν λόγω όρο που σύμφωνα με τη γραμματική ερμηνεία της διακήρυξης ρητά, σαφώς και άνευ ουδεμίας αμφιβολίας, οφείλει να περιλαμβάνεται στην υπό στοιχείο ε. υπεύθυνη Δήλωση που θα πρέπει να περιέχεται στον υποφάκελλο Δικαιολογητικά Συμμετοχής. Σε αντίθετη δε περίπτωση, εάν δηλαδή ήθελε υποτεθεί ότι κρινόταν ως βάσιμος ο ισχυρισμός της αναθέτουσας αρχής τότε θα επέρχεται πλήγμα στην υποχρέωση διαφάνειας που διέπει τις διαγωνιστικές διαδικασίες σύμφωνα με τα αναλυτικώς εκτεθέντα στην σκέψη 34 της παρούσας.

43. Επειδή αναφορικά με το δεύτερο λόγο της προσφυγής του, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι εφόσον υφίσταται παράλειψη *υποβολής Υπεύθυνης Δήλωσης ρήτρας ηθικού περιεχομένου στον υποφάκελο Δικαιολογητικά-Τεχνική Προσφορά*, η αναθέτουσα αρχή είναι υποχρεωμένη να απορρίψει τις αντίστοιχες προσφορές.

44.Επειδή στη σελίδα 22 της διακήρυξης, στο άρθρο 1.8. *Ρήτρα ηθικού περιεχομένου*, αναφέρεται ότι: «*Οι προσφέροντες υποβάλλουν δήλωση επί ποινή απόρριψης της προσφοράς τους, ότι δεν απασχολούν, ή δεν εκμεταλλεύονται οι ίδιοι, ή οι κατασκευαστές του προϊόντος, ανήλικους κάτω των 15 ετών, κατά παράβαση των άρθρων 138 και 182 της Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας. Οι προσφέροντες εφόσον δεν είναι και κατασκευαστές οφείλουν να είναι γνώστες της εφαρμογής της προαναφερθείσας ρήτρας στην κατασκευάστρια εταιρεία του προϊόντος*». Επομένως, από τη γραμματική ερμηνεία των όρων της διακήρυξης προκύπτει ότι η ανωτέρω δήλωση των προσφερόντων καθίσταται υποχρεωτική και επί ποινή απόρριψης της προσφοράς τους, όπως βασίμως ισχυρίζεται ο προσφεύγων και επομένως αβασίμως ο παρεμβαίνων δοθέντος ότι στη βάση της αρχής της τυπικότητας που διέπει τις διαδικασίες ανάθεσης δεν δύναται να τεθούν εκποδών διατάξεις της διακήρυξης που θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά στοιχείων επί ποινή αποκλεισμού, σύμφωνα με τη σκέψη 33 της παρούσας. Εξάλλου στο άρθρο 1.9 «*Απόρριψη προσφορών*» της διακήρυξης ορίζεται ρητώς ότι, «*Προσφορά απορρίπτεται εφόσον δεν έχουν υποβληθεί τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά*». Ωστόσο, η εν λόγω Δήλωση, δεν περιλαμβάνεται στο άρθρο που αφορά στον υποφάκελλο Δικαιολογητικά Συμμετοχής το οποίο είναι το άρθρο 1.5, ούτε στο άρθρο 1.5.2 Τεχνική Προσφορά αλλά ούτε και στο άρθρο 1.6 περιεχόμενα υποφακέλλου Οικονομική Προσφορά, αλλά τίθεται μετά το άρθρο 1.7 Τιμές. Επομένως συνάγεται ότι, σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης, η εν θέματι δήλωση ακόμη και εάν ήθελε υποτεθεί ότι δεν απαιτείται να τίθεται υποχρεωτικά σε αυτοτελές έγγραφο, δηλαδή να αφορά σε αυτοτελές δικαιολογητικό η απουσία του οποίου να επιφέρει σύμφωνα με την αρχή της τυπικότητας την απόρριψη της προσφοράς κατά τα ως άνω, θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να περιλαμβάνεται ρητώς το επί ποινή απόρριψης περιεχόμενο της στην

Αριθμός απόφασης: 320/2018

υποβληθείσα προσφορά, χωρίς ωστόσο να προκύπτει με σαφήνεια σε ποιον υποφάκελο πρέπει να τοποθετηθεί η επίμαχη δήλωση, όπως βασίμως ισχυρίζεται εν προκειμένω η αναθέτουσα αρχή. Περαιτέρω, όπως ομοίως, βασίμως ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή, η απόρριψη της προσφοράς θα πρέπει να επέλθει, στην περίπτωση που η εν λόγω δήλωση δεν έχει κατατεθεί με την προσφορά των προσφερόντων –δοθέντος ότι ρητώς αναφέρεται σε υποχρέωση των προσφερόντων και όχι σε υποψήφιο ανάδοχο- δηλαδή εάν δεν περιλαμβάνεται ούτε στον υποφάκελο της οικονομικής προσφοράς. Συνεπώς, ο δεύτερος ισχυρισμός του προσφεύγοντος απορρίπτεται ως αβάσιμος καθόσον κατά το χρόνο άσκησης της προσφυγής δεν είχαν αποσφραγισθεί οι φάκελοι οικονομικής προσφοράς. Εξάλλου όπως παγίως έχει κριθεί από τη νομολογία τυχόν ασάφειες ή πλημμέλειες των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορούν να ερμηνεύονται εις βάρος των διαγωνιζομένων, κατά παράβαση των αρχών του ανταγωνισμού και της παροχής ίσων ευκαιριών, σύμφωνα με τα εκτεθέντα στη σκέψη 39 της παρούσας.

45. Επειδή αναφορικά με τον τρίτο λόγο της προσφυγής του, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι εφόσον υφίστανται ελλείψεις υποχρεωτικών στοιχείων της εγγυητικής επιστολής ή περιλαμβάνονται όροι βάσει του οποίων δημιουργούνται πρόσθετες υποχρεώσεις για την αναθέτουσα αρχή, προκειμένου να της αποδοθεί το ποσό της κατάπτωσης, δεν πληρούνται οι απαιτήσεις της οικείας διακήρυξης και του νόμου και η αναθέτουσα αρχή είναι υποχρεωμένη να απορρίψει τις αντίστοιχες προσφορές.

46.Επειδή, στη σελίδα 17 της διακήρυξης, άρθρο 1.5. *Περιεχόμενα (υπο)φακέλου «Δικαιολογητικά συμμετοχής»* εξειδικεύονται τα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνονται στον φάκελο των δικαιολογητικών συμμετοχής. Ειδικότερα, στην περίπτωση α) αναφέρεται : «α) *Εγγύηση συμμετοχής κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 8 του παρόντος Παραρτήματος και του άρθρου 72 του Ν 4412.*». Στη σελίδα 29 της διακήρυξης, στην παρ. 8. Εγγυήσεις, αναφέρεται: «8.8. *Για όσα δε διευκρινίζονται στο παρόν άρθρο ισχύουν όσα προβλέπονται στο άρθρο 72 του Ν.4412/2016, στο άρθρο 8.9 ορίζεται « Εγγυητική επιστολή συμμετοχής και η εγγυητική καλής εκτέλεσης θα πρέπει να είναι σύμφωνες με τα συνημμένα υποδείγματα (Παράρτημα Η΄*

Αριθμός απόφασης: 320/2018

Διακήρυξης)», Στη σελίδα 59, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Η' Υπόδειγμα εγγυητικής επιστολής συμμετοχής όπου μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται και οι ακόλουθες παράγραφοι: «Το παραπάνω ποσό τηρούμε στη διάθεσή σας και θα καταβληθεί με μόνη τη δήλωσή σας, ολικά ή μερικά χωρίς καμία από μέρους μας αντίρρηση ή ένσταση και χωρίς να ερευνηθεί το βάσιμο ή μη της απαίτησης μέσα σε πέντε (5) ημέρες από απλή έγγραφη ειδοποίησή σας. - Αποδεχόμαστε να παρατείνουμε την ισχύ της εγγύησης ύστερα από απλό έγγραφο της Υπηρεσίας σας με την προϋπόθεση ότι το σχετικό αίτημά σας θα υποβληθεί πριν από την ημερομηνία λήξης της.

-Η παρούσα ισχύει μέχρι την»

47. Επειδή οι παρά των τραπεζών συνήθως εκδιδόμενες εγγυητικές επιστολές αποτελούν ιδιαίτερο είδος και τύπο εγγυήσεως, δημιούργημα της συναλλακτικής πρακτικής (ΑΚ 361), που διέπεται από τις διατάξεις περί παραγγελίας του ΕμπΝ και τις διατάξεις περί εντολής (714 επ.) του ΑΚ (ΑΠ 862/1996), κύριο χαρακτηριστικό της οποίας είναι ότι οι συναλλασσόμενοι αποβλέπουν στην άμεση καταβολή από την τράπεζα στον δανειστή του ποσού που καλύπτει η εγγυητική επιστολή, χωρίς ο τελευταίος να προσφύγει σε άλλον τρόπο εξώδικης ή δικαστικής ικανοποίησης της αξίωσής του (ΑΠ 1793/2008, 983/1999, 1433/1998, 48/1996) και μάλιστα ανεξάρτητα από το κύρος ή την ελαττωματικότητα της σχέσης μεταξύ αφενός του υπέρ ου η επιστολή και του λήπτη και αφετέρου μεταξύ του εγγυητή και του υπέρ ου η επιστολή (ΕΣ 134/2013 Ζ' Κλιμάκιο-Πράξη, Σπ. Ψυχομάνη *Δίκαιο Τραπεζικών Συμβάσεων* τ. Ι Γενικό Μέρος, εκδ. ΣΑΚΚΟΥΛΑ σελ. 353). Χαρακτηριστικό της εγγυητικής επιστολής είναι ότι με αυτήν οι συναλλασσόμενοι δεν αποβλέπουν στην απόκτηση προσθέτου φερεγγυότητας, αλλά στην άμεση καταβολή από την τράπεζα στο δανειστή του καλυπτομένου με αυτήν ποσού με απλή ειδοποίηση του δανειστού, χωρίς ο τελευταίος να προσφύγει στα δικαστήρια και στη χρονοβόρο συνήθως διαδικασία, τους (βλ. ενδεικτικά ΑΠ 1273/2014, 1884/2013). Επιπλέον, η εγγυητική επιστολή αποτελεί έγγραφη υπόσχεση τράπεζας προς οφειλέτη πελάτη της ότι θα εκπληρώσει ορισμένη χρηματική οφειλή του πελάτη της προς τον δανειστή του, είτε στην περίπτωση που ο πελάτης δεν εκπληρώσει

Αριθμός απόφασης: 320/2018

την παροχή του (εγγυητική επιστολή υπό όρο), είτε στην περίπτωση που ο δανειστής δηλώσει ότι ο πελάτης της τράπεζας δεν εκπλήρωσε την παροχή του (εγγυητική επιστολή σε πρώτη ζήτηση ή χωρίς όρους). Με τη σύμβαση αυτή η τράπεζα αναλαμβάνει την υποχρέωση έναντι του δανειστή να του καταβάλει οφειλή τρίτου, λόγω δε του ενδοτικού χαρακτήρα των περι εγγυήσεως διατάξεων δεν αποκλείεται να περιληφθεί στη σύμβαση ρήτρα, κατά την οποία ο εγγυητής θα καταβάλει το ποσό της εγγυήσεως σε πρώτη ζήτηση ή με απλή ειδοποίηση, χωρίς να έχει τη δυνατότητα να ελέγχει το υπαρκτό και το νόμιμο του χρέους και να προβάλλει την ένσταση διζήσεως ((βλ. σχετ. ΕφΑθ 7798/2006, ΑΠ 1433/1998 *ΕΛΛΔ* 1999, σελ. 633, ΑΠ 48/1996 *ΕΛΛΔ* 1996, σελ. 1332, ΑΠ 210/1993 *ΝοΒ* 1994, σελ. 399, ΑΠ 467/ 1992 *ΕΛΛΔ* 1993, σελ. 1075, ΑΠ 10/1992 *ΝοΒ* 1993, σελ. 70, ΑΠ593/1989 *ΕΛΛΔ* 1990, σελ. 1252, ΑΠ 585/1989 *ΝοΒ* 1990, σελ. 820, ΕφΑθ 8188/2003 *ΕΛΛΔ* 2004, σελ. 852, ΕφΑθ 6281/ 2002 *ΕΛΛΔ* 2004, σελ. 1071, ΕφΑθ 11349/1995 *ΕΕμπΔ* 1996, σελ. 51, Λ. Γεωργακόπουλου, *Χρηματιστηριακό και Τραπεζικό Δίκαιο*, 1999, εκδ. Π.Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, σελ. 402-407, Σπ. Ψυχομάνη, *Τραπεζικό Δίκαιο - Δίκαιο Τραπεζικών Συμβάσεων*, 1999, εκδ. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, σελ. 297-366, Απ. Γεωργιάδη, *Η εξασφάλιση των πιστώσεων*, 2001, εκδ. Π.Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, σελ. 135-198).

48.Επειδή, στο ν. 4412/2016 και ίδια στο άρθρο 72 «Εγγυήσεις» παρ. 4 ορίζονται τα κατ' ελάχιστον στοιχεία τα οποία πρέπει να περιλαμβάνουν οι εγγυήσεις μεταξύ των οποίων στην περ. ι) ορίζεται ότι θα πρέπει να περιλαμβάνεται η ανάληψη υποχρέωσης από τον εκδότη της εγγύησης να καταβάλει το ποσό της εγγύησης ολικά ή μερικά εντός πέντε (5) ημερών μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται. Η ίδια εν προκειμένω υποχρέωση περιλαμβάνεται αυτολεξεί και στο Παράρτημα Η' της οικείας διακήρυξης, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα αυτής και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή όσο και τους προσφέροντες κατά τα ανωτέρω αναλυτικά εκτεθέντα στη σκέψη 32 της παρούσας. Επομένως, στο σώμα της εγγυητικής επιστολής θα πρέπει να περιλαμβάνεται όρος βάσει του οποίου ο εκδότης της εγγύησης αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλει το ποσό της εγγύησης ολικά ή μερικά εντός του ορισθέντος χρόνου μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται. Σε αντίθετη

περίπτωση, δεν πληρούνται οι απαιτήσεις της οικείας διακήρυξης και του νόμου. Αξίζει δε να σημειωθεί ότι εφόσον προβλέπονται επαχθέστεροι όροι για τους διαγωνιζόμενους, όπως συντομότερο χρόνο κατάπτωσης από τον προβλεπόμενο στη διακήρυξη, η εγγυητική επιστολή είναι νόμιμη και αποδεκτή (ΜΠΑ 9149/2006).

49. Επειδή, ωστόσο, στην περίπτωση που η εγγυητική επιστολή περιλαμβάνει τους ελάχιστους νόμιμους όρους και τους όρους της διακήρυξης και ίδια ρητώς τον όρο περί καταβολής του οικείου ποσού εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση της αναθέτουσας αρχής, πλην όμως περιλαμβάνει και επιπλέον όρους οι οποίοι ορίζουν ότι *«μετά την παρέλευση της ημερομηνίας ισχύος της εγγυητικής επιστολής αυτή θεωρείται αυτόματα και αυτοδίκαια άκυρη και ανίσχυρη εφόσον στο μεταξύ διάστημα δεν κοινοποιηθεί προς την Τράπεζα με δικαστικό επιμελητή οποιαδήποτε απαίτηση από την εγγύηση αυτή»*, προκύπτει ότι δεν μπορεί να συναχθεί με ασφάλεια ότι ο πρόσθετος όρος αίρει τη δυνατότητα της Αναθέτουσας Αρχής περί λήψης του οικείου ποσού εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση της προς την Τράπεζα –κατά την εκπεφρασμένη βούληση του νομοθέτη και της αναθέτουσας αρχής- και επακολούθως ως προς την υποχρέωση της Τράπεζας, περί καταβολής αυτού κατόπιν απλής έγγραφης ειδοποίησης της. Δηλαδή, δημιουργείται ασάφεια βάσει προσθήκης των επιπλέον στοιχείων ως προς το εάν δημιουργείται πραγματικό ή/και νομικό κώλυμα της αναθέτουσας αρχής για την άμεση και άνευ ειδοποίησης της Τράπεζας με δικαστικό επιμελητή, είσπραξης του οικείου ποσού, ενώ παράλληλα ουδεμία πρόσθετη υποχρέωση δημιουργείται κατά το χρόνο ισχύος της εγγύησης. Επομένως, η αναθέτουσα αρχή κατά δέσμια αρμοδιότητα, βάσει του άρθρου 102 παρ. 5, οφείλει να καλέσει τους προσφέροντες των οποίων η εγγυητική επιστολή ενέχει την εν λόγω ασάφεια προς παροχή διευκρινήσεων, δοθέντος ότι τα αναγκαία για το κύρος των επίμαχων εγγυητικών επιστολών στοιχεία έχουν περιληφθεί στο σύνολο τους στο σώμα αυτών, όπως εν προκειμένω (βλ. ΣτΕ ΕΑ 526/2009) και όπως βασίμως αναφέρει η αναθέτουσα αρχή, γεγονός το οποίο εξάλλου ο προσφεύγων δεν αμφισβητεί ουσιαστικά παρά τον οικείο λανθασμένο τίτλο που χρησιμοποιεί στον υπό εξέταση τρίτο λόγο του «περί

ελλείψεων», καθόσον ρητά και αναλυτικά αναφέρεται στη δημιουργία πρόσθετων όρων και υποχρεώσεων που τίθενται με τις διατάξεις των εγγυητικών επιστολών, για το οποίο και ουδέν αναφέρει η αναθέτουσα αρχή ούτε και ο παρεμβαίνων ο οποίος θεωρεί αβασίμως ότι για την αποδοχή της εγγυητικής επιστολής αρκεί η αναγραφή του ορθού ποσού. Συνεπώς, σε συνέχεια των ανωτέρω, ο ισχυρισμός του προσφεύγοντα σχετικά με την υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να απορρίψει τις αντίστοιχες προσφορές άνευ προηγούμενης κλήσης των προσφερόντων προς παροχή διευκρινήσεων, απορρίπτεται ως αβάσιμος.

50.Επειδή αναφορικά με τον τέταρτο λόγο της προσφυγής ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι σε περίπτωση που δεν πληρούνται τα στοιχεία εγκυρότητας της ψηφιακής υπογραφής που φέρουν τα ηλεκτρονικά έγγραφα, αυτά θεωρούνται ανυπόγραφα και επομένως η αναθέτουσα αρχή είναι υποχρεωμένη να ακυρώσει την αντίστοιχη προσφορά.

51. Επειδή κατά την έννοια των οριζομένων στην απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας με θέμα *«Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)»*, από την οποία διέπεται ο προκείμενος διαγωνισμός, αλλά και στις διατάξεις κατ' εξουσιοδότηση των οποίων έχει εκδοθεί η απόφαση αυτή, ως αναλυτικά εκτέθηκαν στις σκέψεις 16 και 29 της παρούσας, η ψηφιακή υπογραφή των προσφερόντων οικονομικών φορέων πρέπει να είναι έγκυρη και να βρίσκεται σε ισχύ, ώστε να μπορεί να συνδεθεί μονοσήμαντα με το πρόσωπο που κάνει χρήση αυτής, υποδηλώνοντας την ταυτότητα του. Σε κάθε περίπτωση, είναι δυνατός ο έλεγχος της εγκυρότητας των οικείων υπογραφών κατόπιν διενέργειας σχετικού ελέγχου με τη χρήση ειδικού προγράμματος δια της επιλογής των σχετικών ηλεκτρονικών αρχείων με τη συσκευή κατάδειξης («ποντίκι») και τον έλεγχο των ιδιοτήτων τους. Επομένως, εφόσον διαπιστωθεί ότι η/οι υπογραφή/ές είναι άκυρη/ες τότε η προσφορά απορρίπτεται τουναντίον σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 910/2014 σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά και ειδικότερα σύμφωνα με το άρθρο 25 *«Νομική ισχύς των ηλεκτρονικών υπογραφών»* δεν απορρίπτονται η νομική ισχύς και το

Αριθμός απόφασης: 320/2018

παραδεκτό της ηλεκτρονικής υπογραφής ως αποδεικτικού στοιχείου σε νομικές διαδικασίες μόνο λόγω του γεγονότος ότι δεν πληροί όλες τις απαιτήσεις για τις εγκεκριμένες ηλεκτρονικές υπογραφές.

Εν προκειμένω, από τα στοιχεία του φακέλου και κατόπιν επικοινωνίας της ΑΕΠΠ με την κατά περίπτωση εταιρεία χορήγησης ψηφιακών υπογραφών, για τις οποίες προβλήθηκε σχετικός ισχυρισμός από τον προσφεύγοντα, προέκυψε η εγκυρότητα αυτών, όπως βασίμως ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή αλλά και ο παρεμβαίνων, παρότι η αρχική ένδειξη εμφάνιζε ότι η υπογραφή είναι άγνωστη.

52.Επειδή με τον πέμπτο λόγο της προσφυγής του ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι εφόσον προσφέρων δεν προβεί στην αναγραφή/συμπλήρωση στο Μέρος ΙΙ Ενότητα Β του ΤΕΥΔ «των στοιχείων ταυτοποίησης των προσώπων που υποβάλουν την υπεύθυνη δήλωση του ΤΕΥΔ, δηλαδή όλων των εξ ορισμού εκπρόσωπων του προσφέροντος, όπως ιδιαιτέρως αναφέρονται στον ν.4412/2016 άρθρο 73 παρ. 1, δηλαδή «αα) στις περιπτώσεις εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.) και προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. και Ε.Ε.), τους διαχειριστές, ββ) στις περιπτώσεις ανωνύμων εταιρειών (Α.Ε.), τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, καθώς και όλων των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου», αλλά και άλλων τρίτων ατόμων που ενδεχομένως έχουν εξουσιοδοτηθεί να εκπροσωπήσουν την εταιρεία για τους σκοπούς της συγκεκριμένης διαδικασία ανάθεσης», όπου το σύνολο των ανωτέρω προσώπων οφείλει να υπογράψει και το ΤΕΥΔ, τότε η υπεύθυνη δήλωση καθίσταται παράτυπη και επομένως άκυρη.

53.Επειδή εν προκειμένω στο Μέρος ΙΙ : Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα, Ενότητα Β «Πληροφορίες σχετικά με τους νόμιμους εκπροσώπους του οικονομικού φορέα» του ΤΕΥΔ το οποίο αποτελεί πρότυπο τεύχος με δεσμευτική ισχύ κατά τα αναλυτικά αναφερόμενα στη σκέψη 30 της παρούσας, αναγράφεται αυτολεξεί ότι: «Κατά περίπτωση, αναφέρετε το όνομα και τη διεύθυνση του προσώπου ή των προσώπων που είναι αρμόδια/εξουσιοδοτημένα να εκπροσωπούν τον οικονομικό φορέα για τους σκοπούς της παρούσας διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης»

Εκπροσώπηση, εάν υπάρχει:	Απάντηση:
Ονοματεπώνυμο	[.....]

Αριθμός απόφασης: 320/2018

συνοδευόμενο από την ημερομηνία και τον τόπο γέννησης εφόσον απαιτείται:	[.....]
Θέση/Ενεργών υπό την ιδιότητα	[.....]
Ταχυδρομική διεύθυνση:	[.....]
Τηλέφωνο:	[.....]
Ηλ. ταχυδρομείο:	[.....]
Εάν χρειάζεται, δώστε λεπτομερή στοιχεία σχετικά με την εκπροσώπηση (τις μορφές της, την έκταση, τον σκοπό ...):	[.....]

Επομένως, από τη γραμματική διατύπωση του εν λόγω πεδίου, προκύπτει εναργώς ότι συμπληρώνεται μόνο το όνομα και η διεύθυνση του προσώπου ή των προσώπων που είναι αρμόδια/εξουσιοδοτημένα να εκπροσωπούν τον οικονομικό φορέα για τους σκοπούς της συγκεκριμένης διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης στο πλαίσιο της οποίας και μόνον υποβάλλεται το ΤΕΥΔ. Εξάλλου, το ΤΕΥΔ, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, και σε αντίθεση με το ΕΕΕΣ, δεν δύναται να χρησιμοποιηθεί και σε επόμενη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 79 σε συνδυασμό με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 79 - ήτοι συμπληρώνεται/ονται το/α όνομα/ατα του/ων φυσικού/ών προσώπου/ων το/α οποίο/α είναι αρμόδιο/α να εκπροσωπεί/ούν τον οικονομικό φορέα είτε με βάση τα νομιμοποιητικά έγγραφα του οικονομικού φορέα (π.χ καταστατικό/ΦΕΚ) ή με βάση ειδική εξουσιοδότηση εκ μέρους του οικονομικού φορέα, η οποία καλύπτει τη συγκεκριμένη διαδικασία στο πλαίσιο της οποίας υποβάλλεται το ΤΕΥΔ.

Περαιτέρω, εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι το/α πρόσωπο/α, το όνομα του/ων οποίου/ων θα συμπληρωθεί/ούν στην εν λόγω ενότητα δεν ταυτίζονται κατ' ανάγκη με τα πρόσωπα που υποχρεούνται να υπογράψουν το Μέρος VI του ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ. Δηλαδή, η μη ταύτιση των εν λόγω προσώπων, δεν δύναται να αποτελέσει λόγο αποκλεισμού του οικονομικού φορέα εξ αυτού του λόγου (βλ. σχετικά Κατευθυντήρια Οδηγία ΕΑΑΔΗΣΥ με αρ. 23 σελ.15). Επομένως, σύμφωνα με τη ρητή διατύπωση του οικείου ως ανωτέρω πεδίου, δεν απαιτείται η αναγραφή του συνόλου των φυσικών προσώπων οι οποίοι είναι εξ ορισμού εκπρόσωποι του προσφέροντος, όπως αβασίμως ισχυρίζεται ο προσφεύγων, παρά μόνο απαιτείται να αναγραφεί/το/α όνομα/τα του /των

Αριθμός απόφασης: 320/2018

πρόσωπο/ων που εκπροσωπούν τον οικονομικό φορέα για τους σκοπούς της συγκεκριμένης διαδικασίας. Επομένως, ο οικείος ισχυρισμός του προσφεύγοντος απορρίπτεται ως αβάσιμος.

54.Επειδή περαιτέρω, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι σε περίπτωση μη συμπλήρωσης του ανωτέρω πεδίου με τα ονόματα όλων των νομίμων εκπροσώπων του οικονομικού φορέα, καθώς αν υπάρχουν περισσότερα του ενός φυσικά πρόσωπα που είναι μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του εν λόγω οικονομικού φορέα ή έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό, ελλείπει και των υπογραφών τους από το ΤΕΥΔ, βάσει του άρθρου 79Α του ν. 4412/2016, ως ισχύει, δεν υπάρχει πλέον κανένα απολύτως στοιχείο για το ποια είναι τα πρόσωπα αυτά και αν η υπεύθυνη δήλωση του ΤΕΥΔ, καταλαμβάνει το σύνολο των προσώπων αυτών, καθιστώντας την δήλωση ασαφή και ανεπίδεκτης εκτίμησης.

55.Επειδή ο έλεγχος συνδρομής των όρων αποκλεισμού της παρ. 1 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016, καταλαμβάνει το σύνολο των προσώπων που αναφέρονται σε αυτό και ελέγχεται σε κάθε περίπτωση μετά την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης εκ μέρους του προσωρινού αναδόχου σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 103, ομοίως του εν λόγω νόμου. Εξάλλου η ταυτοποίηση τους διενεργείται στη βάση των νομιμοποιητικών εγγράφων που υποβάλλουν οι οικονομικοί φορείς και εν προκειμένω αυτά ζητούνται στην παρούσα διαδικασία ανάθεσης να περιλαμβάνονται στο Φάκελο Δικαιολογητικών όπου ειδικότερα ορίζεται ότι *«ζ. Τα νομιμοποιητικά έγγραφα κάθε συμμετέχοντος ημεδαπού ή αλλοδαπού νομικού προσώπου, όπως το ισχύον καταστατικό κατά περίπτωση ΦΕΚ, ή επικυρωμένο αντίγραφο ή απόσπασμα του καταστατικού. Στοιχεία και έγγραφα από τα οποία πρέπει να προκύπτουν, ο Πρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος Α.Ε., τα υπόλοιπα πρόσωπα που έχουν δικαίωμα να δεσμεύουν με την υπογραφή τους, το νομικό πρόσωπο και τα έγγραφα της νομιμοποίησης αυτών, αν αυτό δεν προκύπτει ευθέως από το καταστατικό αναλόγως με τη νομική μορφή των εταιρειών ή κάθε άλλου νομικού προσώπου»*. Επιπλέον, στο ΤΕΥΔ υφίσταται σχετικό πεδίο στο Μέρος III «Λόγοι αποκλεισμού», Α: «Λόγοι αποκλεισμού που σχετίζονται με ποινικές

Αριθμός απόφασης: 320/2018

καταδίκης» που αφορά στα πρόσωπα που ρητώς αναφέρονται στο άρθρο 73 του ν. 4412/2016. Επομένως, σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν ανωτέρω ευχερώς συνάγεται ότι αβασίμως ισχυρίζεται ο προσφεύγων ότι εν προκειμένω «δεν υπάρχει πλέον κανένα απολύτως στοιχείο για το ποια είναι τα πρόσωπα αυτά και αν η υπεύθυνη δήλωση του ΤΕΥΔ, καταλαμβάνει το σύνολο των προσώπων αυτών». Η δε αναθέτουσα αρχή δεν απαντά στο σύνολο των ισχυρισμών του προσφεύγοντος και ίδια σχετικά με την ανάγκη ταυτοποίησης. Σε κάθε περίπτωση όμως, ορθώς ισχυρίζεται ότι η εκ μέρους του προσφεύγοντος επικαλούμενη απόφαση με αρ. ΔΕΦΑΘ 523/2013 αφορά σε προγενέστερο καθεστώς και δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής κατόπιν έναρξης ισχύος του άρθρου 79Α όπως αυτό προστέθηκε με την παρ. 13 του άρθρου 107 του ν. 4497/2017, το οποίο και ειδικώς προστέθηκε προκειμένου να είναι δυνατή, με μόνη την υπογραφή του κατά περίπτωση εκπροσώπου του οικονομικού φορέα η προκαταρκτική απόδειξη των λόγων αποκλεισμού που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 73 για το σύνολο των φυσικών προσώπων που είναι μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του ή έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτόν. Συνεπώς, σύμφωνα με τα ανωτέρω αναλυτικά εκτεθέντα και στη βάση της οικείας διακήρυξης, ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος αναφορικά με την απόλυτη απουσία στοιχείων για την ταυτοποίηση των οικείων προσώπων και την επακόλουθη συμπερίληψη τους στο ΤΕΥΔ, απορρίπτεται ως αβάσιμος.

56. Επειδή με τον έκτο λόγο της προσφυγής του ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι κατόπιν έναρξης ισχύος της διάταξης της παρ.Α1 του άρθρου 39 του Ν.4488/2017 (Α/137/13.09.2017) με την οποία συμπληρώθηκε η παρ.2 του άρθρου 73 του Ν.4412/2016, προβλέφθηκε νέος αυτοτελής λόγος αποκλεισμού, ο οποίος αφορά σε παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας. Ειδικότερα, ισχυρίζεται ότι σε περίπτωση που το ΤΕΥΔ κάποιου διαγωνιζόμενου δεν περιλαμβάνει την ακριβή διατύπωση του συγκεκριμένου νέου λόγου αποκλεισμού και ο συγκεκριμένος διαγωνιζόμενος δεν έχει υποβάλει ως όφειλε δήλωση για τον αυτοτελή λόγο αποκλεισμού, δηλαδή δεν έχει υποβάλει το αντίστοιχο απαιτούμενο δικαιολογητικό, θα πρέπει να αποκλειστεί.

57.Επειδή καταρχήν όπως αναλυτικά εκτέθηκε ανωτέρω το ΤΕΥΔ αποτελεί πρότυπο τεύχος με δεσμευτική ισχύ στο οποίο δεν υφίσταται δυνατότητα προσθήκης -εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής ή των οικονομικών φορέων- νέων πεδίων ή τροποποίησης των υφιστάμενων, συμπεριλαμβανομένου και του Μέρους VI «Τελικές Δηλώσεις» (βλ. σχετ. και Κατευθυντήρια Οδηγία ΕΑΑΔΗΣΥ με αρ. 23 περ. 2.3.4). Δηλαδή, υφίσταται μόνον η δυνατότητα εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής - χάριν της απαιτούμενης προσαρμογής του ΤΕΥΔ βάσει των όρων της οικείας διαγωνιστικής διαδικασίας- απαλοιφής των μη υποχρεωτικών πεδίων, των οποίων το περιεχόμενο δεν σχετίζεται με τους όρους της συγκεκριμένης διαδικασίας ανάθεσης (βλ. περ. 2.2 Κατευθυντήριας Οδηγίας ΕΑΑΔΗΣΥ με αρ. 23). Περαιτέρω, με την προσθήκη της περ. γ' στην παρ. 2 του άρθρου 73 του ν.4412/2016, ορίζεται, μεταξύ άλλων, ως υποχρεωτικός λόγος αποκλεισμού οικονομικού φορέα, η -υπό συγκεκριμένους όρους- επιβολή προστίμου σε αυτόν από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας, για συγκεκριμένες παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για εκείνες που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την ΥΑ 2063/Δ1632/2011 (Β' 266), ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας.

Στο πλαίσιο αυτό, η προσθήκη του νέου λόγου ο οποίος αφορά σε αθέτηση υποχρεώσεων στον τομέα του εργατικού δικαίου, εντάσσεται στο πεδίο Γ του Μέρους ΙΙΙ του ΤΕΥΔ, η συμπλήρωση του οποίου πεδίου πλέον καθίσταται υποχρεωτική και, ως εκ τούτου δεν δύναται να απαλειφθεί. Περαιτέρω, σύμφωνα με τα αναλυτικά εκτεθέντα στη σκέψη 36 της παρούσας, δεν είναι νόμιμος ο αποκλεισμός διαγωνιζομένου για το λόγο ότι δεν προσκόμισε, δικαιολογητικά συμμετοχής πρόσθετα από τα ρητώς αξιούμενα στη διακήρυξη. Επομένως, ο εν λόγω ισχυρισμός του προσφεύγοντος είναι αβάσιμος τόσο όσον αφορά στην προσθήκη σχετικού πεδίου στο ΤΕΥΔ εκ μέρους των αναθετουσών αρχών αλλά και των οικονομικών φορέων αλλά και όσον αφορά την υποχρέωση προσκόμισης εκ μέρους των διαγωνιζομένων, κατά το στάδιο υποβολής των δικαιολογητικών συμμετοχής, δικαιολογητικού που να αποδεικνύει τη μη συνδρομή του οικείου λόγου αποκλεισμού.

58. Επειδή με τον έβδομο λόγο της προσφυγής του ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι ο προσφέρων οικονομικός φορέας επιδεικνύοντας τη συνήθη επιμέλεια θα πρέπει να συμπληρώσει στο ΤΕΥΔ όλα τα κριτήρια επιλογής που τίθενται από τη διακήρυξη, ακόμη και στην περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή έχει διαγράψει τα οικεία πεδία χωρίς ωστόσο η αναθέτουσα αρχή να έχει προεπιλέξει το πεδίο α) « Γενική ένδειξη για όλα τα κριτήρια επιλογής» του Μέρους IV του ΤΕΥΔ.

59. Επειδή εν προκειμένω σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης οι οποίοι αποτελούν το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει το διαγωνισμό κατά τα παγίως κριθέντα από τη νομολογία σύμφωνα με τα αναλυθέντα στη σκέψη 32 της παρούσας ρητώς ορίζεται ότι ο διαγωνισμός θα γίνει σύμφωνα με τους γενικούς και ειδικούς όρους που περιγράφονται αναλυτικά στα οικεία Παραρτήματα που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της διακήρυξης μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και το ΤΕΥΔ (Παράρτημα Γ). Περαιτέρω σύμφωνα με το άρθρο «1.5. Περιεχόμενα (υπο)φακέλου «Δικαιολογητικά συμμετοχής» της διακήρυξης ρητώς ορίζεται ότι «Στον (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» υποβάλλονται όλα τα απαιτούμενα κατά το στάδιο υποβολής της προσφοράς δικαιολογητικά, σύμφωνα με τα άρθρα 79 και 93 του ν.4412/16 μεταξύ άλλων το «β. Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ), σύμφωνα με το επισυναπτόμενο στην παρούσα Παράρτημα Γ'...». Επομένως, εκ των ανωτέρω και σύμφωνα με τη γραμματική ερμηνεία των όρων της διακήρυξης, συνάγεται ότι οι προσφέροντες όφειλαν να συμπληρώσουν το ΤΕΥΔ ως αυτό είναι αναρτημένο στον οικείο ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού το οποίο και δεν περιλάμβανε το σχετικό πεδίο με την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια αλλά ούτε και πεδίο σχετικό με τη δήλωση των κυριότερων συμβάσεων που έχουν εκτελέσει κατά την τελευταία τριετία, όπως ουδείς αμφισβητεί άλλωστε. Σε κάθε περίπτωση οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος θα κρίνονταν ως βάσιμοι εφόσον είχαν πράγματι τεθεί οι εν λόγω όροι στην οικεία διακήρυξη ως κριτήρια επιλογής, καθόσον το ΤΕΥΔ αφορά σε λόγους αποκλεισμού και κριτήρια επιλογής, πλην όμως αναφορικά με την χρηματοοικονομική επάρκεια δεν απαιτείται από την οικεία διακήρυξη -η οποία σύμφωνα με τη σκέψη 32 της παρούσας δεσμεύει την αναθέτουσα

Αριθμός απόφασης: 320/2018

αρχή αλλά και τους συμμετέχοντες- προαπόδειξη αλλά ζητείται μόνο απόδειξη με την προσκόμιση των οικείων δικαιολογητικών κατά το στάδιο κατακύρωσης. Ωστόσο δοθέντος ότι η χρηματοοικονομική επάρκεια αποτελεί ένα εκ των κριτηρίων επιλογής του ν.4412/2016 θα πρέπει να συντρέχει στο πρόσωπο του προσωρινού αναδόχου σύμφωνα με το άρθρο 104 του ίδιου νόμου και κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς. Όσον αφορά δε τις κυριότερες συμβάσεις προμηθειών που εκτελέσθηκαν κατά την τελευταία τριετία, δεν εντοπίσθηκε σχετική απαίτηση στην οικεία διακήρυξη, πολλώ δε μάλλον, ειδικώς στο άρθρο 2.2.6 στο οποίο ο προσφεύγων ρητώς παραπέμπει. Επομένως, βασίμως η αναθέτουσα αρχή ισχυρίζεται ότι τα εν δικαιολογητικά χρηματοοικονομικής επάρκειας απαιτούνται στο στάδιο της κατακύρωσης, ενώ για τις κυριότερες παραδόσεις η Διακήρυξη ουδέν αναφέρει. Επομένως ο εν λόγω ισχυρισμός απορρίπτεται ως αβάσιμος τόσο αναφορικά με την χρηματοοικονομική επάρκεια όσο και αναφορικά με τις κυριότερες παραδόσεις.

60. Επειδή, τέλος, με τον όγδοο λόγο της προσφυγής του ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι όταν ένας οικονομικός φορέας υποβάλλει δύο ΤΕΥΔ έκαστο για κάθε νόμιμο εκπρόσωπο του, δοθέντος ότι διαφέρουν μεταξύ τους ως προς το περιεχόμενο του Μέρους ΙΙ ενότητα Β: Πληροφορίες σχετικά με τους νόμιμους εκπροσώπους του οικονομικού φορέα, η προσφορά θα πρέπει να ακυρωθεί.

61. Επειδή εν προκειμένω, σε περίπτωση που ένας οικονομικός φορέας υποβάλει για έκαστο νόμιμο εκπρόσωπο αυτού διαφορετικό ΤΕΥΔ το οποίο περιλαμβάνει το ίδιο περιεχόμενο ως προς το σύνολο των οικείων πεδίων αυτού, πλην όμως διαφοροποιείται ως προς το πεδίο ΙΙ.Β δηλαδή ως προς το όνομα του νομίμου εκπροσώπου του οικονομικού φορέα για τους σκοπούς της συγκεκριμένης σύμβασης, προκύπτει ότι δημιουργείται ασάφεια ως προς το εν λόγω πεδίο του οικείου δικαιολογητικού, η οποία είναι δεκτική διευκρίνησης κατ' άρθρο 102 παρ. 5 του ν. 4412/2016, υπό την προϋπόθεση ότι τα περισσότερα του ενός ΤΕΥΔ εκπληρώνουν τις απαιτήσεις της κείμενης νομοθεσίας και των οικείων όρων της διακήρυξης και είναι σε κάθε περίπτωση νομίμως υπογεγραμμένα (βλ. σχετικά την με αρ. 131/2017 Απόφαση της ΑΕΠΠ και την με αρ. 23 Κατευθυντήρια οδηγία της ΕΑΑΔΗΣΥ).

Αριθμός απόφασης: 320/2018

Ειδικότερα, εφόσον τα ανωτέρω εχώρησαν σε περίπτωση οικονομικού φορέα, όπως εν προκειμένω, όπου βάσει του ισχύοντος καταστατικού του, ένας έκαστος εκ των διαχειριστών δύναται με μόνη την υπογραφή του να δεσμεύσει την εταιρεία, τότε το εν λόγω δικαιολογητικό υποβάλλεται νομίμως με μόνη τη δήλωση στο οικείο πεδίο του ονόματος ενός εξ αυτών -υπό την προϋπόθεση ότι δεν συντρέχει εξουσιοδότηση τρίτου για τους σκοπούς της συγκεκριμένης σύμβασης- και επακολούθως την υπογραφή του ΤΕΥΔ ενός εκ των ανωτέρω διαχειριστών. Διευκρινίζεται ότι η με αρ. 99/2017 Απόφαση ΑΕΠΠ που επικαλείται ο προσφεύγων εκδόθηκε σε χρόνο προ της έναρξης ισχύος των διατάξεων του άρθρου 79 Α του ν. 4412/2016, όπου απαιτείτο, επί ποινή αποκλεισμού, υπογραφή των συνόλου των νομίμων εκπροσώπων του οικονομικού φορέα σε αντίθεση με το ισχύον καθεστώς κατά το χρόνο έναρξης της παρούσας διαδικασίας ανάθεσης της σύμβασης. Επομένως, ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος απορρίπτεται ως αβάσιμος.

62. Επειδή ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η προσφορά του οικονομικού φορέα με το διακριτικό τίτλοθα πρέπει να απορριφθεί διότι: α) δεν περιλαμβάνει δήλωση ηθικού περιεχομένου, β) στην εγγυητική επιστολή συμμετοχής υφίσταται όρος περί κοινοποίησης απαίτησης της αναθέτουσας αρχής προς την εκδότρια τράπεζα με δικαστικό επιμελητή, γ) υφίσταται ακυρότητα των υπογραφών στο ΤΕΥΔ, δ) δεν περιλαμβάνεται στην προσφορά ο λόγος αποκλεισμού του άρθρου 73 παρ. 2 περ. γ του ν. 4412/2016, όπως ισχύει, ε) δεν περιλαμβάνεται στο ΤΕΥΔ η Ενότητα Β του Μέρους IV περί Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής επάρκειας και δεν δηλώνει την εγκεκριμένη πιστοληπτική ικανότητα που διαθέτει.

63.Επειδή αναφορικά με: το λόγο α) και δοθέντος ότι ο παρεμβαίνων ρητώς αναφέρει ότι δεν υφίσταται στην προσφορά του έλλειψη υποβολής της οικείας δήλωσης περί ρήτρας ηθικού περιεχόμενου καθόσον έχει αποδεχθεί ανεπιφύλακτα, με έτερη δήλωση την οποία και ονοματίζει, τους όρους της διακήρυξης. Δηλαδή, προκύπτει ότι ο παρεμβαίνων δεν υπέβαλε με την προσφορά του δήλωση με το αυτό επί ποινή απόρριψης περιεχόμενο ειδάλλως δεν θα ισχυριζόταν ότι το περιεχόμενο της καλύπτεται από έτερη δήλωση. Επομένως, σύμφωνα με όσα αναλυτικά εκτέθηκαν στη σκέψη 44 της παρούσας, θα πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος ο ισχυρισμός του

Αριθμός απόφασης: 320/2018

προσφεύγοντος, το λόγο β) και σύμφωνα με όσα αναλυτικά εκτέθηκαν στις σκέψεις 46-49 της παρούσας, θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, το λόγο γ) κατόπιν σχετικού ελέγχου εκ μέρους της Αρχής κατά τα αναγραφόμενα στη σκέψη 51 αλλά και κατόπιν επικοινωνίας με την εταιρεία χορήγησης της ψηφιακής υπογραφής, και όπως βασίμως ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή προέκυψε ότι πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις, επομένως θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, το λόγο δ) σύμφωνα με όσα αναλυτικά εκτέθηκαν στη σκέψη 57 της παρούσας, θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, και το λόγο ε) σύμφωνα με όσα αναλυτικά εκτέθηκαν στη σκέψη 59 της παρούσας, θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος. Επομένως, καθόσον κρίθηκε ως βάσιμος ο α) λόγος του προσφεύγοντος ο οποίος αφορά σε απόρριψη προσφοράς που δεν τον περιλαμβάνει ρητώς την οικεία δήλωση, η προσφορά του οικονομικού φορέα με τον διακριτικό τίτλο «.....» για την Ομάδα Α για την οποία συμμετείχε, θα πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.

64. Επειδή ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η προσφορά του οικονομικού φορέα με την επωνυμίαθα πρέπει να απορριφθεί διότι: α) δεν περιλαμβάνει δήλωση ηθικού περιεχομένου, β) δεν περιλαμβάνεται στην προσφορά ο λόγος αποκλεισμού του άρθρου 73 παρ. 2 περ. γ του ν. 4412/2016, όπως ισχύει, γ) δεν περιλαμβάνεται στο ΤΕΥΔ η Ενότητα Β του Μέρους ΙV περί Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής επάρκειας, δεν δηλώνει την εγκεκριμένη πιστοληπτική ικανότητα που διαθέτει, και δεν περιλαμβάνει στην Ενότητα Γ το πεδίο που αφορά στις κυριότερες παραδόσεις αγαθών, δ) περιλαμβάνει δύο διαφορετικά ΤΕΥΔ για έκαστο εκ των 2 νομίμων εκπροσώπων/διαχειριστών.

65. Επειδή αναφορικά με: το λόγο α) και σύμφωνα με όσα αναλυτικά εκτέθηκαν στη σκέψη 44 της παρούσας, θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, το λόγο β) σύμφωνα με όσα αναλυτικά εκτέθηκαν στη σκέψη 57 της παρούσας, θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, το λόγο γ) σύμφωνα με όσα αναλυτικά εκτέθηκαν στη σκέψη 59 της παρούσας, θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος. Αναφορικά με το λόγο δ) ομόρρυθμα μέλη του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «.....», σύμφωνα με τα στοιχεία του φακέλου (βλ. από 01.09.2014 Ιδιωτικό Συμφωνητικό τροποποίησης

Αριθμός απόφασης: 320/2018

Καταστατικού Ετερόρρυθμης Εταιρείας όπως αντίγραφο του είναι καταχωρημένο με αρ. πρωτ. 512347.728782 στη μερίδα ΓΕΜΗ της εταιρείας με Επωνυμίααρ.ΓΕΜΗ) αποτελούν οκαι η και συμμετοχή εκάστου αυτών στα κέρδη και τις ζημίες της εταιρείας κατά ποσοστό 48%, ετερόρρυθμο δε μέλος τηνχήρακαι συμμετοχή αυτής στα κέρδη και τις ζημίες της εταιρείας κατά ποσοστό 4%. Επίσης, στο καταστατικό ορίζεται ότι διαχειριστές της εταιρείας είναι και οι δύο ομόρρυθμοι εταίροι, οδηλαδή και ηοι οποίοι μπορούν να ενεργούν από κοινού και χωριστά ο καθένας εκτός από την περίπτωση της πληρεξουσιοδότησης τρίτου προσώπου, οι ενέργειες του οποίου για να παράγουν δέσμευση για την εταιρεία πρέπει η πληρεξουσιότητα να έχει δοθεί σ' αυτό και από τους δύο διαχειριστές. Δοθέντος ότι δεν προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου ότι συντρέχει η ανωτέρω τελευταία περίπτωση αλλά ένας έκαστος εκ των διαχειριστών έχει υπογράψει ένα ΤΕΥΔ με όμοιο κατά τα λοιπά περιεχόμενο, πλην αναφέρεται ως νόμιμος εκπρόσωπος σε έκαστο εξ αυτών, το όνομα, ομοίως ενός εκάστου εξ αυτών οι οποίοι σύμφωνα με το ισχύον καταστατικό τους δύνανται με μόνη την υπογραφή τους να δεσμεύσουν την εταιρεία. Ως εκ τούτου έκαστο εκ των ΤΕΥΔ είναι νομίμως υπογεγραμμένο πλην όμως δεν προκύπτει με βεβαιότητα ποιος ορίζεται ως εκπρόσωπος του οικονομικού φορέα για τους σκοπούς της συγκεκριμένης σύμβασης. Σε κάθε περίπτωση η αναθέτουσα αρχή οφείλει να καλέσει τον οικονομικό φορέα προς παροχή διευκρινήσεων. Επομένως αβασίμως ισχυρίζεται ο προσφεύγων ότι η προσφορά του εν λόγω οικονομικού φορέα έπρεπε να απορριφθεί.

66. Επειδή ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η προσφορά του οικονομικού φορέα με την επωνυμίαθα πρέπει να απορριφθεί διότι:

- α) στο Μέρος II Ενότητα Β του ΤΕΥΔ δεν περιλαμβάνονται τα στοιχεία ταυτοποίησης του συνόλου των εκπροσώπων του οικονομικού φορέα αλλά μόνον ενός εξ αυτών, β) δεν περιλαμβάνεται στο ΤΕΥΔ και στην προσφορά του ο λόγος αποκλεισμού του άρθρου 73 παρ. 2 περ. γ του ν. 4412/2016, όπως ισχύει, γ) δεν περιλαμβάνεται στο ΤΕΥΔ η Ενότητα Β του Μέρους IV περί Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής επάρκειας, δεν δηλώνει την εγκεκριμένη πιστοληπτική ικανότητα που διαθέτει αλλά και δεν συμπλήρωσε

Αριθμός απόφασης: 320/2018

το πεδίο της Ενότητας Γ του Μέρους IV που αφορά στις κυριότερες παραδόσεις.

67. Επειδή αναφορικά με: το λόγο α) και σύμφωνα με όσα αναλυτικά εκτέθηκαν στις σκέψεις 53-55 της παρούσας, θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, το λόγο β) και σύμφωνα με όσα αναλυτικά εκτέθηκαν στη σκέψη 57 της παρούσας, θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, και το λόγο γ) ομοίως θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος σύμφωνα με όσα αναλυτικά εκτέθηκαν στη σκέψη 59. Επομένως, αβασίμως ισχυρίζεται ο προσφεύγων ότι η προσφορά του εν λόγω οικονομικού φορέα έπρεπε να απορριφθεί.

68. Επειδή ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η προσφορά του οικονομικού φορέα με την επωνυμίαθα πρέπει να απορριφθεί διότι: α) δεν περιλαμβάνει υπεύθυνη δήλωση περί του χρόνου παράδοσης των προϊόντων, β) στην εγγυητική επιστολή συμμετοχής υφίσταται όρος περί κοινοποίησης απαίτησης της αναθέτουσας αρχής προς την εκδότρια τράπεζα με δικαστικό επιμελητή, γ) στο Μέρος II Ενότητα Β του ΤΕΥΔ δεν περιλαμβάνονται τα στοιχεία ταυτοποίησης του συνόλου των εκπροσώπων του οικονομικού φορέα αλλά μόνον ενός εξ αυτών, δ) δεν περιλαμβάνεται στην προσφορά ο λόγος αποκλεισμού του άρθρου 73 παρ. 2 περ. γ του ν. 4412/2016, όπως ισχύει, ε) δεν περιλαμβάνεται στο ΤΕΥΔ η Ενότητα Β του Μέρους IV περί Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής επάρκειας, δεν δηλώνει την εγκεκριμένη πιστοληπτική ικανότητα που διαθέτει αλλά και δεν συμπλήρωσε το πεδίο της Ενότητας Γ του Μέρους IV που αφορά στις κυριότερες παραδόσεις.

69. Επειδή αναφορικά με: το λόγο α) και σύμφωνα με όσα αναλυτικά εκτέθηκαν στη σκέψη 42 της παρούσας, θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, το λόγο β) και σύμφωνα με όσα αναλυτικά εκτέθηκαν στις σκέψεις 46-49 της παρούσας, θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, το λόγο γ) και σύμφωνα με όσα αναλυτικά εκτέθηκαν στις σκέψεις 53-55 της παρούσας, θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, το λόγο δ) και σύμφωνα με όσα αναλυτικά εκτέθηκαν στη σκέψη 57 της παρούσας, θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος και το λόγο ε) θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος σύμφωνα με όσα αναλυτικά εκτέθηκαν στη σκέψη 59. Επομένως, αβασίμως ισχυρίζεται

Αριθμός απόφασης: 320/2018

ο προσφεύγων ότι η προσφορά του εν λόγω οικονομικού φορέα έπρεπε να απορριφθεί.

70. Επειδή ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η προσφορά του οικονομικού φορέα με την επωνυμίαθα πρέπει να απορριφθεί διότι: α) δεν περιλαμβάνει υπεύθυνη δήλωση περί του χρόνου παράδοσης των προϊόντων, β) δεν περιλαμβάνει δήλωση ηθικού περιεχομένου, γ) στο Μέρος ΙΙ Ενότητα Β του ΤΕΥΔ δεν περιλαμβάνονται τα στοιχεία ταυτοποίησης του συνόλου των εκπροσώπων του οικονομικού φορέα αλλά μόνον ενός εξ αυτών, δ) δεν περιλαμβάνεται στην προσφορά ο λόγος αποκλεισμού του άρθρου 73 παρ. 2 περ. γ του ν. 4412/2016, όπως ισχύει, ε) δεν περιλαμβάνεται στο ΤΕΥΔ η Ενότητα Β του Μέρους ΙV περί Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής επάρκειας, δεν δηλώνει την εγκεκριμένη πιστοληπτική ικανότητα που διαθέτει αλλά και δεν συμπλήρωσε το πεδίο της Ενότητας Γ του Μέρους ΙV που αφορά στις κυριότερες παραδόσεις.

71. Επειδή αναφορικά με: το λόγο α) σύμφωνα με όσα αναλυτικά εκτέθηκαν στη σκέψη 42 της παρούσας, θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, το λόγο β) σύμφωνα με όσα αναλυτικά εκτέθηκαν στη σκέψη 44 της παρούσας, θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, γ) σύμφωνα με όσα αναλυτικά εκτέθηκαν στις σκέψεις 53-55 της παρούσας, θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, το λόγο δ) σύμφωνα με όσα αναλυτικά εκτέθηκαν στη σκέψη 57 της παρούσας, θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος και το λόγο ε) θα πρέπει να απορριφθεί ομοίως ως αβάσιμος σύμφωνα με όσα αναλυτικά εκτέθηκαν στη σκέψη 59. Επομένως, αβασίμως ισχυρίζεται ο προσφεύγων ότι η προσφορά του εν λόγω οικονομικού φορέα έπρεπε να απορριφθεί.

72. Επειδή ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η προσφορά του οικονομικού φορέα με την επωνυμία θα πρέπει να απορριφθεί διότι: α) δεν περιλαμβάνει δήλωση ηθικού περιεχομένου, β) υφίσταται ακυρότητα μίας εκ των δύο υπογραφών στο ΤΕΥΔ, και γ) δεν περιλαμβάνεται στο ΤΕΥΔ η Ενότητα Β του Μέρους ΙV περί Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής επάρκειας, δεν δηλώνει την εγκεκριμένη πιστοληπτική ικανότητα που διαθέτει αλλά και δεν συμπλήρωσε το πεδίο της Ενότητας Γ του Μέρους ΙV που αφορά στις κυριότερες παραδόσεις.

73. Επειδή αναφορικά με: το λόγο α) σύμφωνα με όσα αναλυτικά εκτέθηκαν στη σκέψη 44 της παρούσας, θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, το λόγο β) κατόπιν σχετικού ελέγχου εκ μέρους της Αρχής κατά τα αναγραφόμενα στη σκέψη 51 αλλά και κατόπιν επικοινωνίας με την εταιρεία χορήγησης της ψηφιακής υπογραφής, και όπως βασίμως ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή προέκυψε ότι πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις έγκυρης ψηφιακής υπογραφής, επομένως θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, το λόγο γ) θα πρέπει να απορριφθεί ομοίως ως αβάσιμος σύμφωνα με όσα αναλυτικά εκτέθηκαν στη σκέψη 59. Επομένως, αβασίμως ισχυρίζεται ο προσφεύγων ότι η προσφορά του εν λόγω οικονομικού φορέα έπρεπε να απορριφθεί.

74. Επειδή κατά το μέτρο που ο προσφεύγων αιτείται την ακύρωση των προσφορών των άλλων προσφερόντων, ασκείται απαραδέκτως, καθώς σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 367 παρ. 2 ν. 4412/2016, και του άρθρου 18 παρ. 4 του ΠΔ 39/2017 επί αποδοχής προσφυγής κατά πράξης – όπως εν προκειμένω -- η ΑΕΠΠ ακυρώνει την πράξη της αναθέτουσας αρχής, ενώ σε κάθε περίπτωση εκφεύγει της αρμοδιότητας της ΑΕΠΠ να εκδώσει καθ' υποκατάσταση της αναθέτουσας αρχής νέα πράξη που να ακυρώνει τις οικείες προσφορές.

75. Επειδή γίνεται δεκτή η εισήγηση.

76. Επειδή η παρέμβαση πρέπει να απορριφθεί.

77. Επειδή, κατ' ακολουθίαν, πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή η κρινόμενη προδικαστική προσφυγή.

78. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, το παράβολο που κατέθεσε ο προσφεύγων, ποσού εξακοσίων ευρώ (600€) πρέπει να επιστραφεί (άρθρο 363 Ν.4412/2016).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν μέρει την προδικαστική προσφυγή.

Ακυρώνει την με αρ. 375/2018 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας κατά το μέρος που έκανε αποδεκτή

Αριθμός απόφασης: 320/2018

την προσφορά του οικονομικού φορέα με την επωνυμία
«.....».

Απορρίπτει την παρέμβαση.

Ορίζει την επιστροφή στον προσφεύγοντα του παραβόλου ύψους
εξακοσίων ευρώ (600€).

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 5 Απριλίου 2018 και εκδόθηκε στις 24
Απριλίου στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η Πρόεδρος

Ειρήνη Ε. Αψοκάρδου

Η Γραμματέας

Φιλία Κοντραφούρη